יודען געדענקט! דער קאמף געגען רדיפות אויף יודען אין דייטשלאנד — דויערט

NAJER FOLKSBLAT
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

פרייז 20 גראשען

(טאבעלעס פון מלוכה־לאטעריע 4—11. זייט)

12 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 16 | Łódź, Niedziela, 19 stycznia 1936 | אדרעס: לאדז, פעטריקאווער 21 טעל. 224-71 Adres: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 106 | לאדז, זונטאג פ' וארא כ"ד טבת תרצ"ו

דייטשלאנד וועט פאדערן קאלאניעס

ערקלערט געבעלס איז א רעדע אויף א פערזאמלונג פון די נאציס

בערלין, 18 (ספּ. טעל.)
אויף דער פערזאמלונג פון דער בערלינער אפּ־... פון דער נאציאנאל - סאציאליסטישער פאר־... מיניסטער געבעלס געהאלטען א רעדע, אין ... ער האט קודם־כל פעסטגעשטעלט, אז די ...נאל - סאציאליסטישע בעוועגונג איז א בע־... אז די גייסטיגע כוחות פון דייטשען פאלק זע־...טענדיג שטארקער ווי זיינע נאטירליכע כחות. ...וואלוציע אין פערענדיגט אבער דער גרויסער ...ס פון איבערענדערן וועט געדויערן יאהר־הונ־... מיט צוויי אדער דריי חדשים צוריק האָ־... אלע געפאדערט פוטער, פוטער איז אנגעקומען. ... ארום טעהען אדורך די שוועריגקייטען.
...ימער האט געבעלס גערעדט וועגען דער בע־... פון אקט, וואס עס איז ווידער איינגעפיהרט ...רען אלגעמיינע מיליטער־דינסט, ווי אויך פון ... פון ענגליש - דייטשען ים־אפמאך. דאס אלץ ... נאך מיט א יאהר צוריק אויסגעזעהן ווי ...טאפיע. דער רעדנער האלט, אז דער ארגומענט ...י געגנער, אז די נאציס האבען נישט אויסגע־...ט זייער פראגראם, האלט נישט אויס קיין קרי־טיק. דייטשלאנד וויל נישט מאכען קיין הלוואות, ווייל זי וויל זיין פריי. אין דייטשלאנד רעגירט נישט די וועלט פון באנקירען, נאר א רעגירונג, וואס איז נישט אפהענגיג פון קיינעם נאר פון איינענעם גע־וויסען. ווען מען זאל איצט אדורכפיהרען אין דייטשלאנד א פלעביסציט וועגען דער אויסערליכער פּאָ־ליטיק וואלטען נישט 90 נאר גאנצע 100 פּראָצענט זיך ארויסגעזאגט פאר דער פאליטיק פון דער רע־גירונג.

רעדענדיג וועגען דער אביסיניש - איטאליעני־שער מלחמה, האט געבעלס ערקלערט, אז דייטש־לאנד איז אין דער פראגע נישט פעראינטערעסירט. דער פאקט אליין פון אויסברוך פון דער דאזיגער מלחמה איז דער בעסטער בעווייז, וויפיל פּראָבלע־מען עס ווארטען נאך אין דער וועלט אויף זייער לעזונג. דא געהערט אויך דאס פּראָבלעם פון איינ־מיילען קאלאניעס. דאס דייטשע פאלק האט נישט קיין שום קאלאניעס און נישט קיין רויה־שטאפען.

געבעלס האט דא מיט נאכדרוק בעטאנט, אז עס וועט קומען א מאמענט ווען דייטשלאנד וועט מו־זען פאדערן פון דער וועלט קאלאניעס, ווייל אזוי ווי עס איז איצט קען נישט ווייטער בלייבען. די דאָ־זיגע פאדערונג ליגט אין אינטערעס סיי פון דייטש־לאנד ווי אויך פון דער גאנצער וועלט.

אמאל — האט געבעלס פערענדיגט — וועט דער קעסעל מוזען פּלאצען.

שארפע ווארנונג פון פראנקרייך צו דייטשלאנד

פּאַריז, 18 (ספּ. טעל.)
„זשורנאַל" איז מודיע פון בערלין, אַז דער פראַנצויזישער אַמבאַסאַדאָר האָט בעזוכט מאָנטאג דעם מלוכה־סעקרעטאַר פאָן בילאָוו און איהם אויפ־מערקזאַם געמאַכט אויף דעם איינדרוק, וואָס אין די פראַנצויזישע פאָליטישע קרייזען האָט אַרויס־גערופען די דייטשע פּרעסע־קאַמפּאַניע געגען דעם, וואָס ענגלאַנד און פראַנקרייך האָבען כלומרשט עובר אויפ'ן לאָקאַרנאָ־אָפּמאַך מיט'ן אַדורכפיהרען די טעכ־נישע פערשטענדיגונג פון די פראַנצויזישע און ענג־לישע גענעראַל־שטאַבען וועגען די צפון־ און מזרח־גרעניצען פון פראַנקרייך.

דער פראַנצויזישער אַמבאַסאַדאָר האָט אויך געגעבען צו פערשטיין פאָן בילאָוו'ן, אַז דאָס מילי־טאריזירן מצד דייטשלאנד דעם אויבער־ריין קען האָ־בען ווייטגעהענדע קאָנסעקווענצן. די זעלבע ציטונג איז אויך מודיע, אז דער דייטשער אמבאסאדאר פאָן הֶעש האָט פערזיכערט אין לאָנדאָן, אַז דייטשלאַנד קלייבט זיך נישט צו מיליטאַריזירען דעם אויבער־ריין.

לאָנדאָן, 18 (ספּ. טעל.)
די ענגלישע פּרעסע שענקט אַ סך אויפמערק־זאַמקייט דער ידיעה, אַז פראַנקרייך האָט געוואָרענט דייטשלאַנד נישט צו מיליטאַריזירען די דעמיליטאַ־ריזירטע סטרעפע. די פּרעסע שטרייכט אונטער די ווערטער פון פראַנצויזישען אַמבאַסאַדאָר, אַז אויב דייטשלאַנד וואָלט דאָס געטון, וואָלט פראַנקרייך געווען געצוואונגען אַרויסצוגעבען מיליטערישע פּער־אָרדנונגען פון גרויסער וויכטיגקייט.

„דיילי טעלעגראַף" שרייבט, אַז צוליב'ן דורכ־פאַל פון דער לאָנדאָנער ים־קאָנפערענץ, האָט דייטש־לאַנד אויך בדעה צו העווידירען די ענגליש־דייטשע ים־פערשטענדיגונג.

אנטדעקט מלוכה־פערשווערונג אין ליטא

אנהענגער פון וואלדעמאראס געוואלט ארעסטירן דעם פרעזידענט

פּאַריז, 18. (ספעצ.) הוואַס־אַגענטור מיילדט מיט, אַז אין קאָוונאַ איז אנטדעקט געוואָרען אַ בונט אין דער אַרמעע, וואָס האָט געהאַט פאַר אַ ציל צו אַרעסטירען דעם מלוכה־פּרעזידענט מיט די מיניסטאָרען.

די בונטאָרען זענען געוואָרען אַרעסטירט אין מאָמענט, ווען זיי האָבען אָנגעהויבען צו רעאַליזי־רען זייער פּלאַן. צווישען די אַרעסטירטע געפינט זיך אויך דער שעף פון פליה־וואַזען.

מען רעכענט, אַז די בונטאָרען זענען געווע־אַנהענגער פון וואַלדעמאַראס'ן.

17 פאסאזשירען זענען דערהרג'עט געוואָרען

זוליב א אויפרייס אויף אן אעראפּלאן

לאָנדאָן, 71 (ספּ. טעל.)
אַהער מעלדעט מען פון קאָלומביאַ, וועגען אַ שוידערליכער לופט־קאַטאַסטראָפע, וואָס האָט פּער־אורזאַכט דעם טויט פון 17 פּאַסאַזשירען. איינער פון די גרעסטע פּאַסאַזשיר־אַעראָפּלאַנען אין אַמע־ריקאַ, וועלכער איז געפלויגען איבער'ן טייך קאַקעט אין דרום־קאָלומביאַ איז אַראָפּגעפאַלען אין דער געגענד פּוערטאָ באַי און איז צושמעטערט געוואָרען. אין אַנהויב האָט מען גערעכענט, אַז אויפ'ן אַעראָ־פּלאַן איז פאָרגעקומען אַ בענזין־אויפרייס, אָבער פון די יואוגדען, וואָס עס האָט בעקומען דער פּילאָט איז צו זעהן, אַז ס'איז פאָרגעקומען אַ פּוליוער־עקספּלאָזיע. וואָס אַ געהיימע האַנד האָט אונטער געלעגט, כדי צו ברענגען צו דער קאַטאַסטראָפע.

היטלער פאדערט דורכצוהאלטן די שווערע צייטן

בערלין, 18 (ספּ. טעל.)
כדי אָפּצולייקענען די אַלע קלאַנגען, וואָס האָ־בען זיך בעוויזען אין אַ טייל אויסלענדישע צייט־צונגען וועגען היטלערס האַלז־קראַנקהייט, האָט היטלער נעכטען דעמאָנסטראַטיוו זיך בעוויזען פאַר אַ ריזיגען עולם אין דעטמאָלד און געהאַלטען דאָרט אַ גרויסע רעדע.

העכער אַ שעה צייט האָט היטלער גערעדט דערביי האָט ער געלאָזט פאַלען די שאַרפע ווערטער: „מיר אַנערקענען ניט קיין קאָמפּראָמיסען און אַהן קאָמפּראָמיסען וועלען מיר זיין שטאַרק, נישט אָפּ־טרעטענדיג קיין איין צענטימעטער. מיר וועלען זיך קיינמאָל נישט צוריקציהען, ווייל אַזוי איז אונזער ווילען. מיר האָבען צוטרוי צו אונזער אייגענע כוחות, און ווער ס'וועט זיך ענטגעגענשטעלען דעם וועלען מיר צוברעכען ווי גלאָז".

צום סוף פון זיין רעדע האָט היטלער געפאָדערט מען זאָל דורכהאַלטען די שווערע צייטען.

ווידער אנ'אנטיסעמיטישע אוואנטורע

אויף דער פוזנער אוניווערזיטעט

פּויזען, 18 (יט"א טעלעפאָניש)
אויף דער אוניווערזיטעט איז היינט ווידער געקומען צו אַנ'אַנטיסעמיטישער אַוואַנטורע. אויפ'ן קורס זענען בעזייטיגט געוואָרען אַלע יודישע סטו־דענטען אויפ'ן צווייטען קורס האָט די ענדעקישע באַיובקע אַרויסגעוואָרפען און צעשלאָגען 2 יודישע סטודענטען.

הוי נפלה עטרת ראשנו!
אחרי מחלה כבדה וממושכה נלקח מאתנו ונאסף אל עמיו האיש החסיד
יר"א בעלי, אבינו, חותננו וזקננו
נ"ע
מנחם מענדל בערלינסקי
ב"ר יהודה ליביש ז"ל
בשנת ע"ו לימי חייו.
הלויתו למנוחת עולמים תהי' היום ביום, א' כ"ד טבת תרצ"ו בשעה 12 בצהרים מבית האבל קילינסקיעגא 47.
השרויים בצער עמוק משפחתו המתאבלת.

אונזער ווארט

עס טאר נישט דערלאזט ווערען

די ענדעקישע סטודענטען פון יורידישען פאַ־קולטעט פון דער ווארשאווער אוניווערזיטעט האָ־בען זיך ווייזט אוים מתקנא געווען אָן זייערע חברים פון דעם לעמבערגער פּאָליטעכניקום און האָבען אויך אונטערגענומען אנ'אקציע איינצופיהרען אין ווארשאווער אוניווערזיטעט א „געטאָ" אויף יודי־שע סטודענטען.

לעמבערג איז אלזאָ נישט געבליבען פעראיינ־זאמט און די „פיאָנערישע" ארבייט פון די לעמבער־גער ענדעקישע סטודענטען דינט שוין אלס מוסטער פאר זייערע חברים אין דער הויפּטשטאָט און וועט מסתמא אויך געפינען בעוואונדערער און נאכפאָל־גער אויך אין אנדערע אוניווערזיטעטשטעט פון דער פוילישער רעפובליק.

די דאָזיגע טרויעריגע ערשיינונג איז לײדער געווען פאָראויסצוזעהן און דארף דעריבער נישט ארויסרופען קיין פערוואונדערונג. עס איז אויך פערשטענדליך די האנדלונג פון די ווארשאווער ענ־דעקישע סטודענטען, פאָרוואָס טראכטען זיי זיך מסתמא, זאָל אויפ'ן ווארשאווער אוניווערזיטעט נישט זיין מעגליך דאָס, וואָסאיז מעגליך אויף דעם לעמבערגער פּאָליטעכניקום. דער פּאָל פון איינפיה־רען דאָס „געטאָ" אויף דעם לעמבערגער פּאָליטעכ־ניקום האָט די ענדעקישע ווארשאווער סטודענטען געמוזט ארויספיהרען אויפ'ן געדאנק, אז סוף־כל־סוף דארף מען לגבי יודען נאָר האָבען די דרייסטי־קייט צו וואגען: אָט האָט מען דאָך אין לעמבערג איינגעפיהרט דאָס „געטאָ" און נישט קוקענדיג אויף אלע פּראָטעסטען פון די פערשידענסטע זייטען איז עס געבליבען קלעבען ביז צום היינטיגען טאָג.

און אז די ענדעקעס האָבען די „דרייסטקייט צו וואגען", פערשטעהט זיך נאָר בנוגע יודען, איז דאָך א בעקאנטע זאך. זיי זענען אפשר ווייניג ער־פינדעריש, אָבער אין דעם העלפט זיי שוין ארוים דער „אימפּאָרט" פון שכנישען לאנד און דעריבער איז די לעצטע טאקטיק פון די ענדעקישע סטודענ־טען צו שטעלען דיייודישע עפענטליכקייט פאר גע־שעהענע פאקטען א זוהר בעאונרוהיגענדע ערשיי־נונג. בעזונדערס בעאונרוהיגענד איז די דאָזיגע ער־שיינונג צוליב דעם, וואָס אזעלכע „געשעהענע פאק־טען" וואַשט שפּעטער נישט אָפּ קיין שום רעגען, נישט קוקענדיג אויף אלע בעמיהונגען מצד דער יו־דישער עפענטליכקייט. די פראגע פון די יודישע „געטאָס" אויף די הויכשולע איז נישט נאָר א פּראַ־גע פון די יודישע סטודענטען, ווייל זאָל די ענדע־קישע סטודענטען געלונגען זייער דאָזיגען פּלאן אדורכצופיהרען און צו פערפעסטיגען דאן קען נאָך דעם ערשטען שריט, קומען א צווייטער.

און דערצו טאָר בשום אופן נישט דערלאָזט ווערען.

ס.

טאג - טעגליך

...פעהלער, וואס איז זיך נוקם

...ער פּראָפּאַגאנדע־מיניסטער פון דריטען רייך ... געבעלס, האָט אין א רעדע, וואָס ער האָט גע־...ען אין בערלין ערקלערט, אז דער ארגומענט ...די געגנער פון די נאציאָנאל - סאָציאליסטען, ... מיר האָבען נישט פערווירקליכט דעם פּראָגראם ... נישט אוים די קריטיק.

...ען מוז מודה זיין, אז א שטיק אמת שטעקט אין ... דאָזיגער ערקלערונג. דער נאציאָנאל - סאָציאַ־...לישער פּראָגראם, וואָס איז אין זיינע פּאקטען, ... רעדען וועגען צושטערונג און פערניכטונג, אין ... טייל זייעם, וואָס איז טעבויט אויף אונטערדרי־... און פערשקלאפונג, אין צוגרייטען א רעוואנש־...ה, כמעט אויף 100 פּראָצענט פערווירקליכט ...רען. די נאציס האָבען נישט ערפילט זייערע ...חות וועגען שאפען א בעסער און גליקליך לעבען ... די דייטשע מאסען.

אבער דערפאר האָבען זיי געהאלטען וואָרט ... די יודען, זיי האָבען פולשטענדיג צוקלאפּט ...דייטשע סאָציאל - דעמאָקראַטען און קאָמוניס־... זיי האָבען צוריק אויפגעבויט דעמזעלבען קריגס ...אט, פערשטעהט זיך אויף א מאָדערניזירטען ... וואָס האָט אין 1914 חרוב געמאכט די וועלט. ... ווידער איז דייטשלאַנד געוואָרען א דראָהונג ... דעם שלום און איצט האלט עס שוין דערביי, ... געבעלס ערקלערט, אפשר, דאָס עס איז שוין נישט ... דער מאָמענט, ווען דייטשלאַנד וועט פאָדערן ...דער וועלט קאָלאָניעס.

... און אויב עס איז אזוי ווייט געקומען, זענען ...שולדיג קודם כל די פעלקער, וועלכע האָבען נאָך ... גרויסער וועלט־מלחמה זיך איינגעטיילט מיט ...דייטשע קאָלאָניעס. זיי האָבען עס טאָלערירט און ... פאקט אז דייטשלאַנד זאָל נישט קוקנדיג אויף די ...מאכען און התחיבות'ן, זיך ווידער בעוואפענען, ... אויב עס וועט קומען א צייט ווען דייטשלאַנד ... איהר פאָדערונג פון קאָלאָניעס אונטערשטי־... מיט איהר בעוואפענטער מאכט, וועט אין דער ...טער רייה ענגלאַנד האָבען נאכצוטראכטען ווע־... די פאָלגען פון איהר נאכגיביגקייט. און דער ...גער פאקט איז נאָך טרויעריגער דערמיט, וואָס ... זעלבע פאָדערונגען, וועלכען מען האָט בשום ... נישט געוואָלט נאכגעבען די רעגירונגען פון דער ...מארער רעפּובליק, האָט מען טריט אויף טריט ...געגעבען א בולט'ן אגרעסיווען רעזשים, וואָס האָט ... רעוואַנזש־כוונות לגמרי נישט בעהאלטען. אין ...טיט האָט מען נאָך דעם רעזשים פערפעסטיגט ... געשטאַרקט זיין אַנזעהן אין די אויגען פון די ...שע מאסען.

ש.

„לעגיסלאטיוו-ראט — אנ׳עלעמענט פון אונרוה“

פארוואס קענען יודען נישט מסכים זיין אויפ׳ן לעגיסלאטיוו-ראט

אינטערעסאנטער בריף אין א פיהרענדער קאנסערוואטיווער צייטשריפט

לאנדאן (יט״א) דער עהרן-יוריס-קאנסולט פון דער יודישער אגענץ, לעאנארד שטיין, פערעפענטליכט אין דעם פיהרענדען האלב-אפיציעלען קאנסערוואטיווען וואכענבלאט „ספעקטאטאר“ א בריף, אין וועלכען ער גיט א רעזומע פון די יודישע ארגומענטען געגען לעגיסלאטיוו-ראט אין ארץ-ישראל.

ל. שטיין ווייזט אן, אז די אנאלאגיע צווישען א״י און איראק איז א פערפיהרערישע. חוץ דער אפהיסונג פון געוויסע אויסלענדישע האנדעלס-אינטערעסען, איז פאר דער וועלט אין ברייטערן מאסשטאב נישט קיין זאך פון גרויסען זארג, צי איראק ווערט רעגירט אויף א גוטען אדער שלעכטען אופן. גאנץ אנדערש איז דער זאכבעשטאנד אין בעצוג אויף א״י, און דער מאנדאט רעדט בפירוש וועגען דעם, אז דאס יודישע פאלק איבער דער גאנצער וועלט איז פעראינטערעסירט אין א״י (חוץ פערשידענע אנדערע אינטערעסען-קרייזען).

אמת, דער מאנדאט רעדט וועגען דער „ענטוויקלונג פון זעלבסטרעגירונגס-אינסטיטוציעס“ אין א״י, אבער אין דעם זעלבען ארטיקעל ווערט נאך פריהער געזאגט, אז די מאנדאטאר-מאכט איז „פעראנטווארטליך פאר דעם שאפען אין לאנד אזעלכע פאליטישע, אדמיניסטראטיווע אוןווירטשאפטליכע בעדינגונגען, וואס וועלען זיכערען די אויפריכטונג פון דער יודישער נאציאנאל-היים“.

אבער שאפען — ווי עס ווערט פראיעקטירט — אין א״י, ביי דעם היינטיגען צושטאנד פון לאנד, א לעגיסלאטיוו-ראט אין דער פארגעשלאגענער פארם וועט בעשיינפערליך זיין נישט קיין „זיכערונג“ פאר דער אויפריכטונג פון דער יודישער נאציאנאל-היים, נאר גאנץ בפירוש א שטערונג דערפאר, און דערצו דערצו נאך אין א צייט, ווען צוליב דער לאגע אין דייטשלאנד, וועט אזא שטערונג זיין א בעזונדערס אונגליק-ברענגענדע.

די יודען-מאסען אין מזרח-איראפע און אנדערע לענדער — שרייבט לעאנארד שטיין — גיבען זיך אויף א פיינליכען אופן אפ א חשבון וועגען זייער לאגע אלס מינדערהייט, וואס ווערט זעהר אונגערן טאלערירט. די באלפור-דעקלאראציע האט אנגעצונדען זייער פארשטעלונג, מחמת זיי האבען געגלויבט, אז אין א״י וועלען די יודען אויסגעלעזט ווערען פון דעם דאזיגען מצב. דער דאזיגער גלויבען האט געשייבט צו זיין ענטהאלטען אין דער סאמע קאנצעפציע פון א יודישער נאציאנאל-היים.

ל. שטיין פיהרט אויס, דאס מיט דער שאפונג פון לעגיסלאטיוו-ראט אין זיין איצטיגער פארם וועלען די יודען אין א״י דעגראדירט ווערען צום שטאנד פון א מינדערהייט — אמת, א שיצטע מינדערהייט, אבער דאך נישט מעהר ווי א מינדערהייט. דער לעגיסלאטיוו-ראט — פערענדיגט לעאנארד שטיין — ווערט געשאפען אין א בעזונדערס נישט-צוגעפאסטער צייט. א צייט, ווען דער הימעל איז אין מזרח-טייל פון מיטעללענדישען ים אזוי פערוואלקענט, איז נישט קיין צייט אריינצוברענגען א נייעם אונרוה-עלעמענט דורך לאזען זיך אויסגיסען א שטראם פון פאליטישע ליידענשאפטען אין ארץ-ישראל“.

* * *

לאנדאן, 18 (יט״א טעלעגראפיש)

אויף דער ראט-זיצונג פון דער „אגודה“-צענטראלע אונטער׳ן פארזיץ פון פרעז. יעקב ראזענהיים און איטשע מאיר לעווין פון פוילען, איז אנגענומען געווארען א פראטעסט-רעזאלוציע געגען לעגיסלאטיוו-ראט.

* * *

ירושלים, 18 (יט״א טעלעגראפיש)

א רעדאקטאר פון אנ׳א-אבישער צייטונג האט מיטגעטיילט דעם „הארץ“, אז די מערהייט פון די אראבישע פארטייען האבען ערקלעהרט דעם הויך-קאמיסאר, אז זיי האבען א פאזיטיווע שטעלונג צום לעגיסלאטיוו-ראט. זיי שטעלען אבער געוויסע בעדינגונגען.

דער ציוניזם זאל בעהערשען דאס יוד. לעבען אין דייטשלאנד

פראגראם-ערקלערונג פון דער ציוניסטישער לייטונג צום פארשטעהענדען לאנדעס-צוזאמענפאהר פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין דייטשלאנד

בערלין (יט״א) אין צוזאמענהאנג מיט דער פארשטעהענדער לאנדעס-קאנפערענץ פון דער ציוניסטישער פעראייניגונג אין דייטשלאנד האט די לייטונג פון דער פעראייניגונג ארויסגעגעבען א פראגראם - ערקלערונג, וואס די לייטונג האט ברעה צו פערטיידיגען אויף דער לאנדעס-קאנפערענץ, וואס וועט פארקומען אין די ערשטע טעג פעברואר.

אין דער פראגראם - ערקלערונג ווערט פאר די יודען אין דייטשלאנד געפאדערט נאציאנאלע אוייטאנאמיע, אזוי „אז זיי זאלען זייערע אייגענע אנגעלעגענהייטען בעשטימען זעלבסטשטענדיג און אפהענגיג אלס א געשלאסענע נאציאנאלע גרופע“.

עס ווערט געפאדערט, אז די דייטשע רעגירונג זאל אנערקענען די דייטשע ציוניסטישע פעראייניגונג „אלס דעם איינציגען אינסטרומענט, וואס איז אויסשליסליך בערופען אויסצופיהרען די ארבייט פון נאציאנאליזירען דאס דייטשע יודענטום“ (דערמיט ווערט אויף א נישט-דירעקטען אופן אויסגעדריקט אונצופרידי צו געארג קארעסקי, דעם נאמינירטען לייטער פון „קולטור-בונד“ און ווירקליכען דיקטאטאר פון יודישען קולטור-לעבען אין דייטשלאנד).

ווייטער ווערט אין דער ערקלערונג ארויסגעדריקט די פאדערונג, אז אלע יודישע קהלות אין דייטשלאנד, בראש מיט דער רייכס-פערטרעטונג פון דוייטשע יודען, זאלען בעהערשט ווערען דורכן ציוניסטישען גייסט.

די ציוניסטישע ארגאניזאציע — ווערט אין דער פראגראם - ערקלערונג געזאגט — איז אמבעסטען צוגעפאסט און פעהיג צו ארגאניזירען און רעפרעזענטירען די יודען אין דייטשען רייך.

אין דער ערקלערונג ווערען אונטערגעשטראכען פאלגענדע פראגראם - פונקטען:

1) מאכען אלע אנשטרענגונגען צו ענדערען די סטרוקטור פון דייטשען יודענטום אין די ראהמען פון די עקזיסטירענדע געזעצען.

2) שאפען עקאנאמישע, קולטורעלע און סאציאלע בעדינגונגען, וואס זאלען געבען די יודען אין דייטשלאנד עקזיסטענץ - מעגליכקייטען.

3) פערוואנדלען דאס דייטשע יודענטום אין אנ ארגאניזירטע, נאציאנאל - בעוואוסטזיניגע און געשלאסענע איינהייט פון יודישען פאלק, אלס א טייל פון דער יודישער נאציע.

4) זארגען אין א ברייטערן מאסשטאב פאר דער יודישער ערציהונג פון די קינדער און ערוואקסענע.

5) ענטוויקלען א ברייטערע טעטיגקייט פאר דער צופאסונג פון יודען צו נייע בערופען, האנדווערק און עמיגראציע.

די ציוניסטישע פעראייניגונג אין דייטשלאנד — ווערט אין דער ערקלערונג געזאגט — איז איבערצייגט, דאס זי האט אמקלארסטען אנערקענט די בעדערפענישען פון היינטיגען דייטשען יודענטום און בעזיצט די מאכט, זי צו לעזען. די ציוניסטישע פעראיינינונג בעטראכט דעריבער נישט אלס מעגליך צו בעגרעניצען זיך אויף בעזונדערע געביטען פון יודישער טעטיגקייט, נאר פאדערט ענטשידען און האלט אלס אבסאלוט נויטווענדיג, אז זי זאל שפילען די פיהרענדע ראל אין אלע צענטראלע און לאקאלע קערפערשאפטען, וואס זענען אנגאזשירט אין דער דורכפיהרונג פון דער צופאסונג פון יודען אין דייטשלאנד צו א נייער עקזיסטענץ.

די ערקלערונג ענטהאלט אויך אנ׳אפעל צו גרויס בריטאניען און שטעלט פעסט, אז די לעצטע סירצונג פון סערטיפיקאטען - שעדיול האט זעהר שווער געטראפען דאס דייטשע יודענטום. ווייטער ווערט אויסגעדריקט די געגנערשאפט צום פראיעקטירטען לעגיסלאטיוו-ראט אין א״י, כדי די בעמיהונגען פון א יודיש-אראבישער פערשטענדיגונג זאלען נישט אויסגעשטעלט ווערן אויף א געפאהר דורך פריהצייטיגע פארלאמענט - עקספערימענטען.

Dr. med.
Aleksander FOKSZANSKI
כירורג
נעמט איצט אן: אין דער לעטשניצע „POMOC“
לימאנאווסקי 1 (רוג באלוטער פלאץ) פון 11—1.
טעל. 101-29.
פריוואט-וואוינונג פעטריקאווער 101
פון 5—7 אוונט. טעל. 210-76.
טער ארבעטספלאץ — הנחה.

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07
ספעציעל-ארצט פאר מענער - שוועכע-בעהאנדלונג און סעקסועלע בעראטונג
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אוונט.
זונטאג פון 9—1 פארמיטאג
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען

Dr.
R. Zalcwasser
כירורג
צעגעלניאנא 19, טעל. 125-17
נעהמט אן פון 1—2 און פון 4—6.30.

Dr.
B. Robinzon
אינערליכע קראנקהייטען
האט זיך איבערגעצויגען
אויף 10 פאמארסקא 10
פראנט, 2טער שטאק, טעל. 131-86.
נעהמט אן פון 6 ביז 8 אין אוונט.

Olga Markusówna
Tłumacz Przysięgły
73 PIOTRKOWSKA 73,
tel. 181-53.

דעם טיפסטען מיטליידסגעפיהל דריקען מיר אויס אונזערע מיטגלידער חיים איטשע בענדעט און משה הושע לעוויטש צוליב׳ן טויט פון זייער שוועסטער נ״ע
רבקה רייזל ארדינאנס
המקום ינחם אתכם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים.
די מתפללים
פון דער חברה „חי אדם“

נאך קורצע שווערע ליידען איז נעכטען שבת קודש געשטארבען אונזער מיטגליד
נ״ע אברהם קריגער
אין עלטער פון 35 יאהר.
די לויה קומט פאר היינט, זונטאג, ד. 19 יאנואר 1936, 12 מיטאג פון טרויער-הויז נאוואזאשעווסקא 13, צו וועלכער אלע מיטגלידער ווערען אויפגעפאדערט צו קומען אפגעבען דעם נפטר דעם לעצטען כבוד.
די פערוואלטונג פון שניידער-צעך
פיעטריקאווער 20.

אונזער קוזין
הערמאן גרוביס און פרוי
צום געבורט פון זייער ערשט געבוירען
זוהנדעלע
ווינשען מיר זיי א גרינגע ערציהונג און פיל נחת
דארא, עסטושא און שימעק גרינבערג.

Dr. med.
A. Banasz
כירורג - אורעלאג
Wólczańska 23, tel. 139-88
האט בעניית די איינאהמען.
נעהמט אן פון 4—6 נאכמיטאג.

אוירען, נאז און האלז קליניק
מיט בעטען פון
Dr. Z. Rakowski
פיעטריקאווער 67. טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיג קראנקע (צוועק אפעראציע א. אז. וו. ווי אויך אמבולאטארישעס פון 9-2 און פון 4-8 אוונט.

געדענקט, שטשעשליווי
ביי
א גרויסער אויסוואהל פון אריגינעלע ביליגער און טאמאשאווער סחורות
אויף אנציגער און פאלטענס
פון די בעסטע קוואליטעטען ווי אויך פערשידענע רעשטען
מיט 30% ביליגער
קומט און איבערצייגט אייך!
R. Szczęśliwy
לאדז, 5 נאוואמיעסקא 5
טעל. 156-09.
נערענסט פראנט II שטאק.

יקירי לנו
אברהם-צבי ושרה
משפחת געטשינסקי
לחגיגת הבר-מצוה של בנם החביב
יהושע נ״י
אנו מעמק לבינו מברכים בברכת כל-טוב
שרה וחיים גרוסמאן.

Dr. med.
A. STILLER
אינערליכע קראנקהייטען
נעהמט אן פון 4-8
פילסודסקיעגא 15
טעל. 206 75. פראנט, 2. שט.

פאר גאלד, בריליאנטען
בישוטעריע
און לאמבארד-קוויטעס
צאהלט די העכסטע פרייזען
אליזער פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

וואס יעדער סוחר און האנדווערקער דארף וויסען!
אז שעהנע דרוק-ארבייט
הייבט דעם איינפלוס פון געשעפט.
און דעריבער אייעלט צו בעשטעלען אייערע דרוק-ארבייט אין דער בעוואוסטער שנעל-דרוקעריי
בראמבערג
צעגעלניאנא 8 פראנט
טעל. 255-09
בריפבויגען, קאנווערטען, רעכנונגען, צירקולארען, עטיקעטען, חתונה-קארטען, קאנפעקציע-טיש
ביליג - רעעל - פינקטליך
אכטונג, שניידער-מייסטער!
בעזיכט אויף לאגער מאס-ביכער!

וואוקראלאגישעס אמבולאטאריום
מענער-שוועכע
לעטשניצע זגערזשער 17
פון 12—2.

לאדזער יוד. לאקאטארען און סובלאקאטארען-פאריין
געפינט זיך
אויף פיעטריקאווער 31, וו. 22
טעלעפאן 264-38.
דער סעקרעטאריאט איז טעטיג טעגליך פון 6 ביז 9 אוונט. ס׳ווערען געשריבען ב י ט ע ס, ערטיילט עצות, אויסגעגליכן סכסוכים און געפיהרט כל-צרכי דירות און עקסמיטיע-פראצעסען.

Dr.
Wajnberg
ספעציאליסט פאר לונגען, הארץ און סקלעראז קראנקהייטען
פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9-10 פריה, 3-5, 8-9 אוו.

שייטלען
מיט פאריזער שרינדען און פערטיגע שייטלן
ביי קערש.
סקווערא 15

Dr. med.
Z. DATYNER
אורעלאג
ספעצ. פאר נירען בלאז און אורין-קראנק.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95
נעמט אן פון 9-11 און פון 3-[illegible] אוונט.

מארשאל באדאליא ווערט צוריקגעצויגען
אויף זײן ארט זאל בעשטימט ווערען מארשאל באלבא

לאנדאן, 18 (ספ. טעל.)
דא איז דערהאלטען געוואָרען א סענסאציא־[..]לע ידיעה, אז דער הויפט־אנפיהרער פון דער [..]טאליענישער ארמעי אין אביסיניען, מארשאל [ב]אדאליא האט בעשלאסען צו רעזיגנירען פון זײן [..]ם. די סיבה זאל זײן דער שלעכטער געזונד־[..]שטאנד פון מארשאל.
אין די לאנדאנער פאליטישע קרײזען גלויבט [מע]ן אבער נישט, אז די סיבה פון מארשאל באדאל[..]ס רעזיגנאציע זאל זײן א קראנקהײט פון הארץ, [..]ר מען ברענגט עס אין צוזאמענהאנג מיט דער [..]וערער סיטואציע פון די איטאליענער אין אביסי־[..]ניען. מען ווײזט אן, אז זינט מארשאל באדאליא [ה]אט איבערגענומען די הויפט־אנפיהרונג פון דער [איט]אליענישער ארמעי, האבען די איטאליענער פער[..]ירען פיל ערנסטע פאזיציעס, וועלכע זענען דורך [..] פריהער דעראבערט געוואָרען.
אלס הויפט־אנפיהרער פון דער איטאליענישער [אר]מעי ווערט איצט פאראויסגעזעהען אויף מארשאל [ב]אדאליא׳ס ארט דער געוועזענער שעף פון איטאל[יע]נישען לופט־פלאט, מארשאל באלבא.
אויף בײדע אביסינישע פראנטען האבען זיך [..]פלאקערט נײע שלאכטען. גענעראל גראציאני האט [..]געהויבען אן־אפענסיווע אין דער לענג פון טײך [ו]אלע דאריא אויפ׳ן דרום־פראנט געגען ראס־[..]סטא. אויפ׳ן צפון־פראנט איז די לאגע פון די [אב]יסיניער א פיל בעסערע. זײ האבען בעוויזען אי־[בע]רצורײסען די קאמוניקאציע צווישען מאקאלע [או]ן אדיגראט. די אביסיניער האבען בעוויזען ארום־[..]רינגלען 2 אפטײלונגען איטאליעניש מיליטער, [וו]עלכע געפינען זיך אין קלעם און געהען אויס [..]ן דורשט און הונגער.
במשך פון נעכטיגען טאג זענען די איטאל־[יענ]ישע באמבארדיר־עראפלאנען געזען כסדר טע־

טיג אויף בײדע פראנטען.
רײטער־אגענטור טײלט מיט פון דעסיע, אז אן־אביסינישער אמבולאנס פון רויטען קרײץ, אונ־טער דער אנפיהרונג פון ענגלישען מאיאר בארגאין איז בעווארפען געווארען מיט באמבעס דורך 3 איטאליענישע עראפלאנען. דער ענגלישער אפי־ציר איז ניצול געווארען פון טויט. דאגעגען זענען דערהרגעט געווארען 14 אביסיניער און 35 זענען פערוואונדעט געווארען.

פאריז, 18 (ספ. טעל.)
דער בעגוס האט פעראָרדענט א נײע מאבי־ליזאציע, וועלכע וועט פערגרעסערן די ארמעי אויף נײע 200 טויזענד זעלנער. זײ וועלען געשיקט ווערען אויפ׳ן דרום־פראנט. באלד ווי די פער־שטארקונגען וועלען אנקומען, וועט דער ראס דעס־טא אנהויבען אן־אפענסיווע, כדי צוריקצוגעווינען די געביטען, וואס אביסיניען האט פערלוירען במשך פון די לעצטע דרײ טעג.
וועגען דער לעצטער אפענסיווע פון איטאל־יענישען גענעראל גראציאני שרײבען די קריגס־קאָ־רעספאנדענטען, אז נאך אײנע אזא אפענסיווע און די איטאליענער וועלען בלײבען אהן אמוניציע. אזוי פערשווענדעריש זענען די איטאליענער זיך אומגעגאנגען מיט דער אמוניציע.

וואַרשא, 18 (טעלעפאניש)
לויט ידיעות פון פערשידענע קוועלען, איז אויפ׳ן צפון־פראנט נישט געשעהען קײן שום וויכ־טיגעס.
ענגלישע קוועלען מעלדען, אז דאס איטאל־יענישע מיליטער האט זיך שטארק אײנגעגראבען אין אקאפעס נעבען אקסום, אזוי אז נאך פאר׳ן אנקומען פון די רעגענס זאל מען זײ נישט קענען עראבערן. דײטשע קוועלען מעלדען, אז בײ אקסום רוקען זיך אביסינישע אפטײלונגען פאראויס. לויט די זעלבע קוועלען קומען פאר אין טהאל גערא לטא פערביסענע קאמפען.
אויפ׳ן דרום־פראנט, לויט י׳ ע׳ מעלדען די איטאליענישע קאמוניקאטען, געפינט זיך דאס אי־טאליענישע מיליטער 200 קילאמעטער אויף צפון מערב פון דאלא. די פראנצויזישע און ענגלישע קוועלען מעלדען פון אדיס־אבעבא, אז די אפי־ציעלע אביסינישע קאמוניקאטען לײקענען די ידיעות וועגען א גרויסען נצחון פון איטאליענישען מילי־טער אויפ׳ן דרום־פראנט. די אביסינישע קאמוני־קאטען מעלדען, אז וועלענדיג אויסמײדען א באמ־בארדירונג מיט גאז־באמבעס האבען די אביסי־נישע אפטײלונגען פערלאזען זײערע פאזיציעס און פערנומען מעהר געשיצטע פאזיציעס. דעריבער קען נישט זײן קײן רײד וועגען אזעלכע פערלוסטען, ווי עס מעלדען די איטאליענישע קוועלען.

וועז יעדער וואלט געוואוסט, פון וואנען עס נעהמט זיך טײלמאל געניצטע פאפיר, צו וואס פארע צוועקען עס איז פריהער בענוצט געווארען, וואלט ער זיכער מיט עקעל אויסגעמיטען געוועלבער, אין וועלכע אזא ארט פאפיר דינט צום פאקען. קויף דעריבער נור דארט. וואו די סחורה ווערט פערפאקט אין נישט געניצט, רײן פאפיר!

ענגלישער קעניג געארג ערנסט קראנק געווארען

לאנדאן. 18. (ספ. טעל.) נעכטען אין [אוו]ענד האט זיך אין לאנדאן פערשפרײט א ידיעה [וו]עגען דער קראנקהײט פון ענגלישען קעניג געארג. [ד]י ידיעה האט געמאכט א שטארקען אײנדרוק, דער [קע]ניג געפינט זיך אין פאלאץ סאנדריגהעם אין דער [גר]אפשאפט נארפאלק, די דאקטוירים פון קעניג [לא]רד דאוסאן אף פען און סער פרעדעריק ווילי[א]מס [זע]נען נעכטען אין אוונט געווען געצוואונגען צו

בענוצען זויער שטאף בכדי צו פערלײכטערען דעם קעניג דאס אטעמען. בײדע דאקטוירים האבען די גאנצע נאכט געוואכט בײ׳ם קעניג.
אין אוונט האבען די דאקטוירים ארויסגע־געבען פאלגענדען ביולעטין: דער בראנכיט אויף וועלכען דער קעניג לײדט איז נישט געפעהרליך עס זענען אבער ארויסגעטרעטען ערשײנונגען וואס זענען א רעזולטאט פון דער אפשוואכונג פון הארץ

און דאס רופט ארויס א געוויסע בעאונרוהיגען „דײלי טעלעגראף“ מעלדענדיג וועגען דער קראנק־הײט פון קעניג בעטאנט, אז דאס אנווענדען זויער־שטאף בעת א בראנכיט איז נאר א פארזיכטיגקײטס מיטעל מיט׳ן ציעל צו פערלײכטערען דעם קראנ־קען דאס אטעמען.
פרינץ אף וועלס איז אנגעקומען קײן סאנ־דריגהעם, ס׳געפינט זיך אויך דארט פירשט פון יארק.

פאליטישער קריזיס אין פראנקרייך

פאריז, 18 (ספ. טעל.)
די אויפמערקזאמקײט פון דער גאנצער [פר]עסע קאנצענטרירט זיך אויף דעם נעכטיגען בע־[של]וס פון אויספיהר־קאמיטעט פון דער ראדיקאל־[ס]אציאליסטישער פארטײ.
„לע מאטען“ שרײבט: דער גורל פון קא־

בינעט געפינט זיך אלץ נאך אין די הענד פון אויספיהר־קאמיטעט פון דער ראדיקאל־סאציאליס־טישער פארטײ, ווײל אין קאבינעט געפינען זיך א חוץ הערריא, אויך אנדערע מיניסטארען, וואס געהערען צו דער דאזיגער פארטײ, וועלכע וועלען זיך ריכטען לויט די בעשלוסען פון קאמיטעט.
„לע מאטען“ דריקט אויס די האפנונג, אז בײ וואהלען וועט דער אויספיהר־קאמיטעט נישט וועלען אויף זיך נעהמען די פעראנטווארטליכקײט

פאר ארויסרופען א קריזיס.
„עקא דע פארי“ זעהט פאר אז די דימיסיע פון הערריא וועט אויך גורם זײן די דימיסיע פון די איבריגע מיניסטארען פון די ראדיקאל־סאציא־ליסטען.
„עוור“ פערעפענטליכט א ערקלערונג פון דע־לאדיע, וועלכער ערקלערט, אז ער איז גרײט צו יעדער צײט אפצוטרעטען, אויב הערריא וועט מסכים זײן צוריק אנצונעהמען דעם אמט פון פרע־זעס פון די ראדיקאל־סאציאליסטען.

פארוואס איז אפגעלייגט געווארען די עקזעקוציע איבער האופטמאנ׳ען

ניו־יארק, 18 (ספ. טעל.)
נאך א פאר טאג שווײגען האט דער גובער־נאטאר פון ניו־דזשערסי, האפמאן, געבראָ־כען זײן שווײגען און ארומגערעדט די סיבות, וואס האבען איהם בעוואויגען אפצולעגען די עקזעקוציע פון האפטמאנ׳ען אויף 30 טעג. דער גובערנאטאר האט ערקלערט, אז עס איז פערהאן א וואהרשײנ־ליכקײט, אז דער מארד איז אדורכגעפיהרט גע־ווארען דורך עטליכע פערזאן.

די ענגלישע דעלעגאציע פאהרט ארויס קיין זשענעווע

לאנדאן, 18 (ספ. טעל.)
דער אויסערן־מיניסטער אידען פאהרט הײנט ארויס קײן זשענעווע. עס וועלען איהם בעגלײטען דער וויצע־מלוכה־סעקרעטאר לארד קרײנבארן. די איבריגע דעלעגאטען פאהרען ארויס הײנט אין אוונט. די פריהמארגען־צײטונגען שרײבען אונ־טער. אז אידענס רעדע ענטהאלט נישט קײן שום אנווײזונגען וועגען דער ענגלישער שטעלונג אין דער פראגע פון די נאפט־סאנקציעס און נײע שלום־פארשלאגען.

רעדיארד קיפלינג געשטארבען

לאנדאן, 18 (ספ. טעל.)
דער 70־יעהריגער ענגלישער שריפטשטעלער רעדיארד קיפלינג איז הײנט בײנאכט געשטארבען אין שפיטאל אין מידלעסעקס. דער צושטאנד פון קראנקען האט זיך זונטאג פערערגערט. אין דער נאכט איז פעסטגעשטעלט געווארען די נויטווענ־דיגקײט פון א אפעראציע, וועלכע מען האט אדורך געפיהרט מאנטאג אינדערפריה. די כירורגען האבען פעסטגעשטעלט א געשוויר אין מאגען.

דער אומגליקס פאל מיט דריי קינדער אין זדונסקא וואלא

אין שײכות מיט דער ידיעה וועגען די דרײ טויטע קינדער וואס מען האט געפינען אין זדונסקא וואלא, דערוויסען מיר זיך, אז די לאקאלע ווי זיע וואס איז אדורכגעפיהרט געווארען אויפן ארט בע־שטעטיגט די השערה, אז עס איז געשעהען א אומ־גליקס פאל. עס איז נעמליך פעסטגעשטעלט געווא־רען דאס די קינדער זענען פערשיט געווארען דורך א וואל זאמד וואס האט זיך אראפגעלאזט בעת זײ האבען זיך דארט געשפילט.
די סעקציע איבער די טויטע קערפער פון די קינדער פיהרען אדורך צוויי אסיסטענטען פון ווארשאווער אוניווערזיטעט. די השערה, אז די קינדער זענען געפאלען א קרבן פון א פערברעכען האלט נישט אויס די קריטיק.

„געשטאפא“ ביי דער ארבייט

צונענומען פעסער ביי יודען

בערלין, 18 (יט״א טעלעגראפיש)
די „געשטאפא“ האט די לעצטע טעג צוגענומען [..]י די יודען אין בײערן די פעסער, כדי זײ זאלען [ני]שט קענען ארויספאהרען קײן אויסלאנד.
די פאליצײ האט אויך ארויסגעגעבען א שאר־[פ]ער פעראָרדנונג געגען דעם ארויספיהרען דעוויזען [פו]ן לאנד.

בעריהמטע פוילישע שריפט־שטעלערין בעגריסט

[ד]עם 15־יעהריגען יובל פון „קרן־היסוד“

וואַרשא, 18 (יט״א טעלעפאניש)
די בעריהמטע פוילישע שריפטשטעלערין, זאפיא [נ]אלקאווסקא, האט צום 15־יעהריגען יובל פון קרן [ה]יסוד, צוגעשיקט צו יפה׳ן א ווארימען בריף און [..]ווינשען ערפאלג אין דעם יודישען אויפבוי אין [א]רץ־ישראל.

[פ]ראפ. איינשטיין בעקומען די אמעריקאנער בירגערשאפט

ניו־יארק, 18 (יט״א טעלעגראפיש)
פראפ. אלבערט אײנשטײן האט בעקומען די [א]מעריקאנער בירגערשאפטס־פאפירען. אין אקטא־[ב]ער ד. י. וועט ער שוין זײן אן־אמעריקאנער בירגער

לעצטע דעפעשען

וואַרשא, 18 (טעלעפאניש)
די אנגעשטעלטע אין דער סינאגאגע האט מען רעדוצירט די פענסיעס אויף 30 פראצענט אין שײכות דערמיט איז נעכטען פארגעקומען אן־אָרי־גינעלער פראטעסט־שטרײק פון אלע אנגעשטעלטע, צום דאווענען זענען אלע שמשים, כאר, חזנים, נישט־אויסגעשלאסען דעם הויפט־חזן קוסעוויצקי, געקומען אין די געוועהנליכע ציווילע קלײדער, נישט איבערטוענדיג זיך ווי שטענדיג אין די ספע־ציעלע מלבושים. די תפילות זענען געזאגט געווארן אהן שום געזאנג. דער דאזיגער אריגינעלער פראָ־טעסט־שטרײק האט אין ווארשא געמאכט א שטאר־קען רושם.

וואַרשא, 18 (טעלעפאניש)
נעכטען איז אין לאקאל פון פעראײניגטען שנײדער־ארבײטער־פעראײן נאלעווקי 2א געקומען פאליצײ און אדורכגעפיהרט א גענויע רעוויזיע. עטליכע צעהנדליג פערזאנען, וואס האבען זיך גע־פינען אין לאקאל זענען פערהאלטען געווארען. דערונטער זענען ארעסטירט הערשל הימעלפארב, יאשקע האפמאן, פיעקאזש און שנײדערמאן. עס איז אויך פערהאלטען געווארען דער סעקרעטאר פון דערנעהרונגס־פעראײן יונה פײן, וואס האט זיך צופעליג געפינען אין פעראײן.
דער לאקאל איז פערחתמעט געווארען.

וואַרשא, 18 (טעלעפאניש)
הײנט איז אויפ׳ן ווארשאווער אוניווערזיטעט ווידער געווען אונרוהיג. די ענדעקישע סטודענטען האבען געפאדערט, אז די יודישע סטודענטען זאלען זיך זעצען אויף בעזונדערע בענק. אײניגע פראָ־פעסארען האבען צוליב די אוואנטורעס איבערגע־ריסען די לעקציעס.

ווארשא, (טעל.) די גערער חסידים האָ־בען זיך געריכט, דאס דער רבי וועט ה׳ שבט (29 יאנואר) קומען פון א״י אויף דער יאהר־צײט פון זײן פאטער דעם „שפת־אמת“, איצט איז אבער אנ־געקומען פון גערער רבי׳ן א ידיעה, אז ער וועט קומען ערשט אויף פסח.

ראדיא־פראגראם

זונטאג, ד. 19-טען יאנואר

9 צײט־סיגנאל, 9.15 פליטען, 9.40 ידיעות, 10 פלי־טען, 11.57 צײט־סיגנאל, 12.03 פון ארבײטס־מארק, 12.15 מוזיק. פריהמארגען אין לאדז, אויסגעפיהרט פון לאדזער פילהארמאנישען ארקעסטער דיר. טעאדאר רידער. בעת דער פויזע 1 א זײגער הער־שפיל. 2 רעציטאציע, 2.25 „קאנצערט זשיטשען“, 3.25 פליטען, 3.45 ראט־געבער פאר טוריסטען און ספארטלער, 4 קרײץ־פראגען פאר קינדער, 4.15 קאנצערט, 4.45 „גאנץ פוילען זינגט“, 5 טאנץ־מוזיק, 5.40 אודיציע פון פויזען, 6 קאנצערט, 6.30 הערשפיל, 7.10 ספארט־ידיעות פון לאדז, 7.15 רעקלאמע־קאנצערט, 7.30 הומאר און פרעהליכע מוזיק, 8 קאנצערט, 8.45 פון מארשאל יוזעף פילסודסקי׳ס שריפ־טען, 8.50 אוונט־ידיעות, 9 „אויף די לעמבערגער פרעה־ליכע כוואליעס“, 9.30 רײזע־פעליעטאן, 9.45 ספארט־ידיעות, 10 טאנץ־מוזיק, 11 ידיעות, קאמוניקאטען, 11.05 טאנץ־מוזיק.

פון דער לאדזער בערזע

98.50	—	—	— —	באנק פאלסקי
53.50	—	דאלארובקא	„	4
65.00	(אמ.)	סטאביליזאציע	„	7
55.38	1934	ווארשאווער ם.ב.	„	5
49.25		לאדזער	„	5
26.25	—	—	—	ענגלישער פונט
5.26	— ניסט־אפיציעל	5.28.25	—	דאלאר אפיצ.
9.02	—	—	—	גאלד־דאלאר
4.76	—	—	— —	גאלד־רובל
1.30	—	—	—	דײטשער מארק
172.60	—	—		פראנק שווײצארישע

Dr.
Wołkowyski
ציגעל־גאס 11, טעל. 238-02
ספעצ. פאר טריפער, סיפיליס און הויט־קראנקה. בעהאנדלונג פון מענער־שוועכע
נעמט אן פון 8—11 בײטאג און 4—9 אוונט.

Doktór
Henrykowski
ספעציעל - ארצט פאר מענער - שוועכע - בעהאנדלונג און סעקסועלע בעראטונג
טראוגוטא 9, טעל. 262-98
נעמט אן פון 8—11 און פון 6—9 אוונט.
זונטאג פון 9 פריה ביז 12.30 בײטאג

BANK HANDLOWY w ŁODZI
Spółka Akcyjna
Al. Tadeusza Kościuszki 15
ma jeszcze do wynajęcia SAFES
na dogodnych warunkach, poczynając od 4 złotych miesięcznie
WYJEZDZAJĄC, nie zostawiaj w domu papierów wartościowych, złota, srebra i t. p., lecz zanieś je do SAFE'u!

Dr. REICHER
פאלודניאווא 28, טעל. 201-93
ספעציאליסט
פאר מענער - שוועכע - בעהאנדלונג
סעקסועלע בעראטונגען פון פסיכא - אנאליזען
נעמט אן פון 8—11 פון 5—8 אוונט.
זונטאג און חגאות פון 9—1

Dr. med.
Sadokierski
כירורג פון צייהן און יאסלעס
Piotrkowska 164 tel. 114-20

דאָס לעבען אין וואַרשע

(טעלעפאָנישע ידיעות פון דער הויפּט־שטאָט)

וועגען ד"ר גאָטליב'ס מאַנדאַט.

מאָרגען, מאָנטאָג ווערט די אָפּטיילונג אין העכס־טען געריכט פאַר וואַהל־ענינים, באַטראַכטען די פּראָטעסטען, וועלכע זענען אַריינגעטראָגען אין צווייטען וואַהל־קרייז, ווי באַקאַנט זענען אין דעם קרייז אַריינגעטראָגען געוואָרען 3 אָנקלאַגען, וועל־כע קוועסטיאָנירען די גילטיגקייט און בערעכנונג פון די שטימען, וועלכע זענען אָפּגעגעבען געוואָרען אויפ'ן פערשטאָרבענעם רעפּ. ווישליצקי.

אורטייל אין גרויסען קאָמוניסטישען פּראָצעס.

דאָס געריכט האָט אַרויסגעזאָגט אַן'אורטייל אין גרויסען קאָמוניסטישען פּראָצעס.

פראַנטשישקאַ איגער איז פערמשפּט געוואָרען אויף 12 יאָהר טורמע, לעווערטאָווסקי אויף 12 יאָהר ווערדלאָווסקי אויף 12 יאָהר, שיינדל לעווין אויף 7 יאָהר און וועהאַפּטמאַן אויף 2 יאָהר.

שרעקליכער זעלבסטמאָרד

אויף נאָוואָליפּיע 63 האָט זיך אַראָפּגעוואָרפען פון פינפטען שטאָק די 23־יעהריגע חנה פייערמאַן, וועלכע איז געווען אָהן אַרבייט. זי איז דערהרג'עט געוואָרען אויפ'ן אָרט. ווען די טויטע איז געלעגען אויף דער ערד זענען געקומען מיטאַמאָל סיי פון דער חסד־של אמת און סיי דער פּריוואַטער ,,חסד־של־אמת'' און ביידע האָבען געוואָלט אַדורכפיהרען די פאָרמאַליטעטען. ס'איז געקומען צו אַ גרויסער מחלוקה, וועלכע האָט געמוזט ליקווידירט ווערען דורך דער פּאָליציי.

אויסגעהאַקט די שויבען אין פּוילישע רעדאַקציעס.

אומבעקאַנטע אומפאַלער האָבען אויסגעהאַקט 3 שויבען אין לאָקאַל פון דער אַדמיניסטראַציע פון ,,א. ב. צ.''.

אויך איז אויסגעהאַקט געוואָרען די שויבען אין רעדאַקציע פון ,,טשאַס''. די פּאָליציי זוכט די פער־ברעכער.

זעלבסטמאָרד פון אַ ראַדאָמער אַד־וואָקאַט.

אין האָטעל אויף מאַרשאַלקאָווסקאַ 105 האָט זיך אויפגעהאַנגען דער 50־יעהריגער אַדוואָקאַט טשעסלאַוו וויסאָצקי, וועלכער איז געקומען פון ראַ־דאָם. דער דאָקטאָר האָט פעסטגעשטעלט דעם טויט.

אעראָפּלאַן - קאַטאַסטראָפע.

הינטער מילאַנאָוועק אויף די פעלדער איז אַראָפּ־געפאַלען אַ מיליטערישער אעראָפּלאַן, וועלכער איז צוקלאַפּט געוואָרען. דעם פּילאָט האָט גאָרנישט גע־שאַדט.

איינשרייבונגען אויף דער העברעאי־שער אוניווערזיטעט אין ירושלים אויפן אקאד. יאָהר 1936-37.

די געזעלשאַפט ,,פריינד פון דער העברעאישער אוניווערזיטעט אין ירושלים'', וואַרשע, מעלדעט דערמיט אַלע פעראינטערעסירטע, אַז:

1) די איינשרייבונגען אויפ'ן אקאד. יאָהר 1936-37 פאַנגען אָן דעם 24 יאַנואַר 1936 און וועלען דויערן ביז'ן 29 פעברואַר 1936. דער טערמין פון די איינשרייבונגען וועט נישט ווערען פער־לענגערט.

2) די ביטעס אויף דער אוניווערזיטעט דאַרפען אַריינגעטראָגען ווערען אויסשליסליך צו דער גע ,,פריינד פון דער העברעאישער אוניווערזיטעט'' אין וואַרשע אָדער אין די פּראָווינצער אָפּטיילונגען

3) אַלע בעדינגונגען און פאָרשריפטען פאַר ד קאַנדידאַטען אויף דער אוניווערזיטעט אויפן אקאד יאָהר 1936-37 געפינען זיך אין דער ספּעציעלע אינפאָרמאַציאָנס־בראָשור פון דער געזעלשאַפ וועלכע איז שוין ערשינען. דער פּרייז פון דער בראָ שור צוזאַמען מיט דעם קאָמפּלעט פון אַלע דרוק מאַטעריאַלען (ביטעס, פערפליכטונגען א. א.) אי 1 (איין) זל. אין פּאָסטמאַרקען אָדער אויף פּ.ק. 8937.

4) דער עקזאַמען פון דער העברעאישער שפּראַ וועט פאָרקומען פאַר אַלע קאַנדידאַטען אין משך פון חודש אַפּריל.

5) עס ליגט אין אינטערעס פון אַלע קאַנדידאַטען אַריינצוטראָגען די ביטעס אויף די אוניווערזיטעט ווי אַמפריהסטען נאָך אַ גרינדליכען בעקענען זיך מיט אַלע פאָרשריפטען, וועלכע זענען געענדערט געוואָרען אין פערגלייך מיט'ן פאָריגען יאָהר.

לאָדז שפּילט און געווינט
אין דער בעריהמטער קאָלעקטור
נ. יאַטקאַ
פּיעטריקאָווער 22
פּיעטריקאָווער 66
נאַוואָמיעסקאַ 1
ווי עס פאַלען טאָג־טעגליך גרעסערע געווינסטע!
לאָזען צו דער 1־טער קלאַס שוין צו בעקומען:

ציהונג פון דער מלוכה־לאָטעריי
4־טע קלאַס — 11־טער טאָג

100,000 zł. — 51047.
10,000 zł. — 45393, 68465, 81723.
5,000 zł. — 4305, 123513, 151985.
2,000 zł. — 3731, 14321, 14997, 43206, 74301, 74968, 113481, 133281, 136134, 136814, 140240, 165580.
1,000 zł. — 8884, 10440, 14262, 18657, 19999, 39813, 40456, 47475, 58049, 58285, 62170, 64251, 67418, 69189, 71871, 81393, 81866, 82237, 89304, 90776, 92801, 92941, 120281, 121803, 147440, 153048, 161182, 162413, 175653, 178482, 188121.

PO 200 ZŁOTYCH

46 89 165 346 67 402 872 923 93 1088 121 368 463 591 640 758 85 894 96 2083 95 218 66 99 411 605 13 798 806 938 3269 312 14 68 624 59 782 913 92 4009 81 94 112 239 90 305 402 37 81 568 611 62 793 893 5028 64 100 245 83 494 551 807 30 6064 115 210 28 35 303 447 85 516 621 871 953 7000 28 228 35 492 646 718 26 59 831 82 8031 94 119 363 527 97 752 9140 338 546 8 87 715 811 83 949

10045 287 363 96 439 45 689 793 964 11027 47 79 151 215 32 415 37 607 39 918 12364 406 566 630 44 772 927 52 13110 20 35 333 752 14185 311 827 87 922 4 15010 154 83 429 84 799 915 52 91 16256 89 496 8 547 631 714 833 926 17085 313 90 411 73 8 562 643 94 711 937 18019 63 59 343 78 427 848 908 10 27 19009 54 80 100 358 436 813

20279 414 527 925 21020 196 286 388 424 57 689 777 805 90 22009 568 600 85 94 743 78 800 922 41 90 23017 44 466 508 61 877 977 24127 89 217 88 422 70 527 9 38 604 703 881 97 25011 126 363 95 422 56 539 46 603 761 995 26034 133 238 410 859 27047 139 350 400 593 646 63 911 50 28171 303 75 452 93 615 53 725 7 29054 88 419 569 86 617 881 96

30151 252 313 20 83 508 60 620 97 786 801 935 68 21008 30 117 289 618 89 797 826 988 32044 132 78 431 579 701 19 34 89 951 79 33134 319 577 930 9 34022 337 572 82 8 623 869 948 35121 240 322 587 532 85 95 608 794 36127 301 79 559 727 36 859 37379 444 68 84 500 36 65 629 38402 856 661 39055 86 100 73 224 72 439 573 965 7

40211 332 59 77 98 445 507 80 1 675 828 69 41115 75 357 74 460 89 94 666 80 715 991 42178 9 278 349 576 93 633 54 86 832 917 85 43038 59 193 251 373 426 548 70 701 842 942 44118 265 503 51 670 845 82 45020 140 242 88 94 396 503 10 89 716 99 46160 247 410 96 577 694 727 807 47129 284 441 622 59 776 923 48025 288 366 406 74 529 60 647 762 844 49305 69 402 69 529 686 782 886 927

50141 2 203 302 516 20 32 600 96 767 927 77 51084 148 289 367 421 46 546 822 49 73 7 985 52114 28 304 9 11 466 73 91 786 843 53143 4 54 338 467 508 48 713 33 882 54022 74 191 6 322 582 774 817 933 55042 6 219 363 466 600 722 836 80 92 56036 45 179 356 469 521 602 16 95 8 752 821 95 994 9 57073 170 276 352 500 58075 310 13 38 93 419 541 97 620 850 69 59301 96 566 602

60114 381 534 798 949 98 61183 326 34 454 568 680 700 84 917 62047 106 212 19 344 49 63 93 460 5 690 734 56 63067 72 144 347 63 664 737 977 87 64006 27 52 246 52 347 453 60 739 945 65324 57 424 44 67 553 55 73 647 707 924 66068 142 372 469 733 70 805 32 65 67002 41 43 56 194 342 66 418 928 68018 35 133 233 44 385 445 509 58 91 97 601 764 931 69300 61 83 440 68 79 560 86

70067 153 68 263 336 524 601 40 61 70 852 911 71018 74 232 359 710 23 43 84 72197 348 418 23 58 648 87 816 30 986 73667 823 989 74023 60 116 63 221 393 504 16 698 791 918 75227 52 64 443 528 602 48 60 825 940 84 86 76173 390 403 553 610 64 801 8 967 82 77221 55 412 546 617 36 88 94 800 78133 5 503 708 94 968 79002 120 46 230 96 440 507 608 890 917 99

80043 215 25 433 538 717 81 826 33 64 81006 104 17 271 83 510 57 783 806 71 82023 191 7 336 54 85 578 695 920 40 61 83064 120 66 74 98 306 30 450 736 923 45 84501 74 625 918 36 54 85063 76 133 262 397 609 48 771 860 87 988 92 86154 55 99 250 346 73 424 581 716 97 87056 67 193 335 439 49 501 91 613 733 49 802 942 88045 190 371 474 80 98 517 76 761 80 841 61 949 89029 102 92 225 303 93 438 571 609 91 93 767 860 928 61

90046 70 151 93 462 615 60 3 731 36 819 36 87 70 97 91058 103 237 346 746 98 838 92065 64 775 730 852 93055 126 94 249 306 663 980 94125 224 353 64 501 67 779 910 95058 184 5 311 15 27 507 696 817 989 96036 360 5 8 444 78 720 943 97829 42 98072 132 425 46 609 82 765 842 91 97 910 99054 64 260 371 519 25 38 702 849 94 912 31

100368 443 4 61 559 69 85 732 95 858 983 101075 154 213 525 801 2 958 102047 223 330 419 621 814 63 88 960 103014 88 101 24 476 932 68 104081 193 224 303 497 8 555 7 869 85 904 105003 160 299 349 58 687 962 106001 6 130 257 86 386 470 530 107182 256 302 24 35 576 99 615 700 862 912 108097 8 115 64 280 335 91 429 537 71 677 904 109098 363 564 669 748

110002 6 240 409 21 597 663 4 111010 291 9 478 559 775 823 112328 453 523 656 724 831 954 113136 206 60 380 90 406 502 939 114034 304 599 637 902 26 85 115474 668 79 797 873 116088 116 202 354 432 81 82 117153 325 84 453 607 93 790 826 930 76 118033 217 301 609 58 712 119163 232 58 91 345 62 437 561 631 830 46 919 70

120049 104 76 261 463 540 3 635 51 750 75 826 121098 303 87 417 736 900 122029 125 63 9 209 361 455 70 84 123060 117 331 616 741 959 73 124128 75 342 83 453 521 95 641 79 96 749 807 62 914 125191 202 482 97 530 735 71 86 126086 93 122 91 97 444 569 715 34 829 921 41 127005 138 45 397 408 600 41 85 778 845 65 128124 66 282 336 94 428 518 84 606 15 929 129149 226 86 304 44 554 77 647 735 855 910 35 87

130182 90 292 304 21 83 460 561 766 131325 449 553 716 895 132068 255 407 28 769 816 47 133040 186 94 293 550 619 33 895 920 134079 293 99 417 31 544 634 763 881 135101 78 288 385 427 8 564 97 804 136008 12 19 47 128 270 507 11 680 700 37 89 822 137118 250 446 69 641 842 138060 308 440 574 87 681 724 36 61 943 95 139046 408 18 560 623 5 724 53 74 906

140043 107 210 318 460 508 93 631 50 704 5 15 52 141047 79 94 119 293 399 405 44 72 518 52 665 97 935 142008 71 156 74 239 410 513 32 689 841 68 70 984 143092 108 64 327 33 45 400 42 98 507 691 860 144033 131 73 81 283 86 458 555 740 876 935 41 89 145173 445 61 521 41 83 693 750 2 82 865 146078 94 232 33 40 9 67 565 734 889 943 81 147006 114 48 544 76 691 724 885 148033 155 225 429 61 517 93 601 51 862 990 149272 84 93 332 73 413 81 82 508 43 864 982

150050 102 242 530 44 65 675 151170 220 310 481 613 707 862 79 97 908 152095 319 463 523 607 60 712 840 153220 359 491 504 28 623 42 88 732 43 930 154068 114 89 321 439 603 715 78 819 155148 335 73 411 565 670 833 94 999 156087 92 543 50 3 6 80 682 749 157051 350 6 567 679 158122 58 69 314 487 648 711 54 803 946 159080 161 274 462 566 691 733 818 89

160038 462 513 38 675 929 44 161070 111 232 414 86 630 88 715 882 162172 268 416 526 817 40 163257 97 340 532 90 611 790 805 14 164052 105 306 835 59 165207 30 336 412 574 85 608 34 721 809 28 166003 44 108 51 65 204 548 49 636 51 86 889 926 167058 63 160 317 58 72 429 48 74 9 507 64 635 782 900 168050 84 207 76 85 594 926 169182 278 351 400 50 518 630 719

170035 642 7 73 822 75 171113 264 91 428 956 172264 676 701 968 173065 117 54 89 380 421 819 21 68 919 48 62 174052 85 318 404 46 64 6 533 69 681 175106 337 401 515 57 623 858 92 999 176005 164 221 522 68 603 847 177126 45 272 326 429 96 544 85 607 783 828 40 959 178299 340 408 612 25 775 890 903 12 179068 86 410 16 550 5 926

180092 490 515 67 601 90 763 933 56 181012 100 260 430 563 711 833 96 987 182223 67 78 441 577 989 183011 59 364 448 51 82 523 48 700 17 54 87 94 97 827 184238 417 422 88 89 90 800 185033 59 185 327 31 489 657 86 894 939 47 77 94 186071 274 7 392 528 880 969 94 187335 463 560 94 641 797 842 61 927 188004 48 83 202 33 354 423 770 89 831 913 89 189019 21 14 41 88 261 330 458 828 944 79

190132 461 694 702 883 98 191008 22 9 99 319 431 42 501 36 662 742 56 916 192151 258 74 373 687 714 87 816 86 909 24 193053 66 17 81 345 407 529 650 711 66 835 923 33 194004 81 172 82 263 279 344 71 9 91 519 22 811 39 923

W 11-tym dniu ciągnienia loterji padły jeszcze następujące wygrane:

100.000 zł. — 145364.
30.000 zł. — 33802.
10.000 zł. — 30374 32785 156603 160796.
5.000 zł. — 78736.
2.000 zł. — 10662 46322 54062 114389 118689 125798 129167 129891 143758 147681 153755 176566 182402 186202 192950.
1.000 zł. — 266 10062 19037 19927 20803 26966 34457 35506 37772 38316 48422 53055 58721 58777 79542 81093 89259 90411 101121 119168 131935 134335 134928 140705 146903 148927 159415 160188 165971 168898 169116 171366 193115.

Po 200 zł.

266 728 32 1226 436 524 811 90 2173 343 455 523 98 857 3777 4114 245 96 418 590 856 5148 260 368 86 442 661 859 80 912 6200 02 486 810 992 7022 850 910 68 8206 43 302 483 713 9147 986.

10197 322 564 931 11042 519 653 12016 454 93 711 843 988 13032 147 203 310 32 93 633 14339 41 563 895 15038 158 308 405 538 638 65 732 837 16937 95 17237 409 623 841 18206 74 754 804 19278 930 94.

20150 395 541 87 803 77 945 87 21690 925 22042 65 172 92 412 819 23439 611 74 837 97 921 22 24054 88 104 318 681 833 943 25068 74 385 509 677 902 26026 74 352 949 27031 336 627 738 94 28122 25 728 29329 462 512 70 616 791.

30492 547 79 683 831 68 31067 91 94 152 228 410 601 851 32141 209 95 383 732 991 33092 833 911 89 34247 637 848 65 35283 506 842 36119 60 574 37792 956 38035 357 615 77 870 39103 241 95 347 459 606 734.

40017 257 433 529 639 41389 744 42198 249 403 67 725 969 43249 383 457 580 680 898 44679 722 987 45026 161 240 612 737 947 46058 302 503 30 800 14 67 987 47087 255 781 48033 136 739 826 49014 83 667 728.

50178 616 819 51136 629 802 54 79 52426 81 608 32 713 53072 81 370 715 54280 351 478 527 950 55218 378 554 814 21 922 56000 21 44 47 239 84 568 783 57270 373 89 636 958 68 58244 420 592 616 58 59004 154 382 467 727.

60097 118 224 419 898 61010 50 186 350 88 62396 672 740 63073 315 28 92 613 719 885 920 31 64046 47 94 472 558 76 819 65574 689 814 949 66090 144 68 246 397 711 67103 04 541 671 815 68128 616 780 69026 95 412 694 958.

70274 889 93 71724 869 953 72069 397 734 52 812 71 990 73157 415 61 514 74036 379 400 672 948 75210 604 58 740 58 68 834 85 76059 167 350 588 77083 78021 553 634 808 907 79009 26 59 196 458 509 98 675 950.

80882 81036 100 439 649 82091 141 215 970 83072 140 230 367 738 85 887 972 84035 55 344 879 926 85075 117 427 424 572 972 86244 425 64 513 612 43 703 87228 525 88158 380 573 678 792 888 89022 239 384 481 533.

90216 954 91416 595 623 60 92028 84 528 653 782 822 998 93009 186 221 389 579 723 808 94156 418 67 542 77 95316 562 642 852 65 960 96007 70 157 324 427 870 97240 333 74 483 616 952 98166 228 42 617 99012 210 50 360 744 56 91 909.

100154 525 668 905 101219 533 102012 103463 862 104121 52 272 386 743 105197 451 809 106232 56 70 338 88 514 900 107348 76 762 108135 259 381 473 586 665 772 109226.

110482 111021 201 433 634 46 99 986 112325 593 113108 97 627 114110 233 411 50 711 24 820 72 988 115315 586 703 59 116331 44 796 955 117254 322 48 563 69 662 729 842 118091 161 465 550 95 758 70 802 90 95 119680 795 869 905 92

120946 121263 307 489 626 867 98 122033 248 54 796 123115 444 699 701 832 124016 252 503 17 33 644 766 846 125135 322 25 655 69 870 98 126037 154 357 61 464 690 721 44 854 127026 130 332 128066 290 365 656 129091 161 236 40 46 310 34 47 521 57 615 775

130219 723 131290 410 694 925 132430 74 641 711 54 56 904 21 29 133053 168 246 335 420 91 520 631 740 854 134099 113 923 93 135099 189 200 363 734 995 136051 53 112 95 202 311 449 528 61 607 917 137556 650 762 138141 98 517 618 139404 656 720 885 975

140104 30 842 936 141529 666 926 142175 534 833 143021 534 917 71 144153 224 372 145241 365 66 985 146521 928 147194 403 764 906 148179 233 701 404 933 149179 452

150012 24 468 757 999 151367 403 515 695 152254 460 68 506 748 844 60 153045 376 944 154153 303 404 625 867 155005 693 732 68 845 156233 63 324 28 574 636 710 157336 95 985 158109 503 630 159083 421 622

160253 99 301 11 69 523 759 161090 360 497 162007 222 403 704 35 955 163136 515 164094 180 226 72 531 611 35 42 940 165527 637 847 166154 611 167033 102 309 483 774 80 892 168206 643 717 25 169029 51 123 367 696

170870 930 171307 424 29 790 894 948 99 172157 238 561 173145 82 218 447 532 632 91 98 387 987 174339 457 568 636 67 724 98 999 175140 354 462 546 47 795 176098 604 31 836 50 990 95 177320 444 845 178142 96 570 179223 479

180005 50 57 586 94 638 719 965 181056 356 404 54 588 182221 369 408 554 624 44 55 183221 63 328 686 799 347 73 184107 209 302 527 605 760 185011 381 425 558 786 186170 259 93 504 69 774 920 187026 317 32 858 188299 637 65 818 46 60 927 65 189331 459 521 694 712 17

190168 99 226 191175 257 71 638 54 998 192743 76 812 193264 455 735 856 194158 377 458 502 613 879

CIAGNIENIE TRZECIE.
Po 200 zł.

509 710 94 1356 776 804 2350 59 706 3168 223 31 376 421 44 579 603 915 4610 87 5190 541 81 6177 7879 913 43 8340 66 413 35 738 921 9095 162 79 226 89 312.

10124 410 537 806 11175 260 94 418 55 65 541 12875 13000 185 89 92 908 14116 400 56 529 604 723 987 15164 274 438 536 747 894 962 16041 94 486 17019 133 249 860 18165 673 790 19098 313 873 97.

20062 316 456 78 971 21106 54 94 233 47 62 579 22068 468 534 852 23195 428 80 536 784 24242 49 320 456 25123 45 255 75 770 867 975 26084 371 432 820 27033 257 624 28365 416 617 842 976 29016 325 405 77 890 980.

30125 461 810 30 913 31405 991 32396 444 33081 180 201 26 34054 138 447 716 90 862 904 35707 88 36430 35 45 692 37222 360 75 38231 464 582 629 34 761 805 39068 208 849 63.

40160 264 680 862 41150 450 587 615 764 943 52 42236 312 507 626 963 43198 560 64 976 44051 272 430 41 704 45023 128 46137 425 879 47088 734 808 985 48340 483 570 622 56 64 737 49020 456 672 93 768 920 82.

50108 44 393 716 37 888 903 51087 140 294 366 650 711 52073 543 746 810 973 53290 546 643 850 938 54492 563 823 930 72 55125 71 546 678 56177 362 818 81 57827 28 970 58145 248 71 674 59132 53 78 272 393 889 948.

60046 102 24 65 250 678 786 934 61026 52 135 331 554 665 62042 470 864 919 63787 976 64129 272 65007 167 96 257 383 932 66280 359 490 606 950 67150 87 313 58 597 887 980 68151 374 427 623 799 799 69401 07 29 560 620.

70113 465 750 71220 326 58 618 72067 305 25 39 71 599 658 810 73155 392 669 708 865 933 74101 312 542 56 712 834 908 75088 313 76322 562 627 30 924 73 77349 780 915 66 78267 527 859 63 79707

80367 588 600 81009 48 54 134 59 529 61 684 82441 95 711 810 938 83081 465 726 89 84438 629 868 77 900 09 85044 170 249 55 431 923 86314 437 592 631 87310 544 927 88441 691 759 935 74 89589 729.

90204 08 12 519 72 745 51 91268 337 423 501 57 92280 365 423 714 821 946 93317 38 42 474 622 94 718 45 94027 36 194 222 95038 134 880 997 96043 97077 174 274 325 88 504 740 98320 840 99246 65 84 91 412 514 37 610 62 891.

100059 84 348 442 561 901 101015 85 488 796 859 934 102148 103278 367 417 18 688 104035 468 553 953 105170 330 562 106064 505 15 801 63 972 107204 456 715 920 59 108264 623 50 727 37 109466 818 987.

110011 879 111265 325 762 999 112036 146 557 713 896 903 113003 78 293 388 687 114020 118 215 17 407 552 88 733 66 82 916 115504 807 963 116194 535 814 931 68 117291 368 686 876 118164 612 901 119080 151 300 544 842 62.

120469 709 841 121071 83 523 827 122235 498 123257 346 93 640 763 124085 151 335 402 125043 98 149 61 320 86 430 541 633 126216 352 955 127089 211 54 336 835 48 128451 662 798 923 31 60 129363 711 834.

130055 61 355 67 654 131126 596 894 132251 367 599 618 957 133019 389 708 134104 206 371 477 735 95 832 135019 87 400 776 977 136208 398 458 137279 385 617 724 48 138102 395 515 625 700 32 139479 992.

140523 699 702 957 141302 142477 96 629 717 908 82 143083 627 782 906 144047 949 76 145023 253 146006 162 291 795 147032 230 395 504 81 897 909 148029 150 245 310 981 149156 294 340 858 964.

150211 567 151169 471 583 642 153153 379 589 154154 849 934 155161 260 823 156160 260 415 57 91 599 751 68 84 840 976 157479 617 58 821 158090 402 713 71 159186 247 61 448 576 952 80.

160050 438 792 850 161456 162062 515 163185 655 91 925 164082 115 23 335 406 676 866 923 165244 69 166087 98 125 486 559 97 167122 53 89 354 473 676 168109 332 603 938 169152.

170081 347 481 538 47 639 724 171410 172188 255 173185 412 719 46 843 45 95 981 174089 590 175235 432 56 87 553 780 95 176613 177006 346 661 821 920 80 178135 210 51 74 659 65 179122 56 286 305 423 795 948.

180340 661 907 181131 69 412 619 182193 398 635 66 843 183195 528 184574 870 94 185015 69 299 344 470 662 970 186443 925 187347 489 188158 211 631 189080 805 914

190059 294 421 556 744 805 53 191102 15 330 96 589 617 872 192020 57 293 830 193010 452 82 604 737 194075 600 95 785.

דייטשער פּלאַן אין פאַל פון א מלחמה

לויט דער שילדערונג פון פראַנצויזישע שטאַב-אָפיצירן

דער „אי.ק.צ." האָט אָפּגעדרוקט אַן־אינטערעסאַנטע קאָרעספּאָנדענץ וועגן דער שטימונג וואָס הערשט איצט אין פראַנקרייך אין שייכות מיט די פיבערהאַפטע דייטשע בעוואָפנונגען.

די ידיעות, וואָס קומען אָן קיין פראַנקרייך וועגן די דייטשע בעוואָפנונגען — שרייבט דער קאָרעספּאָנדענט — רופען אַרויס אַ סך ערנסטע זאָרג. עס איז דאָ פאַר קיינעם נישט קיין סוד, אַז אין די פאַבריקען פון געוועהר, אַמוניציע, מאָטאָרען און אויטאָס אין דייטשלאַנד קאָכט די אַרבייט ביי טאָג און ביינאַכט אויף דריי שיכטען, און אַז די פּראָדוקציע פון טאַנקען דערגרייכט צו אַ פאָרדישען ריטם, ביז 500 שטיק אַ טאָג, שוין נישט רעדענדיג וועגן לאַסט־אויטאָס און אַנדערע, וואָס זענען בעשטימט פאַר דער אַרמעע, ווי אויך אַעראָפּלאַנען, וואָס ווערען אויסגעאַרבייט, סיי אויפ'ן טעריטאָריום פון דייטשלאַנד, ווי אויך אין פערשידענע אַנדערע פיליאַלען אין שוועדען, האָלאַנד א.אַ.וו.

קיינער גלויבט דאָך נישט, אַז דייטשלאַנד פּראָדוצירט די עטליכע הונדערט טויזענד פּאַנצער־אויטאָס און אויך אַעראָפּלאַנען נאָר מיט'ן ציל אויסצומיידען אַרבייטסלאָזיגקייט, און צו מעבלירען מיט זיי די גאַראַזשען און האַנגאַרען. אזא צאָהל מאָטאָריזירט געוועהר פאָדערט אויך נישט די זאָרג וועגן דער זיכערקייט — מיט אַנדערע ווערטער הייסט דאָס, אַז די דאָזיגע טויט־מאַשינען און טראַנספּאָרט־אויטאָס זענען בעשטימט צו אַן־אַנגריפס־אַקציע און הויפּטזעכליך אין לענדער, וואָס האָבען נישט קיין באַהן־נעץ, ד.ה. אויף מזרח גיכער ווי אויף מערב־אייראָפּאַ. די פראַנצויזען פערשטעהען טאַקע אויף אַזאַ אופן די פיבערהאַפטע בעוואָפנונגען פון דייטשלאַנד און זיי הויבען אָן צו ענדערען זייער מיינונג אויף אַ נייעם אופן צו די בעציהונגען אין אייראָפּאַ. דאָס בעמערקט זיך אין דער לאָזונג וואָס דרינגט אַלץ מעהר אַריין אין די ברייטע שיכטען: מיר ווילען נישט שטאַרבען פאַר'ן בעגוס, און נישט פאַר סטאַלינען!

דאָ איז ענטהאַלטען אַ גאַנצער פּראָגראַם, וועלכען מיר זעהען נאָך נישט, וואָס צייכענט זיך אָבער שוין אָן אין די געדאַנקען.

אויפ'ן ערשטען פּלאַן רוקט זיך אַרויס דאָס פּראָבלעם פון דער פראַנצויזישער נייטראַליטעט, לגבי די פערוויקלונגען, וואָס דראָהען אין די פערשידענסטע געאָגראַפישע פונקטען.

ווען מיר זאָלען אַלזאָ אָננעהמען, אַז דער פראַנצויזישער דיפּלאָמאַטיע וועט געלונגען אַדורכצופיהרען דעם פּרינציפּ פון נייטראַליטעט. דאָס איז נישט אויסגעשלאָסען, ווען מען נעהמט אין אַכט, אַז היטלער האָט אָנגערופען די לעזונג פון דער סאַאַר־פראַגע די בעזייטיגונג פון דעם לעצטען סלע המחלוקת צווישען דייטשלאַנד און פראַנקרייך. עס דאַרף אויך בעטאָנט ווערען, אַז אין יעדען קאָנפליקט קאָן פראַנקרייך, וועלכע האָט אין דער לעצטער מלחמה דערגרייכט אַלע איהרע צילען און קיין נייע דעראָבערונגען זוכט זי נישט און וויל נישט נאָר פערלירען — ווען אַפילו די פערלוסטען זאָלען אויסגעהן נאָר צו דערהרגעטע און פערוואונדעטע און קאַפּיטאַלען.

לאָזענדיג דעריבער אין אַ זייט די פראַגע וועגן דעם, צי לאַוואַל וועט בלייבען ביי דער רעגירונג אָדער נישט, לאָמיר הערען וואָס עס זאָגען די שטאַב־אָפיצירען.

זיי לאָזען זיך נישט אַריין אין קיין שום פּראָבלעמען פון פּאָליטישען כאַראַקטער, נאָר נעהמענדיג אין אַכט די דייטשע בעוואָפנונגען, בעטראַכטען זיי די מעגליכקייט פון אַן־עווענטועלער דייטש־סאָוויעטישער מלחמה.

די פראַנצויזישע שטאַב־אָפיצירן שטעלען זיך אויף פאָלגענדען אופן פאָר דעם דייטשען פּלאַן אין פאַל פון אַ מלחמה: נעהמענדיג אין אַכט, אַז עס איז נישט פאַראַן קיין געמיינזאַמע דייטש־סאָוויעטישע גרעניץ, וואָלט פאַר דייטשלאַנד אַמבעסטען געווען געוואונשען, נאָכדעם ווי זי וואָלט זיך פערזיכערט די נייטראַליטעט פון פראַנקרייך און די צייטווייליגע, מינדעסטענס נייטראַליטעט פון ענגלאַנד, צו געווינען די צוזאַמענאַרבייט פאַסיווע אָדער אַקטיווע פון פּוילען, לעטלאַנד און פינלאַנד. וועגען ליטע רעדט מען אפילו נישט. דאַן וואָלטען זיי אָנגעצייכענט 4 בעזונדערע אָפּעראַציע צענטערן:

פינלענדישער פראָנט: צוויי אויפגאַבען — אָפּשניידען פון ווייסען ים, פערנעמענדיג די ליניע לענינגראַד — מורמאַן און וואָלאָגדאַ — אַרכאַנגעלסק, ווי אויך אָפּשניידען פון באַלטישען ים דורך דער אָקופּאַציע פון פינישען איינגוס, לענינגראַד און די פּרעגעס פון היגטערלאַנד.

דער עסלענדיש־לעטישער פראָנט — פערנעהמען פּסקאָוו און איבערשניידען די לענינגראַדער — מאָסקווער באַהן־ליניע.

דער מינסקער פראָנט — דער מאַרש אויף מזרח — און צוזאַמען מיט די שטורם־כוחות פון ביידע צפון'דיגע פראָנטען מיט דער ריכטונג אויף מאָסקווע.

דער דרום־פראָנט — דער מאַרש אין דער ריכטונג פון דניעפּר צוזאַמען מיט'ן לינקען פליגעל פון דער מינסקער גרופּע, עראָבערן קיעוו, בעזעצען די אויבערע העלפט פון טייך דניעפּר, דערנאָך זיך רוקען אין דער ריכטונג צווישען דניעפּר און דניעסטער צום שווארצען ים.

דער צווייטער עטאַפּ פון דער מלחמה, וואָלט געוועזען דאָס צוריקוואַרפען די סאָוויעטישע אַרמעע איבער'ן טייך וואָלגאַ, אַרויסשטויסען דאָס רויטע רוסלאַנד אויף סיביר, פּראָקלאַמירען עפּעס אַ ווייס־רוסישע מלוכה אין מאָסקווע, אַ אוקראַאינישע אין קיעוו שאַפען אַ סטראַטעגישע ראַשעוודיגע פּראָטעקטאָ־ראַטען. און עס פערשטעהט זיך, אויך די צוזאַמענאַרבייט מיט מאַנדזשוקאָ און יאַפּאַן אויפ'ן ווייטען מזרח.

און ווי וואָלט זיך דער דאָזיגער גאַנצער קאָנ־יונקטור אויסגעשטעלט פוילען? — איהר, פּאָלאַקען, — זאָגען די פראַנצויזען, וואָלט זיך געפינען אין אַ אויסערגעוועהנליך שווערער לאַגע. מיר ווייסען גוט, אַז איהר, פּונקט אַזוי ווי פראַנקרייך, ווילט נישט קיין מלחמה און וואָלט געוואָלט אָפּהיטען די ווייטגעהענדסטע נייטראַליטעט. אָבער עס איז גענוג אַ קוק צו טון אויף דער מאַפּע, בכדי צו פערשטעהן, אַז איהר וואָלט זיך געפינען צווישען אַ שער. איהר וואָלט נישט געקענט בלייבען נייטראַל אפילו אין פאַל, ווען פראַנקרייך זאָל בלייבען נייטראַל. עס איז אוממעגליך אָנצוהייבען אַ קריג געגען יעדען, וואָס וואָלט אַריבער די גרעניץ, ווייל דאַן וואָלט איהר זיך געפינען אין דער אַבסורדאַלער לאַגע, קעמפענדיג גלייכצייטיג געגען דייטשלאַנד און געגען רוסלאַנד און וואַרטענדיג ווי דער נעגוס אויף דעם רחמנות פון דער פעלקער־ליגע. עס איז פאַר אייך נישט בעקוועם נישט די ראָלע פון אַ מלוכה, וואָס ערלויבט פרעמדע אַריבערצוגעהן דורך איהר טעריטאָריום, נישט די ראָלע פון אַ פערבינדעטען מיט דייטשלאַנד און נישט די ראָלע פון אַ פערבינדעטען מיט ראַטען־פערבאַנד. אין אַזעלכע בעדינגונגען ווען דער דאָזיגער קאַטאַסטראָפאַלער קאָנפליקט וואָלט אויסגעבראָכען וואָלט איהר פון דעם תהום פון שלעכטס געמוזט אויסקלייבען דאָס קלענערע שלעכטס...

— זאָלען מיר אָננעהמען, אַז דער דאָזיגער קאַטאַסטראָפאַלער קאָנפליקט וועט פאַקטיש אויסברעכען, ווי וועט דאַן זיין, לויט דער מיינונג פון די פראַנצויזען די ענגלישע שטעלונג?

— וואָס פאַר אַ שטעלונג — איז געווען דער ענטפער — גאַנץ פשוט, ענגלאַנד וועט פערנעמען אַ אָפּוואַרטענדע שטעלונג בכדי ערב דער פערענדיגונג פון דער מלחמה געבען די האַנד דעם זיגער, שטרעבענדיג, אַז מיניסטער אידען אָדער אַ אַנדערער לאָרד זאָל קענען אויף דעם שלום־קאָנגרעס געהן אין די טריט פון לאָרד דזשאָרדזש...

אויפלעבונג אין ירושלים

(ספּעציעלע קאָרעספּאָנדענץ)

אין די לעצטע וואָכען בעמערקט זיך אין ארץ ישראל אַ נייע ערשיינונג, וואָס האָט אַרויסגערופען א גרויסע פּעראינטערעסירונג אין יודישען ישוב. איך מיין דערמיט די איינוואַנדערונג קיין ירושלים.

ירושלים האָט געקוּמען קאָנקורירען מיט תל־אביב און איז געוואָרען אַ צוציהונגס־קראַפט פאַר די נייע עולים — זיי בעזעצען זיך מאַסענהאַפט אין ירושלים. בלויז אין די לעצטע 2 חדשים זענען, ווי מען שאַצט, צוגעקומען קיין ירושלים 150 ביז 200 נייע יודישע פאַמיליעס און עס בעמערקט זיך ווייטער אַ כסדר'דיגע טענדענץ צו בעזעצען זיך אין ירושלים אַנשטאָט אין תל־אביב אָדער אין חיפה.

אין משך פון דער גאַנצער נאָך־מלחמה־עליה קיין ארץ־ישראל איז ירושלים געווען שטאַרק אָפּגעשטאַנען מיט דער צאָהל פריש־אַריינגעקומענע יודישע איינוואַנדערער. אַלץ האָט געצויגען קיין תל־אביב אָדער חיפה, דאַגעגען קיין ירושלים זענען געקומען זיך בעזעצען גאַנץ ווייניג יודען און דאָס צומייסט זקנים.

אַ יודישער טוריסט, ווען ער פלעגט קומען קיין ירושלים פלעגט ער צופאָהרען שנעל מיט אַן־אויטאָ ביז צום שער־יפו, אַראָפּכאַפּען זיך דורך דעם דאָזיגען טויער דורך די קרומע, שטיינערנע געסלעך צו דער כותל מערבי, אין זעלבען אויטאָ בעזוכען נאָך אייניגע ערטער און היידאַ צוריק קיין תל־אביב.

ערשט די דייטשע יודען האָבען זיך דערקענט אויף דער אָריגינעלער שעהנקייט און געזונדקייט פון דער אַלטער יודישער רעזידענץ מיט איהרע שטיינערנע הייזער און זיי האָבען זיך אָנגעהויבען בעזעצען אין ירושלים, דאַגעגען פון די פוילישע יודען זענען 99 פּראָצענט געבליבען שטעקען אין תל־אביב און אין יפו.

און פּלוצלונג איז פאָרגעקומען אַן־ענדערונג: אויך פוילישע יודען הויבען זיך אָן בעזעצען אין ירושלים.

עס זענען די לעצטע צוויי חדשים צוגעקומען קיין ירושלים צעהנדליגער פאַמיליעס פון פוילען און זיי זענען זעהר צופרידען פון דער שטיינער שטאָט מיט איהרע בערגער אַרום און מיט איהר קיהלער באַרג־לופט.

פוילישע יודען גרייטען זיך דאָ צו עפענען פאַבריקען, צוליב דעם מילדערען, קיהלערען קלימאַט, פון ירושלים. פאַר אַן־אַרבייטער איז גרינגער צו שטעהן ביי דער אַרבייט ביי אַ וואַרשטאַט אין ירושלים, ווי צו שטיין ביי דער זעלבער אַרבייט אין תל־אביב און ממילא איז די פּראָדוקטיוויטעט אַ גרעסערע אין ירושלים ווי אין תל־אביב.

אויך די דירות זענען קיהלער אין ירושלים ווייל די הייזער ווערען דאָ געמויערט פון דיקע שטיינער, און דאָס לעבען איז דאָ רוהיגער, סאָלידער און פעסטער. ווי אין תל־אביב.

מיט איין וואָרט: די דייטשע יודען האָבען געבראַכט מיט זיך אַ גרויסען שטראָם קיין ירושלים און נאָך זיי זענען די לעצטע חדשים אָנגעקומען פיל יודען פון פוילען און פון אַנדערע לענדער.

דאָס האָט געבראַכט דערצו, אַז די בוי־בעוועגונג איז איצט אין ירושלים אַ גרעסערע ווי אין תל־אביב און אין חיפה.

די דירות ווערען דאָ אויסגעכאַפּט, נאָך איידער די הייזער ווערען פערענדיגט ביזן סוף. מען צאָהלט פאַראויס, באַלד, ווי דאָס הויז הויבט זיך אָן בויען.

עס איז כדאי צו דערמאַהנען דערביי, אַז אַפילו בעת דער בהלה, וואָס דער איטאַליעניש־אביסינישער קריג האָט אַרויסגערופען אין תל־אביב און חיפה איז ירושלים כמעט נישט געוואָרען אָנגערירט. מען האָט ווייטער געבויט, ווייל די דירות זענען געוואָרען פשוט פערצוקערט.

די געשעפטען אין ירושלים האָבען זיך די לעצטע חדשים שטאַרק פערבעסערט, מען לייזט פון די פריש־צוגעקומענע הונדערטער פאַמיליעס. עס קומען, נאַטירליך צו נייע קראָמען, אָבער מען האָט פרנסה. די פערגרעסערטע בוי־בעוועגונג גיט פרנסה פאַר אַרבייטער און אַנגעשטעלטע און ממילא געניסען דערפון אויך די קראָמען, ווייל די ניי־צוגעקומענע האָבען מיט זיך זאַכען פון דער היים, און די ערשטע צייט דאַרפען זיי נישט קיין אַנדערע אַרטיקלען, אָבער שפּעט — דאָס איז אַ זאַך, וואָס זיי מוזען באַלד קויפען אויפ'ן ערשטען טאָג, ווי נאָר זיי קומען־אָן.

דאָס פיהלען זעהר גוט די בעקער, מעהל־סוחרים און אַלע הענדלער פון שפּייז־אַרטיקלען.

איך וויל דאָ אויפמערקזאַם מאַכען אויף איין געביט, וואָס דאַרף פּעראינטערעסירען יודישע אַרבייטער און נעמליך:

דאָס פאַך פון צענטראַל־בעהייצונג.

דער גרויסער צופלוס פון יודישע איינוואַנדערער קיין ירושלים האָט געבראַכט מיט זיך אַ ניי פאַך, וועלכעס איז אין ארץ־ישראל בכלל נישט געווען בעוואוסט — דאָס איז דאָס פאַך פון צענטראַל־בעהייצונג.

ווי בעוואוסט, זענען אין ארץ־ישראל אין די הייזער נישט געווען קיין אויוענס, און ווען עס פלעגט קומען דער „ווינטער" פלעגט מען אין שטוב אַוועקשטעלען אַזאַ סאָרט נאַפט־אייוועלע — דאָס איז געווען די גאַנצע בעהייצונג.

די נייע מענשען אָבער זענען צוגעוואוינט פון אייראָפּע צו אַן־אַנדער סאָרט בעהייצונג. און צוליב זיי האָט מען גענומען בויען הייזער שוין מיט צענטראַל־בעהייצונג, איבערהויפּט אין ירושלים, וואו דער ווינטער איז קעלטער ווי אין תל־אביב און אין אַנדערע פונקטען.

פאַכלייט קאָנען זיך ביי דעם דאָזיגען פאַך גוט איינאָרדנען, זיי מוזען אָבער גוט קענען דאָס פאַך, ווייל פּאַרטאַטשעס דאַרף מען נישט ברענגען פון אויסלאַנד...

ביים היינטיגען טאָג בויט מען כמעט אַלע נייע הייזער אין ירושלים מיט צענטראַל־בעהייצונג. גוטע ספּעציאַליסטען אינזשיניערען און מייסטערס פון דער בראַנזשע האָבען דעריבער דאָ גוטע אויסזיכטען.

אויף דער גוטער סיטואַציע פון ירושלים און דעם גרויסען צושטראָם פון פוילישע יודען האָט אויך געווירקט דער וואוקס פון אוניווערזיטעט, די פערברייטערונג פון די רעגירונגס־אַנשטאַלטען און יודישע אינסטיטוציעס, ווי אויך, זעלבסטפערשטענדליך דאָס, וואָס ירושלים וועט שוין אין עטליכע יאָהר כען אַרום האָבען וואַסער פון דער נייער וואַסער־ליניע, וואָס פערבינדעט די שטאָט מיט אַ גרויסען טייך.

פאַר ירושלים הויבט זיך איצט אָן אַ נייע עפּאָכע, ירושלים לעבט אויף.

מ. דאַנציג

האָלאַנד בעדראָהט פון די דייטשע מלחמה־פּלענער

נישט־קוקענדיג אויף די פינאַנציעלע שוועריגקייטען, אין וועלכע עס געפינט זיך איצט די האָלענדישע רעגירונג, איז דורך דעם פּאַרלאַמענט פאָרגעלעגט געוואָרען די טעג אָנצונעהמען אויסערגעוועהנליכע אויסערליכע קרעדיטען. אַ טייל פון די דאָזיגע קרעדיטען אין דער הויך פון 53,4 מיליאָן גולדען, איז בעשטימט געוואָרען איינצוקויפען געוועהר, מאַשינען־געוועהרען, האַרמאַטען און אַמוניציע, ווי אויך צו בויען בעפעסטיגונגען אויף דער מזרח און דרום־מזרח־גרעניץ. גלייכצייטיג ווערט געפּלאַנט שטאַרק צו פערגרעסערן דעם אונטער־וואַסער־פלאָט. דאָס פרידליכע האָלאַנד איז אַרומגעכאַפּט געוואָרען פון אַן־אמת'ן בעוואָפנונגס־פיבער.

די האָלענדישע צייטונג „לימבורגער קענינג" שרייבט, אַז דער ענטפער אויפ'ן פערעפענטליכטען פאָן־עפּ'ס פּלאַן וועט זיין, אַז אין פערשידענע גרעניץ־שטעט וועלען פערגרעסערט ווערען די מיליטערישע גאַרניזאָנען.

אַלזאָ אויך דאָס פרידליכע האָלאַנד איז איצט בעזאָרגט וועגען איהר זיכערקייט. ווען עס איז אין אפריקאַ אויסגעבראָכען די אינטערנאַציאָנאַלע קאָמפּליקאַציעס, וואָס זענען מסוגל געווען צו געבען פאַר דייטשלאַנד פרייע הענד, איז אונטער דער פיהרונג פון גענעראַל שערער און אַנדערע ווייט־בליקענדע מענער ענטשטאַנען דער גרויסער פּלאַן פון אַ פּראָפּאַגאַנדע פאַר דער פערשטאַרקונג פון דער מיליטערישער מאַכט. אין דערזעלבער צייט האָט דער האָלענדישער קריגס־מיניסטער אין אַן־אויפרוף צו דער בעפעלקערונג אויפגעפאָדערט אַרייניצוטרעטען אַלס פרייוויליגע אין דער אַרמעע. די פרייוויליגע לאַנד־שטורם־פערבאַנדען, האָבען ענטוויקעלט אַ שטאַרקע טעטיגקייט. עס זענען בעקאַנט געוואָרען פערשידענע רעגירונגס־פּראָיעקטען וועגען בעפעסטיגען די לימבורגער גרעניץ.

ביי דער ערעפנונג פון די גענעראַל־שטאַטען האָט די קעניגין ווילהעלמינע אין אַנהויב פון דער טראָן־רעדע פעסטגעשטעלט, אַז די וואַקסענדע שוועריגקייטען אויפ'ן אינטערנאַציאָנאַלען געביט בעריהרען הערזוייל נאָך נישט דאָס לאַנד, אָבער גלייכצייטיג האָט זי צוגעגעבען, אַז אין שייכות מיט דער געפאַר דערטער אינטערנאַציאָנאַלער לאַגע וועלען פאַר די גענעראַל־שטאַטען צוגעשטעלט ווערען געזיסע מיטלען כדי צו פערשטאַרקען די פערטיידיגונג פון לאַנד.

די בעאונרוהיגונג איז נאָך מעהר געוואַקסען זייט אייניגע וואָכען נאָך, די זומער־מאַנעווערס אין דרום פון לימבורג, זענען פאָרגעקומען אויסער־געוועהנליך־גרויסע טאַקטישע איבונגען טיף אין לאַנד. די אויפגאַבען, וואָס זענען ביי די איבונגען געשטעלט געוואָרען דעם מיליטער, ווי אויך דאָס געביט, אויף וועלכען זיי זענען פאָרגעקומען האָבען דייטליך בעוויזען, אַז דער זין פון די איבונגען איז געווען אַן־ענטפער אויף דעם פּלאַן פון פאָן־עפּ. דער דאָזיגער פּלאַן איז פון איצטיגען רייכסהאַלטער פון ביירען גענעראַל פאָן־עפּ אויסגעאַרבייט געוואָרען אין 1932 און זאָל זיך שטיצען אויף פאָלגענדע סטראַטעגישע מסקנות: אין אָנהויב פון דער וועלט מלחמה איז דער קאַמף פאַר פּאַריז שוין אין דרום פון דער האָלענדישער פּראָווינץ לימבורג פערשפּילט געוואָרען. דאָרט — ווערט געזאָגט אין פאָן־עפּ'ס פּלאַן — איז דער מאַרש פון די דייטשע אַרמעען נישט געלונגען. ווען דאָס דריטע רייך וויל נישט, אַז דער נצחון זאָל איהם אויך צום צווייטען מאָל אַרויסגעריסען ווערען צוליב דעם פעטיש פון דער האָלענדישער נייטראַליטעט, וועט עס מוזען זיך בכלל נישט רעכענען מיט דער האָלענדישער פּראָווינץ. אויף אַ לענג פון 70 קילאָמעטער טיילט אָפּ די האָלענדישע פּראָווינץ לימבורג בעלגיען פון דייטשלאַנד. ביי אַ שנעלען דורכמאַרש פון דער דאָזיגער פּראָווינץ, אויסמיידענדיג אַזוי אַרום דעם בעלגישען פערטיידיגונגס־סיסטעם, וועט מען שוין זיך געפינען אין אַן־איבערראַשטען, דערשראָקענעם און האַלב־בעזיגטען פראַנקרייך.

פאָן־עפּ'ס פּלאַן זאָל אָבער ענטהאַלטען נאָך צוויי אַנדערע אָפּעראַציע־שטיצפונקטען, וואָס זענען דירעקט געווענדעט אין האַרץ פון נייטראַלען האָלאַנד. די ערשטע באַזע געפינט זיך אין וועסט־טהאַל, דעם דייטשען באָדען, וועלכער שניידט זיך אַריין טיף אין האָלענדישען טעריטאָריום. געפינענדיג זיך אויף מזרח פון דער ליניע קעוואָרזען—וואָרמשאָפּ בעהערשט זי די שטעט צוואָלע און מעפּעל דעם וויכטיגסטען פונקט פון דער האָלענדישער באַהן אין צפון און איז סך־הכל 50 קילאָמעטער ווייט פון קאַמפּען. בכדי נאָך מעהר צו פערלייכטערן אַ דורכגאַנג צום ים געפינט זיך אין דעם ווינקעל פון דער דייטש־האָלענדישער גרעניץ צווישען קלעווע און זימיוענען אַ צווייטע אָפּעראַציע־באַזע, וואָס ליגט אויף 90 קילאָמעטער נידריגער ווי די ערשטע. די פונקטען מאַכען אַן־אַרומרינגלונג פון דער האָלענדישער אַרמעע, אין פאַל ווען זיי זאָלען זיך וועלען אַקעגענשטעלען...

די האָלענדישע עפענטליכע מיינונג איז שווער צו ברענגען אין בעוועגונג. זי האָט ערשט מיט אייניגע וואָכען צוריק דערקענט די שרעקליכע סכנה, וואָס דראָהט דעם לאַנד אין פאַל פון אַ פּלוצלינגען אַריינפאַל פון מאָטאָריזירטע אַרמעען. דאָס „אַלגעמיינע האַנדעלסבלאַד" האָט פערעפענטליכט אַן־אַרטיקעל פון זיין מיליטערישען מיטאַרבייטער, וועלכער שרייבט פאָלגענדעס: די נייע רעגירונגס־פּראָיעקטען האָבען, אַ חוץ דער לופט־פערטיידיגונג, אויך דעם ספּעציעלען צוועק יעדען אַנגריף פון מאָטאָריזירטע כוחות ערפאָלגרייך אָפּצושלאָגען. דאָס איז אַן־ענין, וואָס דאַרף לייגען נאָהענט צום האַרצען די אַלע, וואָס זענען בעזאָרגט וועגען דער זיכערקייט פון האָלאַנד.

אָבער אויך אין לאַנד אַליין געפינען זיך שונאים פון האָלאַנד. אַזוי שרייבט די אַנטוורפּענער צייטונג „מעטראָפּאָליאַ", אַז געוויסע דייטשע מדי־פען האָבען זיך אין האָלאַנד צוזאַמענגעשלאָסען אַלס א דייטשע קאָלאָניע, דער פיהרער פון וועלכער עס איז אַ געוויסער פאַטציק. ער בעטראַכט זיך אַלס דער אָפיציעלער שעף פון „נאַצי־האָלאַנד" וואָס ער בעטראַכט אַלס א קומענדיגע אַנעקטירטע פּראָווינץ פון דריטען רייך. אַלע דייטשען וואָס וואוינען אין האָלאַנד מוזען געהערען צו דער האָלענדישער נאַצי־פּאַרטיי און אויב זיי ווילען נישט, גיט מען זיי צו פערשטיין, אַז זיי וועלען נישט געניסען פון שוץ פון די דייטשע קאָנסולען און געזאַנדשאַפטען און זיי קענען אפילו פערלירען זייערע דייטשע בירגער־רעכט.

פון „בירעבידזשאנער מאטיוון"

דוד בערגעלסאן

אין געדיכטעניש פון קוסטעס נעבן שאָסיי־וועג, וואָס אונטער דער נייער שטאָט ביראָבידזשאַן, האָב איך זיך לאַנג געפּלאָנטערט איינער אַליין, ווי אין אַ חלום. שעה׳ן זענען דאָרט נאָך אַלץ נישט צוגעוואוינט מ׳זאָל זיי ציילן — די צייט איז גערובען אַרום מיר, ווי אַרום עפּעס אַווינס, וואָס וועגט נישט גאָרנישט. פון שפּעטליכער אַרבייט זענען פאַרבייגעלאָפען צוויי לאַסט־אויטאָס, ביידע פול מיט שטייענדיגע זינגענדיגע מענשען — זיך דורכגעטראָגען זעהר געשווינד ווי אַ פאַנטאַסטיגער ווירבל, איינגעהילט אין טויאיגע אַראָמאַטען פון שטויביג אויפגעהויבענע זאַמדען. דערנאָך איז אָנגעפאָהרען דער ביהנענצוכטער פונ׳ם ווייטליכען קאָלווירט זכריה ברוקמאַן — אַ בחור פאַר פערציג, וואָס האָט זיך זיינע בעזונדערע משוגעת׳ן אויף אַרויסצודרייען זיך פון חתונה האָבען. ער האָט אויסגעזעהען צו זיין מיט זיך קאָנטענט — פאַראַיאָהרען האָט ער פון זיינע ביהנשטאָקען געגעבען צו אַכצעהן פוד האָניג אויף יעדען קאָלווירטניק. היינטיגס יאָהר, זאָגט מען, וועט ער געבען מעהר. ער איז געפאָהרען איינער אַליין אין אַ פערד און בריטשקע — אַ יין מענש צווישען אַזויפיל בערג, און דאָס אַזוי רוהיג, פון ווייטענס האָט זיך געהערט, ווי זיכער די קלעפּ פון זיין פערדס טלאָען הילכען אָפּ אין טאָל — זיי געבען אָנצוהערען פאַר אַ מייל:

—ס׳איז דאָ צייט!

— אין אָזוענד פערגייט רוה־טאָג!

זכריה איז געזעסען אין ביטקע גאַנץ טיף און עפּעס ווי אַ ביטראַק. די שמאָלע הויכע ביטקע־רעדער, וואָס קרישען מיט אייזערנע רייפען דעם שטויב אויפ׳ן העלען גייענדיגען שאָסע, האָבען איהם אין ביידע זייטען דערגרייכט כמעט ביז די אַקסלען. באַלעבעסלדיג־רוהיג האָט ער פון זיין ברייטלעך מויל געשפּיגען מיט שאָלעכצער פון צעדער־ניסלעך און געקניישט די אויגען אַקעגען די שאַרפע אַמאַשורען פון זון־אונטערגאַנג. פאַרבייפאָהרענדיג, האָט ער כיטרע שמעיודיג צו מיר אַ וואונק געטון, ווי אויף צו זאָגען:

— וואָס האָב איך דען צו איילען? — אַז חתונה האָבען כאַפּ איך זיך נישט...

ערשט נאָכדעם האָט ער אָפּגעשטעלט זיין פערד:

— דאָ זוכט איהר ווילדע ווייטנטרויבען?

ער האָט בעטראַכט אַרום מיר די קוסטעס:

— צו נאָהענט צו דער שטאָט—ביראָבידזשאַנער חברה׳לייט האָבען דאָ שוין לאַנג אויפגענאַשט.

ער האָט געשמט, ווי אַ מענש, וועמען ס׳האָבען שטאַרק ליב־געקראָגען די כיי־אַמורער ביהנען. אַליין ב[illegible] ער זיך דריי [illegible] איז נאָהענטען טייכער או, לאָזט קיינעם נישט צו די ביהנשטאָקען. איך האָב איינמאָל געהערט, ווי אין זיין קאָלווירט האָט מען פון איהם אָפּגעשפּאָט.

— זכריה — האָט מען צו איהם געזאָגט, — דו זוכסט דאָך אַ ווייב, וואָס זאָל געפעלען נישט נאָר דיר, נאָר אויך די ביהנען — וועסטו אי״ה לאַנג מוזען זוכען....

איצט אָבער זענען זכריה׳ס פרישע באַקען געווען אַזש בלאָהלעך, ווי בעאַרבייט וואָלט ער זיי נאָר־וואָס נישט מיט קיין גאָל־מעסער, נאָר מיט אַ שאַרף שטיקעל גלאָז. היינטיגעס מאָל, אַפּנים איז איהם זיין גאָלען זיך געווען אַזוי נויטיג, אַז ער איז איינגעגאַנגען, ס׳זאָל איהם קאָסטען בלוט, און ווער ווייס איהם? — באַלד נאָכ׳ן גאָלען זיך, שוין אַ כלל, מוז יעדער עלטערער בחור אַ רעוויר־געבען זיין בעציהונג מיט חתונה — האָבען, איך האָב דערזעהן דעם געלען קודלאַטע הונט, וואָס לויפט איהם נאָך נעבען די רעדער.

— אַפּנים, אַ שמחה! — האָב איך געזאָגט צו זכריה׳ן אַ וואונק אויף זיין בחור׳יש׳קייט — מיט אייער גאַנצער משפחה פאָהרט איהר...

— ווי דען־זשע?

זיינע אָפּגעגאָלטע בלאָהלעך־רויטע באַקען האָבען זיך אַ בלאָז געגעבען, בענייס אַרויסגעוואָרפען אַ פאָר שאָלעכצער פון צעדער־ניסלעך:

— מיין הונט — האָט ער געזאָגט, — האָט אויך אַ נשמה.

ער האָט קוים־קוים פאַרשמורעט דעם כיטרע שמייכעל אין די אויגען:

— דער הונט האָט נישט אַרום די ביהנשטאָקען זיין פאַר — כ׳נעם איהם אַלע מאָל אין שטאָט. ווי איהר קוקט איהם אָן אָ—ער איז אַ קלוגער הונט!

מיט פיטעלדיגע פערפריעטע אויגען האָט דער הונט נישט אויפגעהערט צו קוקען אויף זכריה׳ן, געאָטעמט מיט אַרויסגעהאָנגענער פייכטער צונג און אויסגעזעהען בעשעפטיגט, ווי אומגעדולדיג, וואָס מ׳האָט זיך אין מיטען וועג אָפּגעשטעלט.

— טשיקאַוועס — האָב איך געזאָגט, — איז צוליב דעם פאָהרט עס אַ מענש עקסטרע אין שטאָט?

— צוליב דעם אַליין?.. ניין...

זכריה האָט זיך אַ ביסעל פערשעהמט, ווי מ׳וואָלט אויסגעטראַכט אויף איהם אַ בלבול. נישט קוקענדיג מעהר אין מיין זייט, האָט ער פאַמעלעך אַ בויג געטון זיין קאָפּ צו איין אַקסעל, צום צווייטען:

— ס׳איז גלאַט אַזוי, — האָט ער זיך מודה געווען, — מאָרגען איז רוה־טאָג, אין קעשענע קוויטשען אַ פאָר איבריגע רובעל, און אַ היימישע קאָמפּאַניע אין שטאָט איז אויך דאָ...

ער איז מיטאַמאָל געוואָרען ערנסט:

— כ׳וועל אייך זאָגען דעם ריינעם אמת: די קאָמפּאַניע רייסט זיך דווקא קומען צו מיר, נאָר קיין טובה פאַר די ביהנשטאָקען איז עס נישט. בעסער וועל איך שוין פאָהרען צו זיי — פערברענגען אַביסעל מיט דער חברה...

— כ׳פערשטיי שוין, — האָב איך געזאָגט — די אמת׳ע חברה, מסתמא מיידלעך...

— מיידלעך?..

זכריה׳ס אַ צוזאַמענגעצויגען אויג האָט מיך שמייכעלדיג בעטראַכט, ווי אויף אויסצופּרובען צי מען מעג מיר אויסזאָגען אַ סוד:

— ניין — האָט ער שטיל אַ מורמל געטון, — סך הכל איינס אַ מיידעל...

ער האָט שוין געהאַט אַ שמייס געגעבען זיין פערד און, נישט מעהר אומקוקענדיג זיך צו מיר, שוין האַלבענדיג אָפּגעפאָהרען, האָט ער פלוצלינג אויסגעשריגען זעהר הויך און זעהר פרעהליך, ווי אויף לאָזען הערען אַלע אַרומיגע בערג:

— איינס און אַזוי זיך!

כ׳האָב לאַנג געהערט:

אין טאָל. צווישען געקייטעלטע שורות טונקעל־ווערענדיגע בערג, וואָס צינדען זייערע גריזוועס מיט צעפּאַטעלטע פאַקלען פון שקיעה, הילכט פריילין אָפּ דער געוויש פון דער אַוועקגעלאָפענער ביטקע, און איבער עפּעס דאַכט זיך, אַז זכריה הערט דאָרט די גאַנצע צייט נישט אויף צו שרייען:

— איינס און אַזוי זיך!

— איינס און אַזוי זיך!

אַרום און אַרום האָבען זיך געלאָשען די שיינען פון זון־אונטערגאַנג, מיט פלאַמען פון ברענענדיגע וועלדער, בעפּודערט די בעוואַקסענע רוקענס אויף צוויי לאַנגע שורות געקנייטשטע, ווייניג אויסגעפּאָרשטע בערג. רויטע, אָראַנזשענע און ברוין־פערגעלטע הערבסט־אויגען — הייסע, ווי טויזענדער אור־אַלטע תּיבה׳ס — האָבען פון דאָרט שוין מעהר נישט געקוקט מיט שטאָלץ צום שמאָלען נייאינקען שאָסעי, שוין מעהר נישט בעלעקט מיט גאָלדענע צינגער זיינע זוימען.

דערנאָך האָט זיך פלוצלינג נאָכאַמאָל דערהערט ווי קלעפּ פון טלאָען פּרובען צעטיילען אויף רעגענס די שטילקייט אין טאָל. רייטענדיג אויף אַ פויל־בלעכפערד, איז הייס אָנגעלאָפען דער פאַרזיצער פון זכריה׳ס קאָלווירט, ראָקעך — אַ בלאָנדליך־רויטער קאַווקאַזער יוד, שיער נישט אַנ׳אַטלעט. דערזעהען האָבען איהם דאָ איך, און אַ קיהלע לבנה, וואָס איז ביי געבליבענעם טאָג־ליכט אַרויס בעקוקען פון דער הויך דעם אַרומיגען בערגיג־בעוואַקסענעם גליוועך. אויף צו להכעיס זיין שטרענג יועגעמאַרישען לעבען זעהט ער שטענדיג אויס, ווי אַ ביסעל אויסגעטרונקען, אָט דער ראָקעך. זיין ברייט־באַקיג פנים איז געווען ראָזע און פערשוויצט נישט אַזוי פון גיכען פאָהרען, ווי פון שווערען טרייסלען זיך אויפ׳ן רוקען פונ׳ם פוילען פערד, זיין קאָפּ מיט די פייכטע האָר ביי די שלייפען האָט ער געהאַלטען אָנגעבויגען און שטאַרק אָנגעשטרענגט ווי אויף בוצקען עמיצען מיט׳ן שטערן. ביז־גאָר לעפּיש, ווי אַ ליוואַק, האָט ער פערהאַלטען זיין פערד, — אַ פערד, וואָס אָפּשטעלען עס, איז פונקט אַזוי שווער, ווי עס פונאַנדערצוּוואָגען.

— נישט דורכגעפאָהרען דאַ מיין בינענצוכטער, — האָט ער געפרעגט ביי מיר הייזעריקליך בייז, און אַזוי אויפגעדראָדעלט, אַקוראַט, ווי יעגער, וועמען ער יאָגט נאָך, האָט איהם נאָר־וואָס בעגנב׳עט.

— יאָ — האָב איך געזאָגט — ערשט־אָ... וואָס איז דען?

— נו, יאָ, — האָט ער אַראָפּגעליטשענדיג זיך פון פערד, געענטפערט, ווי נישט מיר, נאָר עפּעס איינעם, וואָס איז געבליבען אין קאָלווירט, — כ׳האָב דען נישט געוואוסט?

מיט אַנ׳אַראָפּגעלאָזטען קאָפּ איז ער געבליבען שטיין אָנגעשפּאַרט מיט׳ן שטערן אָן זאָטעל בייזלעך־פערטראַכט, ווי אַ כעסן־טאַטע, וועמען קינדער האָבען מיט אַ שלעכטער בשורה אויפגעוועקט פון שלאָף

— דער רוח זאָל איהם וויסען — האָט ער שווער אָפּגעזיפצט און שטיל אַ רעד געטון צו זיך אַליין — כל־זמן ער זיצט מיר נישט ביי די בינשטאָקען מיט אַ רעכט ווייב, מיט אַנ׳איינגעפונדעוועטען גאָרטען, קאָן ער מיר יעדען טאָג אויסרינען.

איך האָב בפירוש געמיינט אַביסעל טרייסטען דעם־אָ פערזאָרגטען מענשען:

— מען זאָגט דאָך עפּעס: ער וויל נישט חתונה האָבען...

דערויף האָט ראָקעך נישט גאָר גערן געענטפערט און ווידער אַ מאָל נישט מיר, נאָר עפּעס ווי גאָר דעם פערד, צו וועלכען ער קוקט:

— ער וויל, ער וויל... ער פגר׳ט אַזש.

ראָקעך, ווייזט זיך אַרויס, האָט שוין איינמאָל געהאַט בעקאַנט זכריה׳ן אין כאַבאַראָווסק מיט זיין נעם אַ בעקאַנטענס יונגסטע שוועסטער, אַ שלאָגלערין; ראָקעך אַליין איז מודה:

— נישט אַזאַ גאָר־גאָר שיינע, ווי מיט אַלע מעלות — שוין געאַרבייט אין די שאַכטעס, שוין געפלויגען מיט אַנ׳אַעראָפּלאַן אויך... נו, איז גיי ווייס וואָס ער וויל, אַז מיט קיינעם רעדט ער נישט וועגען אַזעלכע זאַכען. צי אפשר, דער רוח ווייס איהם, אפשר האָט ער זיך ווירקליך אַריינגענומען אַ משוגעת אין קאָפּ, אַז א מענש, וואָס איז ווען נישט איז אַביסעל שווייסיג, קאָן איהם פונאַנדערטרייבען די בינען — אַ באַסיאַק...

נאָך דערוויס איך זיך ביסלעכווייז פון ראָקעכ׳ן אין שטאָט ביראָ־בידזשאַן האָט זיך אין זכריה׳ס קאָמפּאַניע גראַד אונטערגעוואָרפען איינע אַ מויד. ראָקעך זאָגט אויף איהר:

— אַ מעלקעבורזשויקע — וויל גאָר אַוועקפאָהרען צוריק קיין כאַרקאָוו, אַראָפּגעקומען אַהער כלומרשט צו־גאַסט צו איהרע קרובים... געמיינט פאַקען דאָ אַ מאַן מיט אַ צוויי־דריי שפּייכלער... מיט זכריה׳ן וועט זי סיי־ווי־סיי נישט חתונה האָבען נישט איהם מיינט זי. זי וועט איהם נאָר פערדרייען דעם קאָפּ...

דאָ איז ראָקעך שוין ווידער געשטאַנען מיט׳ן פנים צום פערד. ברויז׳ש, גאָרנישט לויט זיין שווערער וואָג, האָט ער מיט איין־איינציגען שפּרונג זיך אַריינגעזעצט אין זאַטעל און געשווינד, נאָך איידער ער איז אַריין מיט די שפּיץ־שטיוועל אין די פיס־האַלטער, האָט ער גענומען צעיאָגען זיין פויל פערד:

— טאָמער פאַקט איהם דאָרט די מויד, — האָט ער, נישט אומקוקענדיג זיך, אויסגעשריגען וועגען זכריה׳ן — בלייבט ער אָהן אַ ווייב, און איך — אָהן אַ בינענצוכטער.

און ער איז געשווינד אַוועק צו דער שטאָט ביראָ־בידזשאַן, וואָס פינקעלט מיט איהרע עלעקטרישע פייערן אַקעגען דער אַרויסגעשוואומענער לבנה — דאָס איז ער אַוועקגעלאָפען קאַליע מאַכען זכריה׳ן דעם שלעכטען שידוך. („עמעס")

Dr. med. H. LUBICZ

ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און געשלעכטס־קראַנקהייטען

צעגעלניאַנאַ 7 (פריהער 43). טעלעפאָן 141-32

עמפּפאַנגס־שעה׳ן 8-10, 12-2 און 5-8 אָוונט

א גרויסע ירושה־אַפערע אין בוענאָס־איירעס

ווער עס האָט איבערגעלאָזט די ירושה — אַדוואָקאַט האָט פערכאַפּט די ירושה פון הונדערט און פערציג טויזענד פעזאָס — וואָס האָבען געטון די בעשווינדעלטע יורשים אין פוילען — די אַפּעריסטען אין תפיסה

(ספּעציעלע קאָרעספּאָנדענץ)

עס גייט אָן די אויספאָרשונג אַרום אַ ירושה, פון 140,000 פעזעס, וואָס זענען „מיסטעריעז" פערשוואונדען געוואָרען מיט דער מיטהילף פון אַנ׳אַדוואָקאַט, אַ זוהן פון דער בעקאַנטער יודישער פאַמיליע בערקמאַן.

דער „פוילישער בירגער", וועלכער האָט געוואוינט אין אַרגענטינע" — אַזוי ווי עס ווערט דערמאָנט אין דער צייטונגס־כראָניק — איז אַ פרוי.

שוין יאָהרען לאַנג ווי פרוי אַנטאָניאַ וואַלעריאַ פּזשיביל האָט געוואוינט אין אַרגענטינע און צוזאַמענגעקליבען אַ ריזיג פערמעגען אַלס אייגענטימערין פון אַ נאַכט־לאָקאַל און פון די פערדינסטען, וואָס איהרע „מיידלעך" האָבען איהר יעדע נאַכט אַריינגעבראַכט.

ווען די פּזשיביל איז מיט אַ יאָהר צוריק פּלוצים קראַנק געוואָרען און געשטאָרבען, האָט זי איבערגעלאָזט נאָך זיך אַ גרויסע סומע מזומן געלד אַ סך צירונג און אומבעוועגליך פערמעגען, וואָס אַלץ צוזאַמען האָט בעטראָפען דעם קיילעכדיגען סכום פון 140,000 פעזעס.

פּזשיביל האָט אָבער נאָך זיך דאָ אין לאַנד קיינעם נישט איבערגעלאָזט אָפּצוירשענען אָט דאָס ריזיגע פערמעגען. דער היגער פוילישער קאָנסולאַט האָט מיטגעטיילט די יורשים, וואָס וואוינען אין פוילען וועגען טויט פון זייער קרובה און איינצייטיג זיי אויך רעקאָמענדירט, צו בעפולמעכטיגען דעם אַדוואָקאַט פון דער לעגאַציע, ד״ר לואיס בערקמאַן, ער זאָל אין זייער נאָמען דורכפיהרען אַלע נויטיגע פאָרמאַליטעטען און ליקווידירען די ירושה, כדי גלייך איבערשיקען צו זיי דאָס געלד.

די יורשים האָבען אויסגעפילט די רעקאָמענדאַציעס פונ׳ם פוילישען קאָנסול.

די ערשטע פידעל אין דער אַפערע

ד״ר לואיס בערקמאַן איז געהילפס־פּראָפעסאָר פון קאָמערציעלען רעכט אינ׳ם בוענאָס־איירעסער פאַקולטעט פאַר עקאָנאָמישע וויסענשאַפטען. ער איז אַ זוהן פון אַ זעהר אָנגעזעהענער יודישער פאַמיליע, וואָס איז בעקאַנט מיט איהר געזעלשאַפטליכער אַקטיוויטעט און גוטען נאָמען. ד״ר בערקמאַן איז אויך שוין יאָהרען דער אויטאָריזירטער אַדוואָקאַט פון דער פוילישער לעגאַציע אין אַרגענטינע.

אין משך פון דעם פעריאָד איז איהם שוין נישט איינמאָל אויסגעקומען דורכצופיהרען אַזעלכע ירושה־אַנגעלעגענהייטען און זיי צו ליקווידירען. ד״ר בערקמאַן האָט פאַר׳ן צוועק איינגעשטעלט אָפּטיילונגען פון זיין יורידישער קאָנסולטאָריע אין וואַרשאַ און אין לאָנדאָן. פאַר׳ן זעלבען צוועק איז ער אויך געשטאַנען אין נאָהענטער שייכות מיט אַ נאָטאַר, מיט׳ן געשוואוירענעם איבערזעצער און אַ רייהע אָנגעשטעלטע פון דער פוילישער לעגאַציע.

גלייך ווי דער ענין מיט דער ירושה איז איבערגעגאַנגען אונטער דער יוריסדיקציע פון ציוויל ריכטער, ד״ר פּעראַסאַ נאַאָן, סעקרעטאַר פון ד״ר טרוכיזשאַ, און באַלד ווי נאָר עס האָט זיך בעקומען די בעפולמעכטיגונג פון די יורשים אין פוילען, האָבען זיך די דערמאָנטע סוביעקטען גענומען צו דער אַרבייט מיט דער אויסשליסליכער כוונה צו בעקומען אין זייערע קעשענעס די 140 טויזענד פעזעס.

פינקטליך דורכגעפיהרט דעם פּלאַן — אַ דאַנק „אומפינקטליכקייטען"

דער אָפיציעלער איבערזעצער ס. ביאַלאָוישיעסקי האָט ביים איבערזעצען דעם דאָקומענט אויף שפּאַניש, צוגעשטעלט דאָרט אַזעלכע ווערטער, לויט וועלכע עס האָט זיך בעקומען, אַז אַנ׳אַנדער פערזאָן איז גאָר בעפולמעכטיגט געוואָרען איבערצונעמען דאָס פערמעגען פון דער פערשטאָרבענער אַנטאָניאַ וואַלעריאַ פּזשיביל.

דאָס איז אָבער נאָך נישט געווען גענוג. ד״ר בערקמאַן און דער עסקריבאַנאַ פּובליקאַ ה. דע לאַ ריעגאַ צוזאַמען מיט׳ן געוועזענעם אָנגעשטעלטען פונ׳ם פוילישען קאָנסולאַט אין בוענאָס־איירעס ה. ניעזשעץ, זיי אַלע האָבען שוין פאַכמעניש דורכגעפיהרט אַלע אַנדערע „קליינינגקייטען" צוגעשטעלט אומבעמערקבאַרע קליינע אומפינקטליכקייטען און אַזוי אַרום איז זיי געלונגען צו ליקווידירען דאָס פערמעגען און פונ׳ם ריזיגען סכום בלויז איבערגעשיקט פאַר די יורשים עטליכע און פערציג פעזעס.

די יורשים אין פוילען האָבען אָבער גלייך זיך געכאַפּט, אַז מען האָט זיי בעשווינדעלט, און אַז די ירושה פון אַ בוענאָס־איירעס׳ער „מוהמע" בעטרעפט זיכער מעהר פון אַ קנאַפּען פופציגער, און ווען זיי האָבען דאָרט צופעליג אָנגעטראָפען דעם געשעפטליכען פערטרעטער פון דער פוילישער לעגאַציע אין אַרגענטינע, האָבען זיי איהם בעאויפטראַגט אונטערצונעמען די אויספאָרשונגען אַרום דעם ענין און דערגיין, ווי אַזוי עס זענען פערשוואונדען געוואָרען די צענדליגער טויזענדער פעזעס פון זייער קרובה.

ווי נאָר דער פאָרשטעהער איז צוריקגעקומען קיין בוענאָס איירעס האָט ער איבערגעגעבען די זאַך אין די הענד פון דער פּאָליציי. דער אויספאָרשונגס־ריכטער ד״ר גאַמעז האָט באַלד פערבעטען צו זיך דעם ד״ר בערקמאַן און די אַנדערע פערמישטע אין דער אַפערע אויסצופרעגען זיי ווי אַזוי די 140 טויזענד האָבען זיך ביי זיי רעדוצירט צו דער סומע פון עטליכע און פערציג פעזעס.

אונזער אַדוואָקאַט, אַזוי גוט ווי זיינע שותּפים אינ׳ם עסק זענען שוין פון דאָרט נישט אַוועק אַהיים ד״ר גאַמעז האָט פעראָרדענט זייער אַרעסט און איצט געפינען זיי זיך אַלע אין טורמע.

15 טעג צייט האָט געדויערט די געשלאָסענע אויספאָרשונג.

עס שטייט פאַר אַ שטראָף פון 2 ביז 6 יאָהר טורמע.

אַנ׳עהנליכער קרימינאַל פּראָצעס געגען ד״ר לואיס בערקמאַן

ווען מען האָט זיך גענומען גריבלען אין דער פערגאַנגענהייט פון אונזער אַדוואָקאַט און זיין אַקטיווער יורידישער אַקטואַציע, איז אויך געלונגען אויפצודעקען אַ זעהר אינטערעסאַנטע פאַל אין וועלכען ד״ר בערקמאַן איז געווען פערמישט און וואָס איז שטאַרק עהנליך צו דער דאָ בעהאַנדעלטער גרויס־אַפערע.

דאָס איז פאָרגעפאַלען נאָך אין יאָהר 1931 אין בוענאָס איירעס און איז פערצייכענט אין די אַרכיוען פון אויספאָרשונגס־ריכטער ד״ר אַלמעדאַ און דער סעקרעטאַר ראַמאַאַוזשע.

עס איז געשטאָרבען די פרוי גינאַ יאַשאַ און געלאָזט אַ פערמעגען פון 150 טויזענד פעזעס אַ ירושה. אַלץ גלייכט זיך פונקט און פונקט מיט דער זעלבער געשיכטע פון דער פרוי פּזשיביל און אויך איהרע יורשים האָבען זיך געפונען אין פוילען.

די יאַשאַ האָט אַ שוועסטער אין בוענאָס־איירעס, דער איינציגער רעכטליכער יורש איז אָבער איהר אַלטע מוטער, וואָס לעבט אין פוילען.

ווען ד״ר בערקמאַן האָט אויפ׳ן זעלבען שטייגער אַרויסבעקומען פון דער מוטער די בעפולמעכטיגונג צו ליקווידירען די ירושה, האָט ער געמאַכט יד־אחת מיט דער שוועסטער אין בוענאָס־איירעס. געפעלשט די איבערזעצונג. אַרויסבעקומען דאָס געלד און ביידע האָבען זיך געטיילט דערמיט גלייך אויף גלייך.

די מוטער האָט אָבער אויך נישט געשוויגען זי האָט געשיקט אַ ספּעציעלען פאָרשטעהער איהרן פון פוילען, וועלכער האָט פאַרפיהרט אַ קרימינעל פּראָצעס געגען ד״ר [illegible] סוף איז געווען, אַז אַלץ איז אויפגעדעקט געוואָרען און דער אַדוואָקאַט איז געצוואונגען געוואָרען אומצוקערען דער מוטער 60 פּראָצענט פון די פערכאַפּטע ירושה־געלדער.

ב. א. מאָרגען

אונטער בלויע הימלען /

(פון לעבען אין ארץ ישראל אין שפיגעל פון דער דאָרטיגער ליטע־ראטור) — — — פון נ. י. גאָטליב.

ארץ־ישראל איז אַ לאַנד אונטער בלויע הימ־ אַ לאַנד, וואו פיין חדשים אין יאָהר איז קלאָ־ זוניגער זומער; אַ לאַנד פון ליכט, פון וואַרימ־ און זון. און אין אַזאַ לאַנד, אפילו ווי שלעכט ־ אַל גישט זיין, פיהלט מען זיך עפּעס פרעהלי־ מונטערער, און טאַקע היימישער אויך.... די ־מאַלע יאָרג ווערט אַפּטמאָל אויסגעוועפּט אין ארומיגער מחיה'דיגער לופט, און די אַרומיגע ־ן שטראַהלען. די שווערע אַרבייט ווערט פאַר־ שעלט מיטן הימעלשען מילדען פּלוי. און גריג־ ווערט אין אַזאַ אַ לאַנד די נויט, לייכטער — שווערע טעג פון איבערפּלאַנצונג, פון פערפּרע־ הינטער זיך אַלע גלות־בריקען און פון פער־ ־עלען זיך אין אַלט־נייער היים....

־ם די דאָזיגע בלויע הימלען, וועלכע מונטערן דעם „גרינעם“ ארץ־ישראל'דיגען עולה, וועל־ ־נעהמען אויף יעחען נייעם עמיגראַנט פיל פריי־ ־ר, פיל שטראַהליגער, ווי כל המיני הימלען פון ־רע לענדער — די דאָזיגע בלויע הימלען ווערען ־רעכט געלויבט און בעזונגען פון די פּאַלעסטי־ ־שע יונגע שרייבער און פּאָעטען, צווישען וועל־ ־ם געפינען זיך אַ סך פשוט'ע אַרבייטער, חלו־ פון דאָרף און פון שטאָט. אַזאַ איינער איז דער ־ר דיכטער אברהם לעוו — אליין אַ חלוץ — ־ער אַרבייט בייטאָג אין קבוצה, ביי מאַראַנצען ־ען, בים אויסליגען אַ „כביש“, בים אַקערען ־יהען און ביינאַכט שרייבט ער בעגייסטערטע ־: וועגען די ארץ־ישראל'דיגע בלויע הימלען, אויפבוי פון לאַנד, וועגען חלוציאַנישע „הוי־ און אויך וועגען שווערע טעג, טעג פון נויט ־ארג....

־רהם לעווס לידער־ביכעל „אונטער בלויע ־“ איז אַן אָפּשפּיגלונג פון דעם איצטיגען ארץ ־ל, וועלכער ציהט זיך און רייסט זיך בעטיס־ צום ליכטיגען מאָרגען — דורך מיה־זאַמען, ־יגען און אימפּולסיפולען היינט...

־רהם לעוו דערצעהלט אין זיינע לידער, וועל־ ־נען, אגב, געשריבען אין אַ פשוט'ער, קלאָרער ־ר, דערהוייל — אָהן איבעריגע פּרעטענזיעס גליטערטער קונסט — דערצעהלט ער, לעוו, ־י קורצע און לענגערע לידער זיינע דעם גאָרען פון אַ היינטצייטיגען יונגישען בחור — פון ־ן, צי פון ליטע — וועלכער ראַטעוועט זיך ביים פון פערצווייפלונג, פונם פיטסטערען, ביטערען ־ וועלכער ווערט וואָס אַ טאָג, אַלץ ביטערער ־ינסטערער... אַ בחור, אַ חלוץ, וועלכער פער־ אַ ווילנע, אָדער אַ וואַרשע, וואו „עס הרע־ ־יך אַרום איצט מענשען אָהן בטחון, בלאַסע, ־כען פרנסה, ברויט פאַר קינדערלעך צו קרוי־ ... אַ בחור אַ חלוץ, וועלכער אַנטלויפט פון די ־שטעט, וואו „דער התגער איז אַ וואַכעדיגער ־ שומרער“ און וואו די יודען זענען שוין ־ די יודען וואָס אַמאָל“.... דער בחור איז אַ ־ר, דער מיזינעק ביי דער מאַמען.... אַלע איהר־ ־דער זענען זיך שוין צעפלויגען און אַט פער־ ־די אַלטע גלות־היים אויך דער מיזינעק:

מאַמעלע, איך זעה דיך אויפן באַנק,
־ו קוקסט מיר נאָך מיט פייכטע אויגען;
־ון פון אַ מעסער — שאַרפער דער געדאַנק:

דאָס לעצטע קינד איז אויך שוין אָפּגעפלויגען...
און אַט פאָהרט ער שוין אויפן ים, דער מיזינעק, וואָס איז געוואָרען אַ חלוץ. עס פאָהרט אויפן ים אַ שיף מיט חלוצים און אַט צעזינגט זיך איינער, אַ צווייטער צעטאַנצט זיך.... „עס פאָהרט אַ שיף און פיהרט איצט ברידער, אַנגעפיהרט דורך אַ פעסטער האַנט, פּראַלט אַרויס די פרייד פון גלי־דער, פרייד פון אונזער אייגען לאַנד“...

...און טיפער ווערט די פרייד ביים דערנעהנטע־רען זיך צו די ברעגען פון היימלאַנד:

„ים, ווער סימעסטען דיינע טיפען?
טיפער איז די פרייד אין מיר“....

דער ווייטער, דורות־לאַנגער חלום נעהמט זיך פערוואַנדלען אין אַ ווירקליכקייט: אַט איז זי, די לאַנג־געגאַרטע היים־ערד — אַ בענאָסענע מיט זומער זון, מיט הימעל־בלויקייט, מיט מזרח־ליכט!..

...מען איז שוין אין לאַנד, ביי דער אַרבייט, ביים בויען און בעניען. — און דער יונגער דיכ־טער ווערט דאָ פול מיט אַזאַ זוניגער פרייד, ער צעזינגט זיך מיט „לידער פון ליכטיגען אויפבוי“. מיט שורות, וועלכע טאַנצענדיגע, גרינגפלאַטערדי־גע, שמעטערלינגיש־קאָלירטע:

„איז גוט צו זיין אַט דאָ אין לאַנד
און פיהלען פרייד פון בויען און פון וואַקסען.
איז גוט ווען כ'ווייס, אַז אויך אַ חלק האָט מיין האַנד
און ס'העלפען בויען מיינע אַקסעל.

און ער, דער דיכטער אליין, דער חלוץ, שטעלט טאַקע אונטער די אייגענע יונגע, פרעפטיגע אַקסלען און שלעפּט אַרויף — אַרויף „דעם עמעריל בעטאָן“. ער פרעהט זיך, ווי אַ קינד, וואָס „דאָ וואַקסען די מויערען דורך נאַכט און פינקלען אין פּאַנינעגדיגע טויען“... און ער בענשט די שיף, וואָס האָט איהם אַהערגעבראַכט אויף בויען...

אָבער דאָס בויען קומט נישט אָן אַזוי גרינג. כדי אויפרייסען אַ פעלזיגען באָדען, בעדאַרף מען אַ היבש ביסעל שווייס פערגיסען, אַ היבש ביסעל מיה צולייגען! דערצו איז טאַך אין לאַנד היבשלעך היים:

„ס'איז היים אין לאַנד ביי אונז, ס'איז היים און סירינט דער שווייס אַראָפּ ווי טרעהרען...
דער אויסגעריסענער, אויסגעאַקערטער באָדען ווערט דורכגעווייקט מיטן זיבעטען חלוצים־שווייס.
אָבער אויף דערויף איז מען דאָך חלוצים — אי־דעאַליסטען, טרוימער פון אַ ניי, יושר'דיג לעבען!
מען ווייס, אַז אָהן שווייס און אָפטמאָל, אָהן בלוט וועט מען קיין פערוויסט לאַנד נישט אויפבויען. אַר־בייט מען, דעריבער, עקשנות'דיג און די שווערע האַ־מער־קלאַנגען ווערען בעגלייט מיט פרייד־געזאַנגען...
און מידע, אויסגעמאַטערטע פון אַ שווייסיגען אַר־בייטס־טאָג, געהט מען אַהיים אין „צריף“ צי אין „אוהל“ — מיט געזאַנג אויף די ליפּען:

„ווער האָט געזעהען זיי קומען פון דער אַר־בייט מיד,
פערמאַטערט פון שווייס און צעווייקט אינגאַנצן
דאָרט רייסט אַרויס זיך הויך אַ מוטיג ליד
און ס'ציהען זיך מידע פיס צום טאַנצעוי...

און דער דיכטער דער חלוץ, איז אַזוי פערכאַפּט פון אַלץ, וואָס ער זעהט, הערט און לעבט אליין אַ דורך, אַז ער שרייט אַריבער זיין פרייד צו דער זייט ים, וואו אַ סך פון זיינע ברידער בלאָנקען נאָך דערוויל אַרום, טאַפּטשען אין דער געדיכטער גלות־פּלאָטע און קענען נישט זעהען, „ווי ס'וואַקסט אַ לאַנד און צייטיגט“ — אַל'איינען, זוניג לאַנד....

אָבער כולו טוב קען נאָך דערוויל נישט גע־מאָלט זיין: „עס פאַלען שפּענער, ווען מען האַקט אין האָלץ, און ס'מוז זיין שאָטען־זייטען, ווען ס'־ווערט אַ לאַנד געבויט“.... דערזעהט ער זיי, דער דיכטער, די ארץ־ישראל'דיגע שאָטען־זייטען. ער דערזעהט אין תל־אביב „דעם מיאוס'ן געשטעג, דעם קרעמערישען געשריי, וואָס רייסט זיך ווי אַ גלאָק“... ער דערזעהט „אויך דאָ, ווי אומעטום, די שפּיל די מיאוס'ע פון האָר און שקלאַף“... „אויך דאָ שטע־העון טירען שוין פערהאַמערט און פערמאַכט, אַז אַ הונגעריגער זאָל שוין נישט אַריין“.... ער דערזעהט די עקעלהאַפטע שפּעקולאַציע מיט מגרשים, מיט היי־זער, מיט לופט־געשעפטען. ער דערזעהט די אַלע אַנ־לויפערס, וועלכע זענען אויסען נאָר געלט אָנזאַמלען און וואַרטען אויף גינסטיגערע צייטען, כדי זיך אָפּ־צוטראָגען פון לאַנד צוריק צו די גלות־היימען...

און דאָ ווערט דער דיכטער, דער אידעאַליסטישער חלוץ, אָנגעפילט מיט אַ נביא'ישען צאָרן און עס רייסען זיך ביי איהם אַרויס, אָנגעזאַפּטע מיט פּיין, מיט טאַל און מיט האַס.

„איהר זאַמעלט אויבעט גאָלד אין אַט די זי־בען גוטע יאָהר,
וואָס אונזער לאַנד הויבט אָן צעוואַקסען און צעבליהען,
און אַז אַמאָל אין אַ טאָג וועט די גרויען וואָר
ווי אַ שוואַרצע כמאַרע פויגלען אָנקומען צו־פליהען,
וועט איהר, ווי אלימלך, צונויפנעהמען דאָס גאַנצע גוטס,
דאָס ווייב און קינד.
און, ווי ער, אַוועקגעהן קיין מואב צו די פלישתים;
און איבערלאָזען אונזער לאַנד הפקר פאַרן ווינט,
פאַר חורבן און פערוויסטונג !“...

אָבער דער דיכטער טרייסט זיך מיט דעם, וואָס דער זיכערסטער קערן — די עהרליכע חלוצים — וועט תמיד פערבלייבען פערוואָרצעלט אין לאַנד — אלס אַ גאַראַנטיע פאַר אויפבליה און פערפעסטיגונג:

„נאָר מיר וועלען בלייבען ווייטער דאָ אין לאַנד
און אונזער בלוט און שווייס וועט פייכט מאַ־כען דעם באָדען.

מיט איין האַנט אַקערן און סיצווייטע האַנט — סיביקס אויף פערטיידיגונג איז אָנגעלאָדען“....

אַט אַזוי רעפלעקטירט זיך די איצטיגע ארץ־ישראל'דיגע וואָר — אין איהרע ליכט און אויך שאָטען־זייטען — אין די יוגענטליכע, מונטערע, גע־זאַנגיגע לידער פונם יונגען חלוציאַנישען פּאָעט. ער זאַפּט אין זיך אַריין — מיט אַ מורא'דיגען דאָרשט — יעדע ארץ־ישראל דערשיינונג, יעדען אויפבוי־ווינקעלע, יעדען נייעם אַרבייטס־טאָג. ער ווערט אים פּולסירט צום שרייבען דורך יעדען נייעם שרד־שבאַן, וואָס זיין יונגער טראָט בעטרעט. ער צעזינגט זיך — מיט קולבאַקישע טענער — מיט ליוב־געזאַנגען צו ירושלים.... ער בעמאָהלט דאָס אַראַבישע לעבען.... און איבערהויפּט, ווערט ער נישט מיד, נאָכאַמאָל און נאָכאַמאָל, צו בעזינגען די נייע, חלוציאַנישע וואָר: די קבוצה, דער „צריף“ אין אַ רעגענדיגער נאַכט, די פעלד־אַרבייט אין זוניג־ברענענדיגע טעג און — הוראַס, טענץ, לידער... ווי ביאַליק איין אַ בעריהמטען טאַנץ־ליד, אַזוי אויך דער יונגער אב־רהם לעוו — אַזוי צעזינגט זיך אויך ער מיט „טאַנ־צענדיגע“ שורות, מיט זיך דרעהענדיגען אימפּעט:

„און האָסטיג דאָרט, האָסטיגער געדרעהט,
זאָל זיך דרעהען שווינדלענדיג דער ראָד,
הייסע בלוט בענקט אַזוי נאָך פרייד
און יונגער פוס רייסט זיך פלינק פון אָרט“...

....יונגע פיס און יונגע הענט און יונג, הייס בלוט — אַט, וואָס וועט אויפבויען דאָס לאַנד! יו־גענט — פּוסט און פּאַסגע אין אַלע גלות לענדער און ווידער געבוירענע דורך שווייס און מיה אין ארץ־ישראל — יוגענט, חלוציאַנישע, אידעאַליסטי־שע, מיט הדאַנג נאָך סאָציאַלען יושר — יוגענט איז די בעסטע גאַראַנטיע פאַר אַ זוניגער, סמאַבי־לער צוקונפט!...

6 יודען צווישען 17 אומגעקומענע

אין אמעריקאנער לופט־קאַטאַסטראָפע

ניו־יאָרק (יט"א) צווישען די 17 פּערזאָן, וואָס זענען אומגעקומען בעת דער אַעראָפּלאַן־קאַ־טאַסטראָפע אין דער נאָהענט פון גודווין (שטאַט אַרקאַנסאַס), האָבען זיך געפונען 6 יודען. דער־רונטער 3 פּערזאָן פון דער פאַמיליע פון סעם האָרוויץ אין באָסטאָן, און טשאַרלז אַלטשול, אַ קרוב פון גובערנאַטאָר פון שטאַט ניו־יאָרק, קאָלאָנעל הערבערט לעהמאַן.

פּראָפּאַלעסטינע־פּרויען־קאַמפּיין אין אמעריקע

צו זאַמלען 70 טויזענד דאָלאַר אויף פּליטים־היימען.

ניו־יאָרק (יט"א) די פּראָפּאַלעסטינאַ־פּרויען־ליגע אין אַמעריקע האָט געעפענט אַ קאַמפּאַניע צו שאַפען אַ פאָנד פון 70 טויזענד דאָלאַר אויף גרינדען פּליטים־היימען אין חיפה און תל־אביב. אויף דער עפענונגס־אויפנאַהמע פאַר'ן פאָנד איז געזאַמעלט געוואָרען די ערשטע סומע פון 25 טויזענד דאָלאַר, וועלכע איז שוין אָפּגעשיקט געוואָרען קיין א"י.

מלאך

דאָן = דאָמינגאָ

ראָמאַן

נאַכדרוק אין אַ טאָג־צייטונג, אפילו טיילוויז — פערבאָטען.

־ן דאָניע האָט געאַרבייט, אַז די פינגער זענען ־אין שטייף געוואָרען פון פרעסען די ווייסע, ־קוילען שניי, ביז זיי זענען געוואָרען שטייף־ ־אָהן ברודיג־בלאָה, און זענען גוט געווען צו ־ן גלייך דעם שמש אין די שפּיז־פינגער אריין ־ר האָט געוואָלט צוטראָגען דאָס אָנגעצונדענע ־ל צו דער מנורה... ווען דאָניעלע האָט געצילט ־ר קנייל שניי, זענען הברה שיעור נישט הייר־ געוואָרען פון שרייען און טופּען מיט די פיס, ־ן אַרום אויפ'ן בעלעמער האָט געציטערט. ־ ער גייט... ער גייט... ער לאַדשוועט... ער ־!

־ן דערמאָלט האָט האָניעס קול נאָכאַמאָל אריינ־ ־טען:
־ אַ ליצעטאַציע אויף ברוך קאַשעמאַכערס ־אַרטעל!...

־ר הורא פון יידי „ממזרים“ האָט נישט פער־ ־ דעם געלעכטער פון די, וועלכע זענען גע־ ־ן נאָהענט פונם קאַשע־מאַכער. ברוך אליין ־ געציטערט געוואָרען פאַר בושה, אז דאָס פּנים ־הם אַזוי שוואַרץ געוואָרען און זיך בעדעקט ־אַטענס....

־ילעך האָט דער שמש אָנגעצונדען די חנוכה־ ־ דאָניע איז געבליבען אליין אין בית־מדרש, ־דער עולם איז אַוועק ישר'ער צו זיך, אָדער ־ צום אַנדערען שפּילען אין קוויטלעך און ־נעהמען מריוען...

־אָניע, וואָס פריהער מיט עטליכע מינוט האָט ־איהם דאָס גאַנצע בית־מדרש געקלונגען, איז ־ פערלאָזען און פערגעסען געווען.. האָבען זיך ־פערהערען געשטעלט אונטער די פערשוואַלענע ־ן די האַנט וואָס האָט אויסגעזען ווי אַ פער־ ־גער מיליץ פון נאַסען שניי, האָט זיך צוגע־ ־ אין אַ גרויסען פויסט, אַפּי ער האָט אליין ־וואַהסט צו ווענען אָהן פאַרוואָס:
־ מאָרגען וועל איך זיי אָנלערנען, האָט ער ־ געהאַקט. „אָנלערנען“ האָט ביי איהם גע־

היימען אויסרעכענען גיישט נאָר אַלע זיינע צו־טעמען און חסרונות, נאָר ער וועט אויסרופען אויף „ליצעטאַציע“ אַלץ מיט וואָס יעדער איינער האַנ־דעלט. ער וועט אפילו אויסרופען אַ „ליצעטאַציע“ אויף איצעלע גלאָמפּס גע'גנב'עטע לייכטער און זאָל ער פרובען לייגען אויף איהם אַ פינגער...

דאָניע האָט אַ קאַפּ „ווי אויף רעדער“, אַזוי האָט מען געזאָגט. אויסגעטראַכט האָט ער אַלע מאָל עפּעס אַזוינס, אַז דאָס שטעטעל זאָל האָבען מיט איהם צו טון, איהם שילטען און דערביי הנאה האָ־בען.

ער האָט אויסגעטראַכט אַ מנהג, אַז שבת־צו־נאַכט צו די ערשטע סליחות זאָל מען רייסען בריק־לעך... ווען אַלע זענען געווען אין שוהל, אין בית־מדרש, אין די „שטיבלעך“ אָדער אין די מנינים — האָט דנ'עלע מיט אַ שאַהפער האַק און אייזערנעם שטאַנג אָפּגעריסען אַלע בריקלעך, אַלע טרעפּלעך צו די הייזער און געוועלבען. איז מען געקומען אַ היים און געזעהען דעם חורבן, האָט מען גלייך זיך משער געווען, אַז דאָס איז דעם יונגס שמד־שטיק. דערביי האָט מען אויסגעשאָקעלט אַלע ווייסטע קללות וואָס האָבען געזאָלט זיין אין די ווילדע וועלדער — צו זיין קאָפּ און צו זיינע הענט און פיס. צוזאַמ־נענם האָט מען זיך געקריגט מיט דער אייזשעכע. האָט די מאַמע אויסגעהערט און געזיפצט:

— וואָס זאָל איך טון מיט איהם? אז ער קען האַק מיך אוועקלייגען? עשו איז ער דאָך! איך גיב אייך רשות, נעהמט איהם און זעצט איהם איין. זאָל ער פערפוילט ווערען אינאיינעם מיט זיין טאַ־טען, און אַ סוף.

נאָר טענה'מען און אייגעזעצט האָט איהם קיינער נישט. וואָס מען ער אוז, איז ער, אָבער אַ יחיד איז ער האָך. ווען מען זאָל נישט וועלען קיין סך „קאָליציע“. וואָלט מען דעם פאַטער אויך אַרויסגענומען, נאָר ווער ווייסט וויפיל מען וועט זיך הייסען געבען, און ווער ווייסט גאָר, אַז וועלכער תפיסה עס...

שפּאַרט אָן....

האָט מען דאָניען אָפּגעלאָזט. אָהן אין אַ יאָהר אַרום איז דער „מנהג“ געוואָרען גרעסער אָהן אָנ־געזעהענער, אַז נישט בלויז דאָניעלע האָט זיך בע־טייליגט, נאָר אַנדערע אויך. איינמאָל אין אַ סליחות־נאַכט האָבען חברה צעטראָגען די הילצערנע פאַר־קאַנעס אַרום די הייזער, דעם פּלויט פון הויפישען סאָד און די בריקלעך איבער די רינשטאָקען.

דאָ האָט שוין דער „סטאַרשי סטראַזשניק“ גע־נומען אַ האַנט אָהן האָט שוין דאָניען געזוכט ביי דער מוטער און ביי די שכנים. פערשריבען זיין נאָר מען, און דעם דייטשישען נאָמען. נאָר דאָניע איז ווי אין וואַסער אריין, נישט די מאַמע און נישט קיין שכן האָבען נישט געוואוסט, וואו זיין געפּיין איז אהינגעקומען. אין די מנינים האָט מען געזאָגט, אַז ער מוז זיין ביים אַלטען גלח. אַנדערע האָבען פערשטאַנען, אַז ער איז ביים חויר־קיילער, און אַז מען האָט געפרעגט דער אייזשעכע וואו ער קאָן זיין, האָט זי געענטפערט:

— כ'קען בעשטעהן, אַז זיין נאָמען זאָל צוריק־קומען.

נישט בלויז זיין נאָמען, נאָר טאַקע דן אליין, און צוזאַמען מיט איהם איז מיטגעקומען אַ פּאַר נייע שטיוועל מיט לאַקירטע כאַליאַווקעס אויף זיי־נע פיס. אַ קורץ רעקעל אויסגענייט מיט וואַטע, אַ וואַלענער שאַל — אין רויטע אָהן גרינע שטרייפען אָנדערטהאַלבען מאָל אַרומגעוויקעלט זיין האַלז, און אַ פּוטערנע היטעל טימ „לאַפּען“ איבער די אויערן.

האָט מען אויסגעגלאָצט די אויגען, געעפענט די מיילער, געצויגען מיט די פּלייצעס און מען איז געווען זיכער, אַז עס איז שוין נאָך דער שמד...

האָט די אייזשיכע קוקענדיג אויף איהם געוויינט, נאָר די יודען האָבען עפּעס אָנגעהויבען זיך איידע־לער צו איהם בענעהמען. אַ קשיא אויף איהם. ער קאָן נאָך ווערען אַ מסור.

נאָר אַזוי ווי מען האָט נישט געזעהען, אַז דאָניע זאָל זיך חברן מיט גוים, נישט געזעהען איהם גיין זונטאָג אין קלויסטער אריין, פערקוקעהרט בלויז נאָר מיט די יודישע „פּאַרפּיסאָווע“ האָט ער געהאַט צו טון, איז געבליבען, אַז ער האָט זיך נישט גע'שמד'ט אַ, וואו האָט ער גענומען די בגדי מלכות? — אפשר האָט ער גע'גנב'עט אַ טומאה...

דער חערבסט האָט זיך אויסגעהאַנגען פאַר די פענסטער ווי גרויסע טאָוולען מיט פּליי. עס איז נישט געווען קאַלט, די זון האָט נישט געשיינט, נאָר אין די פייגער האָט געבראַכען....

האָבען ווייבער אַרומגעשמירט מיט ליים די ראַנ־דען פון די שויבען, גלעזערס האָבען געקיטעוועט, און די טאַטעס האָבען אַראָפּגענומען פון די בוידי־מער די דאָפּעלטע פענסטער...

זענען פּויערימלעך געקומען אין מאַרק אַריין מיט בינטלעך האָלץ, איז עס באַלד אויסגעכאַפּט גע־וואָרען. אַרום דעם אַלטען פּלומפּ, וואָס איז געשטאַ־נען און געזשאַווערט, זינט חתר־יונגלעך געדענקען איז יעדען טאָג געווען אַ שטיקעל יאַריד. טאָרף און שטרוי זענען פערצוקערט געוואָרען. האָבען די גויים איינאיינעם געקויפט שטיוועל און וואַטענע ליפּלעך.

דאָניע איז געווען פערנומען פון דער פריה ביז צום צווייטען אינדערפריה. ער האָט אָנגעפיהרט די חבורה „פּאַרפּיסאָווע“. כאָטש שרייבען האָט ער נישט געקענט, האָט ער פונהעסטוועגען געהאַ ... „אויפן קאָפּ“ דעם גאַנצען צעטעל מיט נגידים, וועל־כע האָבען געדאַרפט געבען „אויסלייז־געלט“, „ביר־געלט“ אָהן סתם געלט.

און אַז מען האָט נישט קיין חשק געהאַט צו געבען „אויסלייז־געלט“, האָט דאָניע פאַרנאַכט אַ־רייסגעשטעקט גרויסע טשוועקעס אין די שפּאַלטען פון די לאָדענס און ווען די דינסט־מיידען האָבען פערמאַכט די פענסטער, האָבען זיך אַלע שויבען אויף אַמאָל אויסגעבראָכען און צומאָרגענס האָט ער זיך געריצט:

— אַז מען גיט נישט יעקב'ן גיט מען עשו'ן, וועלען די גלעזערס האָבען אַ גוטע פּרנסה....

— וואָס האָסטו צו טון מיט די „פּאַרפּיסאָווע“?

— האָט איהם די מאַמע געפרעגט איינמאָל, ווען זי האָט די זכיה געהאַט איהם צו זעהען פאַר אַ רגע אין שטוב.

— איך וויל זיי „אָנלערנען“ — האָט דאָניע געענטפערט. די מאַמע האָט נישט געוואוסט וואָס־מען ער מיינט, האָט זי אַ זיפץ געטון, גענומען בײדע קוישען, איינגעשליטען מיט זיי איהרע אָרעמס און איז אַרויסגעגאַנגען.

אין דער צייט פון פּרויזיו האָט דאָס שטעטעל געיאָכצט און געקרעכצט אונטער דנ'עלעס יאָך. אפילו דער „סטאַרשי סטראַזשניק“ האָט גאָרנישט געקאָנט טון, און זיין טענה איז געווען אַ גערעכטע:

— זוי גייען דיגען דעם קייסער און קיין שמי־וועל האָבען זיי נישט, און קיין וואַרעם־לייבלעך אויך נישט, און אויף קיין טיטון אויך נישט, פאַר־וואָס זאָלען זיי נישט געבען, אַ פּראַגע און זייערע פאָטערס און מוטערס אַריין — האָט זיך דן גע־היצט.

(פאָרטזעצונג קומט)

רעכט און לעבען

יורידישע ביילאגע פון „נייעם פאלקסבלאט"

נאטיצען

נאכוויהעגישען נאך די לעצטע דירות - דעקרעטען

ביים אנווענדען אין דער פראקטיק דעם אדער אנדערען פונקט פון די לעצטענס פערעפענטליכטע דירות־דעקרעטען ענטשטיין, ווי מיר האבען שוין אנימאל פעסטגעשטעלט, א מבול אמפערנישען, מיספערשטענדנישען און ספקות. מיר האלטען דע ריבער פאר וויכטיג ווייטער אויפצוקלערען א רייה אזעלכע סכסוכים.

קאנטראקטען

פארהאן א בעשטימונג אין נאוועליזירטען דעקרעט פון לאקאטארען־שוץ, אז די לאקאטארען, וועלכע האבען געשלאסענע קאנטראקטען, געניסען נישט פון דער רעדוקציע פון דירה־געלד, די ווירטס־לייט פרובען אנצוווענדען די דאזיגע פארשריפט אין דער גאנצער ברייט און אין קיין שום פאל, ווי סאיז נאר פארהאן אזא קאנטראקט, לאזען זיי זיך בשום אופן נישט רעדוצירען דאס דירה־געלד.

אזא אינטערפרעטאציע פון ציטירטען כלל איז אבער ווייט נישט אין הסכם מיט דער פאקטישער זאכלאגע. דער נאוועליזירטער דעקרעט זעהט טאקע פאר אזא בעשטימונג, אז אויף לאקאטארען, וועל־כע האבען געשלאסענע קאנטראקטען, איז די רע־דוקציע פון דירה־געלד נישט חל. די דערמאנטע בעשטימונג האט אבער אנ׳אנווענדונג אויסשליסליך אין די פאלען, ווען ס׳האנדעלט זיך וועגען קאנט־ראקטען אויף וואוינונגען גרעסערע ווי 4 שטיבען מיט א קיך און אויף געשעפטס־לאקאלען. זי איז דאגעגען נישט נוגע קאנטראקטען אויף קלענערע דירות און אפילו אויך נישט אויף געשעפטס־לאקא לען, וועלכע אונטערליגען דעם לאקאטארען־שוץ.

אלזא, אויב א לאקאטאר האט א געשלאסענעם קאנטראקט אלץ איינס, צי א נאך גילטיגער אדער א שוין אפגעלאפענעם, קוים האנדעלט זיך וועגען א וואוינונג, וואס בעשטייט פון 1, 2, 3, אדער 4 שטי־בען און דעסגלייכען אויך וועגען א געשעפטס־לאקאל, אין וועלכען ס׳ווערט געפיהרט אנ׳אונטער־נעהמונג, וואס קויפט אויס א פאטענט פון 4 האנ־דעלס אדער 8 און 7 אינדוסטריע־קאטעגאריעס, איז די בעשטימטע רעדוקציע פון דירה־געלד און עדיגנג יא חל.

חודש - געלד

לויט׳ן ארטיקעל 6 טיילט מיט פון לאקאטארען־שוץ דעקרעט האט א לאקאטאר געמעגט צאהלען דירה־געלד חודשווייז, דער נאוועליזירטער דעקרעט אנערקענט די זעלבע רעכט אויך פאר די ווירטס־לייט. נוצען טאקע די ווירטסלייט אויס די בעקומענע הנחה אין דער גאנצער ברייט און מאסענווייז צווינ־גען זיי איצט די לאקאטארען איבערצוגיין אויף חודש־געלד.

מילא פערפאלען, רעכט איז רעכט, געגען דער פאדערונג פון די ווירטסלייט איז קיין עצה דער־ווייל נישט פארהאן, הגם לויט אונזער מיינונג קא־נען נישט די ווירטסלייט גלייך איבערשפרינגען פון קווארטאל אויף חודש־געלד, נאר זיי דארפען א קווארטאל פריהער דעם פונקט קינדיגען און ערשט נאכ׳ן אפלויף פון געקינדיגטען טערמין וועלען זיי זיין בערעכטיגט צו מאהנען דירה־געלד חודש־ווייז.

פון בעריטען ענין ווילען מיר אבער מאכען אויך אנ׳אנדערען אויספיהר און נעמליך, וויבאלד די ווירטסלייט גייען איבער פון קווארטעלדיגע אויף חודש׳דיגע צאהל־טערמינען, מוזען זיי רעזיג־נירען פון דער הנחה, אז מ׳זאל זיי מוזן קינדיגען דירות־אבמאכען א קווארטאל פריהער. פון איצט אן, אויב א לאקאטאר וועט זיך וועלען ארויסציהען פון א דירה, וועט ער דארפען קינדיגען בלויז 1 חודש פריהער.

גרונט דירה - געלד

די רעדוקציע פון דירה־געלד ווערט אויסגע־רעכענט לויט דער גרונט־סומע און נישט לויט׳ן לויפענדען דירה־געלד, ס׳עגט שטיין אבער צווישען די ווירטסלייט און לאקאטארען אמפערנישען ארום דער פראגע, וואס הייסט דאס אזוינס גרונד דירה־געלד?

גרונד דירה־געלד הייסט די סומע דירה־געלד, וויפיל די זעלבע דירה איז געגאנגען אדער ריכטי־גער געזאגט, האט געדארפט גיין אין יוני 1914. אין דער פראקטיק איז מאסגעבענד א קאנטראקט פון יענער צייט. אדער די אנגעגעבענע סומע דורכ׳ן לאקאטאר, וועלכער האט דאמאלט געוואוינט אין דער זעלבער דירה, קוים לאזט זיך, אבער דער אומ־

געריכטס - עקזעקוציעס פון אונבעוועגליכע גיטער

וואסערע סומען ווערען צוטיילט?

צוטיילט ווערען: 1) די סומע, פאר וועלכע דאס הויז איז פערקויפט געווארען; 2) די פערפאלען געלאזענע וואדיומס; 3) די ענטשעדיגונג פון דער פייער־קאסע און 4) די ריינע הכנסה, וואס דאס פערוואלטען מיטן הויז האט געבראכט בעתן דויער פון דער עקזעקוציע.

וועמענס פרעטענזיעס ווערען בע - ריקזיכטיגט?

ביי דער צוטיילונג ווערען בעריקזיכטיגט: 1) די פרעטענציעס פון מאהנער, וועלכער האט אונטער־גענומען די עקזעקוציע, 2) פון מאהנער, וועלכער האט צוגעשטעלט אנ׳ענטגילטיגען פסק־דין מיט א צוגעשיקטער אויפפאדערונג צום בעל־חוב און 3) פון מאהנער, וועמענס פרעטענציע ס׳איז געזי־כערט געווארען.

דעסגלייכען נעמען אויך אין דער צוטיילונג אנטייל פערזאנען, וועמענס רעכט ס׳זענען היפא־טעקאריש געזיכערט געווארען אדער וועלכע זענען געווען בעשעפטיגט אין פערקויפטען הויז אדער אין אנ׳אונטערנעמונג, וואס ס׳האט זיך געפינען אויף דער פערקויפטער פאסעסיע און אלע אנדערע פעראינטערעסירטע פערזאנען.

ווי אזוי קומט פאר דאס צוטיילען?

דאס צוטיילען קומט פאר לויט פאלגענדען סדר: ערשטענס ווערען גדעקט עקזעקוציע־קאסטען צווייטענס די פרעטענציעס פון די בעשעפטיגטע אנגעשטעלטע, אויב זיי איבערשטייגען נישט די סומע פון 500 זל. דריטענס — שטייערן פון הויז פאר די לעצטע צוויי יאהר; פערטענס — פער־זיכערונגס־אפצאהלען פאר די אנגעשטעלטע אין פערקויפטען הויז פאר׳ן לעצטען יאהר; פינפטענס — היפאטעקירטע חובות מיט צינזען פאר די לעצטע צוויי יאהר און געריכטס־קאסטען; זעקסטענס — אנדערע פערלעגענע שטייערן פאר׳ן לעצטען יאר; זיבעטענס — אנדערע חובות, פראצענטער פון פער־לעגענע קאפיטאלען, לענגער ווי 2 יאהר, צינזען פון נישט־היפאטעקירטע קאפיטאלען, און פראצעס־קאסטען, אכטעס — שטראפען, געריכטס, אדמיני־סטראטיווע און פינאנץ, שטראפען פאר פערשלעפען דאס צאהלען פון שטייערן, שטעמפעל און אנדערע עפענטליכע אפצאהלען.

וויבאלד די דערמאהנטע סומע געניגענט נישט כדי צו בעפרידיגען אלע פרעטענציעס פון דער גע־געבענער קאטעגאריע, ווערט דער צוטייל דורכ־געפיהרט לויט׳ן סדר, ענטשפרעכענד צו די בע־שטימונגען פון היפאטעק (נומערן) און וואס שייך נישט־היפאטעקירטע חובות — פראפארציאנעל צו זייער הויך.

ווער און ווען פיהרט דורך דאס צו - טיילען?

דאס צוטיילען פיהרט דורך דאס געריכט נאכ־דעם, ווי די דעציזיע וועגען צומשפטן דאס אייגענ־טום־רעכט אויפ׳ן פערקויפטען הויז ווערט געזעצ־קרעפטיג.

מיטיילען וועגען צעטיילען

וועגען צוזאמענגעשטעלטען פלאן פון דער צו־טיילונג ווערט געמאלדען דעם בעל־חוב און אלע אנטיילנעמער אין דער צוטיילונג. דער פלאן ווערט זיי אבער נישט אהיימגעשיקט, נאר זיי מוזען זיך מיט איהם בעקענען אין געריכט.

רעקורסען

געגען פלאן קען מען אין משך פון 2 וואכען נאכ׳ן דערהאלטען די מעלדונג, דערלאנגען פאר וואורפען. די דעציזיע פון געריכט קאן מען ווייט פערקלאגען אין קרייז־געריכט און קוים האנדעלט זיך וועגען א סומע, איבער 50 טויזענד זל. קע מען די דעציזיע פערקלאגען אויך אין אפעלאציע געריכט.

רעאליזאציע פון פלאן

רעאליזירען דעם צוטייל־פלאן הייסט אויס צאהלען די בעשטימטע סומען די פרעטענדענטען אדער דעפאנירען אין געריכט לויט די בעשטימונגען פון געזעץ.

דער בעשלוס וועגען צומשפט׳ען אייגענט רעכט צוזאמען מיט׳ן געזעצקרעפטיג - געווארענע צוטייל־פלאן דינט פאר׳ן קויפער פון הויז אלס גע נוגענדער גרונד אויסצושטרייכען פון דער היפא טעק אלע חובות.

נייע געזעצען און צירקולארען

רעקורסען געגען דעציזיעס פון סאצ.־פערז. אנשטאלט וועגען אנווענדען קלימאטישע היילונג

די אנשטאלט פון סאציאלע פערזיכערונגען גיט אין לעצטען צירקולאר פאלגענדע אויפקלע־רונג וועגען רעקורסען געגען בעשטימונגען פון דער סאציאלער פערז. אנשטאלט בנוגע אנווענדען קלי־מאטישע קוראציע.

די קוראציע פון א פערזיכערטען אין א קור־א: איז נישט קיין פערפליכטענדע אויפגאבע פון דער סאציאלער פערזיכערונגס־אנשטאלט, פונדעסט־וועגען האט זי אויך דעם הייל־אופן אריינגענומען אין קרייז פון איהר טעטיגקייט. ממילא קאן א פערזיכערטער אנ׳אפזאג־דעציזיע אויך איז אזא פאל פערקלאגען. בערופען צו ענטשיידען אזעלכע רע־קורסען איז די אזוי־גערופענע צייטווייליגע שידס־קאמיסיע. די דאזיגע קאמיסיע גייט אבער נישט אריין אין עצם־ענין, צי דער פערזיכערטער איז בערעכטיגט אדער נויטיגט זיך אין אזא קוראציע אדער נישט, נאר זי בעטראכט בלויז, צי דער ענין איז פארמעל דערלעדיגט געווארען ד.ה. לויט די שטאנד נישט פעסטשטעלען אדער אויב ס׳ווייזט זיך ארויס, אז דאס דאמאלדיגע דירה־געלד איז געווען צו הויך, דעצידירט די אפשאצונג פון שידס־אמט.

די אפגעשאצטע דורכ׳ן שידס־אמט סומע פער־טרעט אלזא פאלשטענדיג די זאכלאגע אין יוני 1914 און רעכענט זיך דעריבער פאר דער גרונד סומע פון דירה־געלד. א: איצט קומען די ווירטס־לייט און שטעלען א קעגען דער אפשאצונג פון שידס־אמט טענות, אז אין יוני 1914 איז פאר׳ן זעלבען לאקאל געצאהלט געווארען א העכערע סומע דירה־געלד. האט דאס קיין שום בעדייטונג נישט פאר דער רעדוקציע פון דירה־געלד.

וויבאלד דאס דירה־געלד איז פעסטגעשטעלט געווארען דורכ׳ן שידס־אמט, פאלען אלע טענות און בעווייזען אוועק. די פעסטגעשטעלטע סומע איז די ווירקליכע גרונד־סומע און לויט איהר דארף רעדוצירט ווערען דאס פאקטישע דירה־געלד.

י. אינפעלד

פארגעזעהענע פראצעדוראלע פארשריפטען. אלמנה - רענטע

אנ׳אלמנה נאך א גייסטיגען ארבייטער בעקו אנ׳אלמנה־רענטע פון דער סאציאלער פערזיכערונ אנשטאלט. ס׳ענטשטעהט אבער א פראגע, צי א אלמנה פערלירט נישט די רעכט אויף דער רענ אין פאל, ווען זי האט א צווייט מאל חתונה.

לויט דער אויפקלערונג פון אנשטאלט פאר ציאלע פערזיכערונגען, פערלירט נישט אין פאל אנאלמנה די רענטע, נאר די רענטע ווערט א בלויז פערהאנגען, כל־זמן זי וואוינט מיט׳ן צווייט מאן. מיט׳ן מאמענט, ווען זי גט זיך מיט׳ן צווייט מאן, בעקומט זי אויטאמאטיש צוריק די רענט

ס׳איז אבער אויך מעגליך, אז דער צווייט מאן שטארבט און די אלמנה בעקומט רעכט א אלמנה־רענטע אויפ׳ן סמך פון דער פערזיכערו פון צווייטען מאן. דאן גיט איהר דאס געזעץ רע אויסצוקלויבען וועלכע רענטע זי וויל געניסען, די פערהאנגענע אדער די נייע.

דאגעגען אויב די אלמנה האט פאר דער חת מיט׳ן צווייטען מאן געפאדערט אנ׳איינמאליגע ענ שעדיגונג))אפפארטיג־געלד), בעקומט זי שוין מה נישט קיין רענטע.

אויך נאכ׳ן צווייטען מאן מעג אנ׳אלמנה פ דערן אפפארטיג־געלד. די ענטשעדיגונג ווערט אי געצאהלט אין דער הויך פון א 3 יעהריגער אלמנ

פליכט פון אונטערנעהמער לגבי שוואנגערע ארבייטערין

לויט דער אויפקלערונג פון מיניסטער פ סאציאלער השגחה געניסט א שוואנגערע ארבייט פון פאלגענדע הנחות.

1) אין משך פון דער גאנצער צייט פון ש גערן, איז זי בערעכטיגט אויף א הפסקה, וועל קאן נישט דויערען מעהר ווי 6 טעג אין חודש.

2) 6 וואכען פאר׳ן געבורט מוז זי בעפר ווערען פון דער ארבייט;

3) אין משך פון 6 וואכען נאכ׳ן געבורט זי נישט ווערען בעשעפטיגט;

4) אין משך פון די אלע אויבען־אויסגע כענטע הפסקות, טאר מען נישט אזא ארבייט קינדיגען.

אויפ׳ן דערנער־וועג

שפאנענדער סענסאציאנעל־עראטישער ראמאן

13)

— זאל דער דאזיגער וועבער זיין העקאילא? — האט האבערדיץ א פרעג געטון נאכדעם, ווי ער האט דורכגעלייענט די קאפיע פון דעם בריף, וואס רעדל האט איבערגעכאפט.

— נישטא דער מינדסטער צווייפעל אין דעם.

— אבער פון וואנען ווייסט איהר, אז ער האט א שייכות צו דער געשיכטע מיט׳ן מאביליזאציע־פלאן?

— מיינע מענשען האבען מיר וועגען דעם איבערגעגעבען.

— וועט איהם בראזיליע ארויסגעבען?

— די בראזיליאנישע רעגירונג טאר נאטירליך נישט וויסען, אז ער איז א שפיאן. פאר דעם דא־זיגען פערברעכען וועט זי איהם נישט ארויסגעבען. דאס איז דאך א פאליטישער ענין. העקאילא דארף ארויסגעפאדערט ווערען פאר זיין קרימינעלען פער־ברעכען. איך בין טאקי וועגען דעם צו אייך גע־קומען, הער פראקוראר. אלס מיליטערישער גענעראל פראקוראר דארפט איהר זיך ווענדען צו אונזער אויסערן־מיניסטעריום, אז עס זאל זיך ווענדען צו דער בראזיליאנישער רעגירונג וועגען ארויסגעבען זיעם געוועזענעם מיליטערישען ריכטער העקאילא. ער האט צוגענומען מלוכה־געלדער, ער האט גע־פעלשט ווערט־פאפירען, צוגענומען א גרויסע סו־מע געלד, וואס מען האט ביי איהם איינגעלייגט — דוכט זיך, אז די דאזיגע קרימינעלע פערברעכענס זעבען גענוג, אז די בראזיליאנישע רעגירונג זאל איהם ארויסגעבען, נישט אמת? און ווען מיר וועלען שוין דא האבען דעם חברה־מאן אין אונזע־רע הענד, וועלען מיר איהם דעמאלט שטעלען פאר א קריגס־געריכט און איהם אנקלאגען אלס געפעהרליכען שפיאן. דעמאלט וועל איך איהם בעווייזען, אז ער איז עס געווען דער, וואס האט פערקויפט דעם מאביליזאציע־פלאן צו דער רו־סישער רעגירונג.

— ריכטיג, איך וועל זיך נאך היינט ווענדען אין אויסערן־מיניסטעריום וועגען העקאילא׳ן, — האט ערקלערט דער גענעראל־פראקוראר.

רעדל איז א צופרידענער אוועק פון האבער־דיצ׳ס קאבינעט.

ווער איז געווען העקאילא, און אין וואס איז בעשטאנען זיין קרימינעלער פערברעכען?

העקאילא איז א לענגערע צייט געווען מילי־טערישער ריכטער אין לעמבערג. אין די מילי־טערישע קרייזען האט מען איהם געהאלטען פאר זעהר א סאלידען און עהרליכען מענשען.

אבער איינמאל, זייענדיג אויף א באל אין אפי־צירישען קאסינא, האט ער זיך בעקענט מיט א יונגער רומענערין, א בילד־שעהנע פרוי. ער האט זיך אין איהר פערליבט ביז איבער די אויערען, און זיך תיכף געענדערט נישט צו דערקענען.

די שעהנע יונגע רומענערין האט געפיהלט, אז העקאילא איז געווארען איהר שקלאף. זי האט דע־ריבער פון איהם געפאדערט טייערע קליידער, ברי־ליאנטען, א שעהנע וואוינונג און אלערליי פער־געניגענס.

העקאילא האט נישט געוואגט אפצוזאגען זיין געליבטער אין דער מינדעסטער זאך. וואס זי האט געפאדערט, האט ער איהר באלד פערשאפט. נישט געווען ביי איהם צו־טייער קיין שום זאך, וואס דער בילד־שעהנער רומענערין האט זיך פערוואלט.

זיין פענסיע איז איצט געווען ווי א טראפען אין ים. כדי העקאילא זאל קאנען בעפרידיגען די אלע אויסטערלישע און רייכע פערלאנגען פון זיין געליבטער האט ער געדארפט פערדינען הונדערט מאל אזוי פיל וויפיל ער האט פערדינט.

אין העקאילא׳ס הענד האבען זיך געפונען א סך קויציעס, וואס ארעסטירטע מענשען פלעגען ביי איהם איינלעגען, כדי צו ווערען בעפרייט ביז׳ן פראצעס. ביי איהם האבען זיך אויך געפונען פער־שידענע געלדער פון שטראפען, קאנצעלאריע־אויס־גאבען א. ד. גל.

אין א שעהנעם פריהמארגען האט העקאילא מיט א ציטערנדיגער האנד צוגענומען פון דער קאסע פינף טויזענד קראן. דערביי האט ער גע־פעלשט די ביכער און קוויטעס, כדי מען זאל זיך נישט באפען, אז ער פערבראכט מלוכה־געלדער.

דאס ערשטע מאל האט זיין האנד געציטערט. אבער דאס צווייטע מאל האט זי שוין נישט גע־ציטערט, און דאס דריטע מאל האט זיך העקאי־לא׳ס הארץ אפילו שוין נישט געטון קיין צאפעל...

ער האט זיך צוגעוועהנט צו נעהמען געלד פון די מלוכה־געלדער, אזוי ווי מען נעהמט ארויס קליין־געלד פון דער אייגענער טאש...

אבער דאס איז נאך אלץ געווען וועניג. העקאילא האט פערבראכט מיט זיין געליבטער אין די עלעגאנטסטע רעסטאראנען, ער האט איהר איינגעארדענט א לוקסוס־וואוינונג פון זיבען צימערן און זיך צו איהר אריינגעצויגען. ער האט איהר געקויפט די טייערסטע פוטערס, די טייערסטע ב ליאנטען.

און דערצו האט זיך זיין ליבע צו איהר ג שטארקט מיט יעדען טאג, און וואס שטארקער איז געווען זיין ליבע, — אלץ גרעסער זענען געוו איהרע פאדערונגען, אלץ גרעסער — העקאילא אויסגאבען...

ער האט זיך נאכט־איין, נאכט־אויס פערשיכו אין איהרע ארעמס, אז ער האט פשוט דעם ק פערלוירען...

די געריכט־קאסע איז שוין באלד געווען פו ווייטער צו נעהמען געלד וואלט געווען צו געפע ליך. העקאילא האט דעריבער גענומען בארגען ג ביי פראצענטניקעס.

אבער אין א שעהנעם פריהמארגען האט דערזעהן, אז ער איז אריינגעפאלען אין א נ פון וועלכער ער קען מעהר נישט ארויס. די פר צענטניקעס האבען געהאט א ברייטע האנד, האבען איהם געבארגט, וויפיל געלד ער האט געוואלט.

העקאילא האט זיך אפילו לכתחילה געפ דערט, אבער די רומענערין האט איהם אזוי פ דרעהט דעם קאפ, אז ער האט מעהר דערויף נ געלעגט קיין אכט. ערשט אין א שעהנעם פ מארגען האט ער דערזעהן, ווער די דאזיגע פ צענטניקעס זענען געווען...

איינמאל קומט צו העקאילא׳ן איינער פון פראצענטניקעס, ביי וועמען ער האט געבא א סומע פון פינף טויזענד קראן.

— צי ווייסט איהר, הער העקאילא, אז איז שוין די העכסטע צייט צו צאהלען די ערש ראטע פון חוב? — זאגט דער פראצענטניק קוקט העקאילא׳ן אן מיט א כיטרע אויגעל...

(פארטזעצונג קומט)

נייער פאָלקסבלאַט

דאס לאדזער לעבן

נייער פאָלקסבלאַט

אויפרייס פון א פעטארדע אויף זאוישא 24
4 פערזאָן פערוואונדעט דערונטער איינער שווער

(א) נעכטן אַרום האַלב 8 אַ זייגער אין אָוונד האָט זיך אין דער אומגעגענד פון באַלוטער מאַרק דערהערט אַ שטאַרקע דעטאָנאַציע. ווי עס האָט זיך אַרויסגעוויזען, איז די דעטאָנאַציע ענטשטאַנען צוליב דעם אויפרייס פון אַ פעטאַרדע, וואָס איז געוואָרפען געוואָרען אויף דעם געשעפט פון בלומע באַראַניעצקאַ אויף דער זאַווישאַ 24, וועלכע איז אויך די אייגענטימערין פון דעם הויז, אין וועלכען דאָס געשעפט געפינט זיך.

צוליב דעם, וואָס אין דער צייט איז אין יענער געגענד געווען אַ שטאַרקער שפּאַציר, איז צווישען די דורכגעהער ענטשטאַנען אַ פּאַניק. צום בעדויערן האָט דער אויפרייס פון דער פעטאַרדע געבראַכט אויך פאַטאַלע פאָלגען און נעמליך: 4 פערזאָן זענען פערוואונדעט געוואָרען, דערונטער

דער 15-יעהריגער קאַראָל ספּאָזשעמסקי, אַ זוהן פון אַ שוסטער פון דער זאַווישאַ 15. דער אַרויסגערופענער דאָקטאָר פון דער פּאָגאָטאָוויע האָט פעסטגעשטעלט ביי ספּאָזשעמסקי'ן שווערע געפעהרליכע פערלעצונגען און איהם אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל.

ווי שטאַרק דער אויפרייס איז געווען בעווייזט דער פאַקט, אַז ספּאָזשעמסקי, וועלכער האָט געוואָלט אַריינגעהן אין געשעפט אין מאָמענט ווען די פעטאַרדע איז געוואָרפען געוואָרען, און האָט זיך שוין געפינען אויף דער שוועל, איז פון דער עקספּלאָזיע מיט קראַפט צוריק אַרויסגעשליידערט געוואָרען ביז צום רינשטאָק. פון דעם אויפרייס זענען אין הויז זאַווישאַ 24 ווי אויך אין שכנישען דריי-שטאָקיגען הויז אַרויסגעפאַלען עטליכע צעהנדליג שויבען.

אויפ'ן אָרט פון פּאַרפאַל איז תיכף אָנגעקומען די אויספאָרשונגס-מאַכט, וועלכע פיהרט אַ דורך אַן ענערגישע אויספאָרשונג.

* * *

וועגען דעם זעלבען פּאַרפאַל בעקומען מיר נאָך פאָלגענדען אָפיציעלען קאָמוניקאַט פון דער סטאַראָסטיווע:

דעם 18 יאַנואַר 1936 איז אין קאָלאָניאַל-געשעפט אויף זאַווישאַ 24 אַריינגעוואָרפען געוואָרן אַ פעטאַרדע, וועלכע האָט אויפגעריסען. צוויי פרויען וואָס האָבען זיך געפינען אין געשעפט זענען לייכט פערוואונדעט געוואָרען, און איין יונגעל, וואָס האָט געוואָלט אַריינגעהן אין געוועלב איז שווער פערוואונדעט געוואָרען.

הונגער און נויט צווישען יודישע פאלקס-שול-קינדער
הילפס-אינסטיטוציעס דארפען זיך דערמיט פער אינטערעסירען!

ס'יועט זיין איבעריג צו שילדערן די גרויסע נויט, וואָס הערשט איצט צווישען דער אַרבייטער-לאָזער און פרנסהלאָזער יודישער בעפעלקערונג. דער ענין איז קלאָהר פאַר אַלעמען, הגם מיר פערמאַכען די אויגען דערויף, אַזוי ווי מיר וואָלטען די דאָזיגע נויט נישט געוואָלט דערזעהען און בעמערקען.

און גאַנץ אָפט טרעפט, אַז דער הונגער, עלענד און נויט יוערען דערשטיקט אין די ד' אמות פון דער אָרימער און קאַלטער שטוב און קומט נישט אַרויס אין גאַס, מאָהנט נישט, שרייט נישט און וויינט נישט.

אָבער גאָר בולט יוערען דער הונגער און נויט בעמערקט אין די יודישע פאָלקס-שולען. די יודישע לעהרער אין די פאָלקס-שולען, די וועלכע אינטערעסירען זיך מיט דעם וואָס קומט פאָר, ווערט אַוועקגענומען דער דרימעל פון די אויגען. דער לעהרער קען נישט בלייבען גלייכגילטיג.

איבער 70 פּראָצענט קינדער פון די פאָלקס-שולען קומען אין דער שול אָהן פריהשטיק און האָבען אינדערהיים אויך נ"שט געגעסען קיין פריהשטיק. אַפילו נישט געטרונקען קיין לעפעל וואַרים וואַסער. 50 פּראָצענט פון די זעלבע קינדער קומענדיג אַהיים האָבען אויך נישט קיין מיטאָג אָפּצועסען. די איינציגע שפּייז, מיט וועלכער די קינדער דערנעהרען זיך איז די זעמעל, וועלכע ווערט צוגעשיקט פון די

שילער פון די מיטעל-שולען, אַמאָל יאָ און אַמאָל נישט, אין איין שול יאָ אין דער אַנדערער נישט. אויך די שטאָט גיט בלויז אַ טייל פון די דאָזיגע הונגעריגע אָפּגעריסענע און נאַקעטע קינדער אַ זעמעל מיט אַ גלאָז מילך. די מעהרהייט הונגערט כסדר און בעקומט נאָר צופעליג אַ שטיקעל ברויט.

צי קען מען דערביי זיין גלייכגילטיג. צי וועט זיך ווירקליך נישט געפינען קיין ערנסטע יודישע הילפס-אינסטיטוציע, וועלכע זאָל זיך מיט דער פראַגע פעראינטערעסירען? צי ווילען מיר פערמאַכען די אויגען, כדי נישט צו בעמערקען דעם הונגער און נויט פון די קינדער? מיר ווילען דערין נישט גלויבען.

אקציע צו פעראייניגען די יודישע האנדווערקער
צעכען-קאנפערענץ אין צענטראַלע יודישען האנדווערקער-פערבאנד

האַנדערשטאָג איז אין לאָקאַל פון צענטראַלען יודישען האַנדווערקער - פערבאַנד, פּילסודסקיעגאָ 69 פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ פון די ,,סטאַרשים'' פון אַלע צעכען, וואָס געהערען צו דער צענטראַלע.

די קאָנפערענץ איז גערופען געוואָרען דורך דער פערוואַלטונג פון דער צענטראַלע וועגען דער פעראייניגונג פון די לאָדזער יודישע האַנדווערקער און וועגען דער האַנדווערקער - אויסשטעלונג, וואָס ווערט איינגעאָרדענט דורך דער לאָדזער האַנדווערקער-קאַמער אין חודש מאַי ה. י.

אין דער קאָנפערענץ האָבען אָנטיילגענומען די ה'ה לובניצקי (קאָמאָשען-שטעפער צעך), פּראַגאַ (פריזיער-צעך, געפּנער (טאַפּעצירער צעך, פּינגערהוט (האָמען-שניידער), קנאָבעל (קאָנדיטאָר-צעך), בלומשטיין (בוכבינדער צעך), קלוגער (מאָלער-צעך), וועלנער (יובילער-צעך), הערשקאָוויטש (טישלער-צעך), באַרטמאַן (היטעלמאַכער צעך), לאַסקיער (קאַפּעלויש-מאַכער צעך), בזשיגורסקי (קירזשנער-צעך), ריזשיק (מעטאַל-צעך, ראַטמאַן קאַלסקי, פּרוינט, שוואַרצבערג, האָפמאַן מצד דער צענטראַלע.

ה' פּרוינט עפענט די קאָנפערענץ און ערקלערט דעם ציל פון דער היינטיגער קאָנפערענץ, גיט איבער אַ קליינעם איבערזיכט איבערן ביז-איצטיגען גאַנג פון דער אַקציע צו פעראייניגען די האַנדווערקער און מעלדעט, אַז צו פערהאַנדלען אין דער פראַגע איז נאָך מיט אַ יאָר צוריק אויסגעוועהלט געוואָרן דורכן האַנדווערקער-ראַט אַ קאָמיסיע פון 5 פּערזאָן און לעגט פאָר, די זעלבע זאָלען אויך איצט צוטרעטען צו די אונטערהאַנדלונגען.

די פערזאַמעלטע ,,סטאַרשים'' פון די צעכען זאָגען זיך אַרויס נעגען די פּערזאָנען, פון וועלכע די קאָמיסיע בעשטעהט, אַרויסגעהענדיג פון שטאַנדפּונקט, אַז צוליב דעם, וואָס צווישען זיי געפינען זיך אַזעלכע, וואָס קענען אַמאָל ביי די אונטערהאַנדלונגען נעמען אין אַכט פּאַרטיי-מאָטיוועו און דאָס קען שאַדען ברענגען ביי דער פעראייניגונג.

די פערזאַמעלטע בעשליסען אויסצוועהלען אַנדערע 5 פּערזאָן, וואָס זאָלען פיהרען די אונטערהאַנדלונגען, אָבער מיט'ן בעדינג, אַז אויך דער צווייטער צד זאָל דעלעגירען אַזעלכע 5 פּערזאָן, וואָס וועלען נישט קומען צו די אונטערהאַנדלונגען אַלס פּאַרטיי-מענשען, און אויב די אויסגעוועהלטע דעלעגאַציע וועט פעסטשטעלען, אַז פון צווייטען צד וועלען אַרויסגעשטעלט ווערען די אַזוי גערופענע שפּיצען, וועלען זיי נישט צוטרעטען צו די אונטערהאַנדלונגען.

די פערזאַמלונג שטעלט פעסט, אַז די צענטראַלע, אַלע צעכען און פעראיינען, וואָס זענען אין איהר אָנגעשלאָסען זענען פאַר אַ פעראייניגונג פון אַלע יודישע האַנדווערקער. צו פיהרען די פעראייניגונגס-אונטערהאַנדלונגען, ווערט אויסגעוועהלט אַ פּרעזידיום פון די צעכען און די פּערזאָנען פון די ,,סטאַרשים'': פּראַגאַ, הערשקאָוויטש, ריזשיק, באַרטמאַן, געפּנער.

די פערזאַמלונג נעמט אָן איינשטימיג פאָלגענדע רעזאָלוציע: ,די בעראַטונג פון די ,,סטאַרשים'' פון די צעכען שטעלט פעסט, אַז דאָס אויסגעוועהלטע פּרעזידיום פון די צעכען איז אַ פערטרעטער ביי דער צענטראַלע און אין די ראַהמען פון פערבאַנד ווערט געשטרעבט צו אַ פעראייניגונג פון אַלע האַנדווערקער אויף אַזאַ אופן, אַז די פעראייניגונגס-אַקציע ווערט געפיהרט מיטן וויסען פון דער פערוואַלטונג פון דער צענטראַלע.

דאָס אויסגעוועהלטע פּרעזידיום זאָל שוין צוטרעטען צו אונטערהאַנדלונגען מיט אַלע צעכען-פאָרשטעהער וועגען דער פעראייניגונג.

וועגען דער האַנדווערקער - אויסשטעלונג ווערט בעשלאָסען נעמענדיג אין בעטראַכט, אַז די פראַגע פון דער אויסשטעלונג איז אַ ריין ווירטשאַפטליכע, צו שאַפען אַ געמיינזאַמען קאָמיטעט פון די פאָרשטעהער פון די צענטראַלעס, צעכען און פעראיינען.

אַלע פאָרשטעהער פון די צעכען און פעראיינען ביי דער צענטראַלע, ווי אויך די פאָרשטעהער פון צענטראַלען האַנדווערקער-פערבאַנד פּילסודסקי 69 נעמען אָנטייל אין דער קאָנפערענץ, וואָס וועט פאָרקומען וועגען דער פראַגע.

מצד דער צענטראַלע ווערען דעלעגירט אויף דער קאָנפערענץ די ה'ה: בזשיגורסקי און שוואַרצבערג.

שלשה גימל'ס—דריי גנבים
היינט גיי זיי אנ'ארענטליכער מענטש!..
ווי-אזוי 2 גנבים האבען בעשווינדעלט א פאסער, און ס'ארא סוף די מעשה האט געהאט

(א) אין אָקטאָבער 1935 זענען צום פאַסער, שיע גאַרליצקי (אויף פּיעפּשאָוואַ 11) געקומען די 2 פּראָפעסיאָנעלע גנבים, משה גוטמאַן און צלאל גראָסמאַן, און ,,אָנגעפּראָפּאָנירט'' איהם 2 קאַסטענס גאַרן, פּרימאַ-דעפּרימאַ-שביפּרימיס פאַר 700 גילדען.

סחורה איז עס געווען, יוי גאָלד, און דער פּרייז אויך נישט קיין שטאַרק איבערגעזאַלצענער — אַ מציאה פאַר און פון אַ גנב! — האָט מען זיך אַביסעל געדונגען, גאַרליצקי האָט אַ-אָפּגעקוועטשט אַ הונדערטער, בעצאַהלט די 600 זלאָטקעלעך, צוגענומען ס'טראַנספּאָרטעל גאַרן, און שוין — אַ-אָפּ פון מאַרק.

גאַרליצקי האָט זיך געריבען די הענד: ס'קשה! ער וועט דאָ נישט צולייגען!

עס האָט אָבער נישט לאַנג געדויערט זיין צופרידען-זיין מיט דער מציאה, וואָרום עס האָט נישט געדויערט קיין גאַנצע 2 שעה, און די 2 גנבים זענען ווידער אַראָפּגעקומען צו איהם אַהיים, און דאָס מאָל אין דער בעגלייטונג פון אַ דריטען פּערשוין מיט אַ ,,טשאַטשקע'' הינטער דער קלאַפּע...

— וואָס איז די ,,טשאַטשקע''?

האָבען גוטמאַן מיט גראָסמאַנ'ען אָפּגערופען גאַרליצקי'ן אין אַ זייט, און געגעבען צו פערשטיין, אַז דער דריטער מאַן, דאָס איז נישט קיין ,,פּרוינד'', נאָר פונקט פערקעהרט, אַז דאָס איז אַ געהיים-אַגענט, און אַז זיי זענען געגאַנגען פערשיט.

דער געהיים-אַגענט מיט דער טשאַטשקע האָט ווידער דערקלעהרט, אַז ער מוז מאַכען אַ רעוויזיע. עס קאָן דאָ גאַרנישט העלפען — ער מוז!

הכלל — גאַרליצקי וועט זיך דאָך נישט גיין ענטגעגענשטעלען דער פּאָליציי, האָט ער בחרפּותינו הרבים געלאָזט מאַכען די רעוויזיע, און אַז מ'ווכט — געפינט מען...

וואָס טויגען דאָ די קונצען: דער ,,אַגענט'' האָט בעפוילען אַרויסצולייגען די 2 קאַסטענס גאַרן אויף אַ רעסאָרקע, גאַרליצקי'ן געהייסען מיטגיין, און באַלד האָט זיך די גאַנצע פּראָצעסיע, וואָס איז בעשטאַנען פון דער רעסאָרקע מיט'ן גאַרן, גאַרליצקי'ן, גוטמאַנ'ען, גראָסמאַנ'ען און דעם ,,געהיים-אַגענט'' (אָהן מוזיק פערשטייט זיך) געלאָזט גיין אין קאָמיסאַריאַט אַריין...

און אַזוי-ווי מען גייט אַזוי — אבל יחפּוי ראש נעבעך — רוימט איין גוטמאַן גאַרליצקי' אויפ'ן אויער: — הערען זי נאָר, פאַניע-לעבען, אַז זי וועלען ,,אַריינטאָקען'' דעם קנעפּעל אַ פּאָר גילדען אין האַנד אַריין, וועט ער איהן פריי-לאָזען... אַזאַ פּשיע-טשוטשע האָב איך...

יכך הווה — גאַרליצקי האָט זיך נישט געבראָכט אַ סך צו מאַטערען און פיל אַריינצוטענהי' מיט'ן ,,געהיים-אַגענט'': יענער האָט גאַנץ פיין און איידעל גענומען ביי איהם 40 גילדען, און געזאָגט ,,פּ'שאַל וואָן''...

כ'ייסט, ער האָט איהם פריי געלאָזט.

מילא, כ'קאָן זיך טרעפען אַזאַ מעשה אויך! 640 זלאָטעס איז טאַקי אַ גרויסער שאָד — ס'איז טאַקי אַ לאָך אין האַרץ... אָבער, גיי-מאַך, מ'איז דאָך אין גלות!..

און גאַרליצקי וואָלט זיכער אויך די פיל אַראָפּגעשלונגען, און דאָס עגמת נפש וואָלט איהם אויך אַדורך, ווען ס'טרעפט איהם יודער נישט אַ מעשה: אויפ'ן צווייטען טאָג דערויסט ער זיך פון'ם פוהרמאַן, אַז דער ,,געהיים-אַגענט'' איז גאָר קיין געהיים-אַגענט נישט, ס'איז גאָר אַן אונטערגעשטעלטער בלאַטער יונג, און אַז די גנבים האָבען זיך אַזוי צוזאַמען מיט איהם געטיילט מיטן גאַרן און מיט די 640 זלאָטעס.

דאָס האָט שוין גאַרליצקי'ן שטאַרק פערדראָסען, און ער האָט וועגען דער גאַנצער זאַך געמאָלדען אין דער פּאָליציי.

דאָס קרייז-געריכט האָט נעכטען פערמשפּט גוטמאַנען אויף אַנדערטהאַלבען יאָהר טורמע, און גראָסמאַנען — אויף אַ יאָהר

זונטאָג, 19 | כ"ד | טבת תרצו

יאַנואַר

זון-אויפגאַנג 7.16

זון-אונטערגאַנג 3.59

...י 10-15 פּראָצענט ביליגער
...רען גערעכענט פון די גרונד-סומען ...רה-געלר, וואָס זענען געצאָהלט געוואָרען אין 1914

(א) אין שייכות מיט דער פראַגע פון נאָרמירען ... ענין דיהרונגעלר רעדוקציע, אינפאָרמירט אונז ... הויזבעזיצער פעראיין, אַז לעצטענס איז אַרויס ... בען געוואָרן אַ פעראָרדנונג, דאָס די 10 אָרער ... פּראָצענטיגע רעדוקציע רעכענט זיך פון די גרונד ... ען, וועלכע זענען פאַר די דירות געצאָהלט גע... ען אין חודש יוני 1914 — נישט אַנדערש.

...ין-בעזיצער אקצעפּטירען דעם ...מאך מיט די הויז-וועכטער

(א) ווי מיר דערוויסען זיך, האָבען די לאָדזער ... בעזיצער פעראיינען, נאָכ'ן בעקענען זיך מיט ... רעציזיע פון דער שידס-קאָמיסיע צו פעסט... ...לען די אַרבייטס- און לוין-בעדינגונגען פון די ... וועכטער, און נאָכ'ן אַרומרעדען דעם ענין, ... לאָסען נישט אַריינצוטראָגען קיין רעקורס, וואָס ... איז לכתחילה פּראָיעקטירט געוואָרען. ... ערמיט, הייסט עס, זענען די אָפּמאַך-בעדינגען (וואָס זענען גילטיג פון 1 יאַנואַר 1936 ביז'ן ... דעצעמבער 1937) אָנגענומען געוואָרען.

פון ל. א. פּ. פּ.

די היגע ל.א.פּ.פּ.-אָפּטיילונג רופט אַלע אינ... ...קטאָרען פון לאָדז און אין דער אומגעגענד, זיך ... מעלדען ביז'ן 30-טען ד. ח. אין דער קאַנצעלאַ... (נאַרוטאָוויטשאַ 30). די אינסטרוקטאָרען דאַר... ...מיטברענגען די בעשייניגונגען פון דעם גע... ...טען קורס.

* * *

די אָפּטיילונג פון ל.א.פּ.פּ. מאַכט בעקאַנט, אַז ... יאָהר, זענען אין לאָדז געעפענט געוואָרען עט... אינסטרוקטאָרען-קורסען פון 3 און 2-טער קאַ... ...יע. די קורסען זענען אומזיסטע. די קאַנדי... ...ען מוזען האָבען געענדיגט מינדעסטענס אַ 6-... ...סיגע מיטעל-שול. ... אַנמעלדונגען נעמט אָן די קאַנצעלאַריע ביז'ן ... ד. ח.

צוגאב-פּאבאר-קאמיסיע

(א) דעם 28 ד. ח. 8 אַ זייגער אינדערפריה ... אָן צו אַמטירען אין לאָקאַל פון שטאָטישען ... ...ער-ביוראָ, פּעטריקאָווער 165 די צוגאַב פּאָ... קאָמיסיע פאַר פּ. ק. או. אויף לאָדז 2. ס'דאַרפען זיך מעלדען די פּאָבאָראָווע פון יאָהר... 1914 און עלטערע, וועלכע האָבען זיך ביז ... נישט געשטעלט צו די פּאָבאָר-קאָמיסיעס, האָ... נישט רעגולירט זייער פערהעלטניש צום מילי... ...דינסט און וואוינען אויפ'ן שטח פון 1, 4, 6, ...10, 12, 13 און 14 פּאָליציי-קאָמיסאַריאַטען.

אפּטייקען.
היינטיגע נאַכט - דיזשורען

...היינט ביינאַכט דיזשורירען פאָלגענדע אַפּטייק...:

...קאַפּראָווסקי (נאָוואָמיעיסקאַ 15), טראַווקאָווסקי ...טשעזשינסקאַ 56), ראָזענבלום (שרודמיעיסקאַ ...) באַרטאַשעווסקי (פּעטריקאָווער 95), סקוואַר... ...סקי (קאָנטנאַ 54), ל. טשינסקי (ראָקיטשי... ...53).

קלאַנג-קינאָ-טעאַטער

ZACHĘTA

זגערזשער 26.

היינט און פאָלג. טעג!

גרויסער דאָפּעלטער ש/אָנער-פּראָגראַם!

I

די מעלאָדישסטע קאָמעדיע

וויענער פּראָדוקציע א. ג.

דער הער אָהן אַ דירה

אין די הויפּטראָלען:

Herman Thimig, Hilda Wolston

Paweł Hurbiger, Leo Slezak

II

שעהנער פילם-ראָמאַנס מיט

JOSE MOJICA אין פילם א. ג.

,,דאָס מיידעל פון די וואָלקענס''

ווי אויך די פענאָמענאַלע טענצערקע

ROSITA MORENO

טעאַטער „ראָזמאַיטאָשטשי“
ציגעל-גאַס 27
דיר. דוד צעלמייסטער.
הײַנט זונטאָג
2 פאָרשטעלונגען 2
4 נאָכמיטאָג (ביליגע פרײַזן) און 9 אָוונט
לעצטע 6 פאָרשטעלונגען
פון יצחק נאָזשיק׳ס פרײליכער סאַטירע
תל=אביב
(געשפּילט אויף יודיש)
פרײַטאָג, דעם 24-טען ד. ח.
2-טע און לעצטע
פּרעמיערע!
????
לעזט דעם מאָרגנדיגן אָנאָנס! מיט זעהר וויכטיגע נײַעס !!!
ביליעטן פון 11—2 און 5 נ. מ. אין קאַסע.

בײַ די סוויטער-מאַכער

די טעג איז אין לאָקאַל פון דער עקספּאָזיטור פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ פון די סוויטער-נײַער. מיט די פאָרשטעהער פון סוויטער-מאַכער פעראיין פילס, 69, אין דער אַנוועזענהייט פון די פאָרשטעהער פון בײדע צענטראַלעס.

מצד די צענטראַלע פילס. 69 זענען געווען פערטרעטען די ה״ה: דיר. י. רעדלוס און ח. לצווקאָוויטש.

אויף דער קאָנפערענץ האָבען די סוויטער-נײַער פאָרגעלעגט צו ערלעדיגען דעם סכסוך, די סוויטער-נײַער האָבען אַרויסגעשטעלט פאָלגענדע פאָדערונגען: 1) שליסען אַ קאָלעקטיוון אָפּמאַך בײַ׳ם אַרבייטס=אינספּעקטאָר: 2) דאָס צונעהמען און אָפּזאָגען אַ סוויטער-נײַהער קאָן פאָרקומען נאָר דורך דער פערמיטלונג פון דער סוויטער-נײַער-סעקציע בײַ דער עקספּאָזיטור, 3) די סוויטער=נײַהער-סעקציע פערטיילט די אַרבייט צווישען די נײַער, 4) דער סוויטער=מאַכער=פעראיין זאָל אָנערקענען די דעלעגאַטען פון דער סוויטער-נײַער-סעקציע. 5) די אויסצאָהלונג זאָל פאָרקומען נאָרמאַל, 6) אַרבייט זאָל קענען בעקומען נאָר דער נײַהער וואָס וועט צושטעלען אַ בעשײניגונג פון דער סעקציע און 7 אויפ׳ן פערלאַנג פון דער סוויטער-נײַהער-סעקציע, זאָל אַ נײַהער קאָנען אָפּגעשטעלט ווערען פון דער אַרבייט.

די פאָרשטעהער פון דעם סוויטער-מאַכער=פעראיין, האָבען די פאָדערונגען איבערגעגעבען זייער פערוואַלטונג, וועלכע האָט בעשלאָסען צו רופען אַ מיטגלידער-פערזאַמלונג, וועלכע זאָל זיך ווענען די פאָדערונגען אַרויסזאָגען.

דער בעשלוס איז מיטגעטיילט געוואָרען די סוויטער-נײַער-סעקציע בײַ דער עקספּאָזיטור.

בײַ אויפּבריזונגען און פערדײאונג.
מאַגען-וועהטאָגען, ברעכונג, קאָפּ-מישונג, קאָפּ-וועהטאָג, שווינדעל; פאַר די אויגען, נערוועאישקײט, שלאָפלאָזיגקײט, אַלגעמײנע אָבגעשוואַכונג, אומלוסט צו דער אַרבייט, ווירקט ערפּאָלגרײך דער געברויך פון נאַטירליכען ביטערוואַסער Franciszka Józefa און פערלײכטערט די בלוט-צירקולאַציע. פרעגט דאָקטוירים. צו בעקומען אין אַלע אַפּטייקען און סקלאַד-אַפּטעקשנעס.

זעלבסטמאָרדען

(א) אויף גראַבעלקאַ 4 האָט זיך געסם׳ט מיט עסיג=עסענץ די 43=יאָהריגע הענריקאַ סטאַרטשעווסקאַ פאַנאַטאָוויטש האָט איהר ערטײלט ערשטע הילף און אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל.

* * *

(א) אין דער אוביקאַציע אויף סאַדאָווע 12 האָט זיך, מחמת אַרבייטסלאָזיגקייט און נויט אויסגעהאָנגען דער 32-יאָהריגער אַדאָם קאַרבאָוויאַק.

פון דער שטריק האָט מען איהם אַרונטערגענומען נאָך אַ לעבעדיגען מיט אַ צושעדיגטען הויט השדרה.

פאַנאַטאָוויטש האָט איהם ערטײלט ערשטע הילף.

צווישען מעסער-שטעכער

(א) אויף דער זגערזשער גאַס האָבען זיך נעכטען בײַנאַכט צוזאַמענגעטראָפען די 2 בעקאַנטע מעסער-שטעכער: זיגמונט קלושינסקי און אַנטאָני נאָוואַק.

אינם געשלעג, וואָס איז צווישען זיי אויסגעבראָכען האָבען זיי זיך געזעגנ״טיג שטאַרק צעשטאָכען מיט מעסער׳ס.

נאָוואַק׳ן האָט פאַנאַטאָוויטש געמוזט צונעהמען אין שפּיטאָל.

פאַר הונגער

(א) אויף לימאַנאָווסקיעגאָ גאַס איז אָוועקגעפאַלען פאַר הונגער און אויסשעפּונג די 26-יאָהריגע אַננאַ האַלאַוויק—אַנ׳אַרבײטסלאָזע דינסטמײדעל.

פאַנאַטאָוויטש האָט זי אָפּגעפיהרט אין שטאָטשען זאַמעלפּונקט.

זיצונג פון ציוניסטישען קאָמיטעט

דעם פערגאַנגענעם דאָנערשטאָג איז אונטער׳ן פאָרזיץ פון ד״ר ראָזענבלאַט פאָרגעקומען אַ זיצונג פון היגען ציוניסטישען קאָמיטעט, אויף וועלכער עס זענען בעהאַנדעלט געוואָרען אַ רייהע אַקטועלע ציוניסטישע פראַגען.

דער דעלעגירטער פון „קרן-היסוד“-דירעקטאָר יום אין ירושלים, ה׳ אשר קאָלאָדני, האָט אָפּגעגעבען אַ בעריכט פון גאַנג פון דער היי־יעהריגער קרן-היסוד־קאַמפּיין אין אונזער שטאָט.

ער האַלט, אַז די רעזולטאַטען פון דעם ביז־איצטיגען גאַנג פון דער אַקציע זענען בעפרידיגענד. אויסער די שטענדיגע קרן-היסוד־עסקנים זענען לעצטענס צוגעצויגען געוואָרען צו אַקטיווער מיטאַרבייט אַ גרעסערע צאָהל ציוניסטישע טוער, וועלכע האָבען זיך ביז־איצט אין דער דאָזיגער אַרבייט נישט בעטייליגט. אַ דאַנק דעם זענען לעצטענס צוגעקומען אַ גרעסערע צאָהל נײַע דעקלאַראַנטען און בײַם הײַנטיגען טאָג איז די צאָהל דעקלאַראַציעס פערהעלטנישמעסיג גרעסער ווי אין פאָריגען יאָהר.

עס איז בעשלאָסען געוואָרען, אַז די מיטגלידער פון ציוניסטישען קאָמיטעט דאַרפען אין משך פון דער הײַנטיגער וואָך צושטעלען אַ רשימה פון זייערע בעקאַנטע, וועלכע זיי וועלען בעזוכען מיט׳ן צוועק צו נעהמען דעקלאַראַציעס פאַר׳ן קרן היסוד.

עס איז בעשלאָסען געוואָרען צו רופען די אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע אויף זונטאָג דעם 2-טען פעברואַר. אין צוזאַמענהאַנג מיט דער בעפאָרשטעהענדער אַלגעמיינער פערזאַמלונג איז אַרויסגעגעבען געוואָרען אַ געדרוקטער טעטיגקייטס-בעריכט אין 2 שפּראַכען. דער דאָזיגער בעריכט ווערט פונאַנדערגעשיקט צו אַלע מיטגלידער פון דער אָרגאַניזאַציע, וועלכע האָבען בעצאָהלט מיטגלידס-בײַטראָג פאַר תרצ״ה.

עס ווערט גענומען צו קענטניש די מיטטיילונג פון ציוניסטישען צענטראַל-קאָמיטעט וועגען בעזוך אין אונזער שטאָט פון פאָרזיצענדען פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע אין פוילען, ה׳ ד״ר שיפּער און מיטגליד פון צ. ק. ה׳ אַדיר. פּאָלאַקעוויטש. דער בעזוך איז בעשטימט אויף דינסטאָג ד. 21 ד.ח.

נאָכדעם ווי עס ווערען אָפּגעגעבען בעריכטען וועגען דער טעטיגקייט פון „החלוץ-בעל-מלאכה“ און „בני-ציון“ אין גייערס ראַיאָן, בעגריסט ה׳ ליטווין אין נאָמען פון קאָמיטעט דעם מיטגליד פון סעקרעטאַריאַט פון ציוניסטישען קאָמיטעט, ה׳ ז. ראָטקאָפּ צו זיין חתונה און דער קאָמיטעט בעשטימט צו פלאַנצען 10 בוימער אין יער-הערצל צום אַנדענק פון דער דאָזיגער פײַערונג.

מענדעלע מוכר ספרים-וואָך אין „תרבות“

רעפעראַט פון דר. א. טאַרטאַקאָווער וועגן הסתדרות

דאָנערשטאָג, דעם 23-טען יאַנואַר הויבט זיך אָן די מענדעלע-וואָך בײַ „תרבות“: די דאָזיגע מענדעלע וואָך ווערט דערעפענט מיט אַ פײַערליכער אַקאַדעמיע, וועלכע קומט פאָר אין זאַל פון דער געזעלשאַפט „הזמיר“, אַל. קאָשטשושקי 21. אין דער אַקאַדעמיע וועלען זיך בעטייליגען מיט רעפעראטען די ה״ה: ד״ר חיים אַרמיאַן, דיכטער א. לובאָשיצקי, דר. חיים בערלאַס און דר. נתן עק. מיט רעציטאַציעס און דעקלאַמאַציעס וועלען אַרויסטרעטען די דיכטער: יצחק קאַצענעלסאָן און יחיאל ראָזענצווייג. עס וועט אויך אויפטרעטען דער כאָר פון „הזמיר“ אַלס גאַנצער און איינצעלנע אויפטריטען פון די סאָליסטען פון „הזמיר“.

לעצטענס איז פאָרגעקומען אַ בעראַטונג פון דער קאָמיסיע פון דער מענדעלע-וואָך, וועלכע האָט זיך געשאַפען בײַ תרבות, אין וועלכע עס האָבען אָנטייל גענומען אַלע ציוניסטישע גרופּירונגען, געזעלשאַפטען און אָרגאַניזאַציעס און האָבען פערטעדיגט אַלע הכנות צו דער דאָזיגער אַקאַדעמיע.

* * *

אין „תרבות“ איז פאָרגעקומען אַ רעפעראַט פון דר. אריה טאַרטאַקאָווער א.ד.ט. „דער 15 יאָהריגער יובל פון הסתדרות העובדים“.

דער פאָרזיצער ד״ר חיים אַרמיאַן שטרייכט אונטער די גרויסע לייסטונגען פון דער „הסתדרות העובדים“ אויפ׳ן געביט פון דער העברעאישער שפּראַך און קולטור.

דאַן נעמט דאָס וואָרט ד״ר אריה טאַרטאַקאָווער. „עס איז צו וואונדערן — זאָגט דער רעפערענט — ווי דאָס גאַנצע יודישע פאָלק נעמט אָנטייל אין דעם 15-יאָהריגען יובל פון דער הסתדרות. די צוויי לאָזונגען: 1) שאַפען אין א״י איבעריגע בנינים, 2) שאַפען אין א״י אַ קולטור-צענטער, האָבען די פראַגע פון נאַציאָנאַלען אויפבוי נישט געקאָנט לעזען. צו האָבען איינענע בנינים מיט אַראַבישע הענט פון איין זייט און שאַפען אַ קולטור-צענטער אָהן אַ ווירטשאַפטליך לעבען, איז אונמעגליך. דערפאַר איז דער הויפּט-פּאָסטולאַט געוואָרען עבודה עברית — יודישע אַרבייט. און עס האָט זיך אָנגעהויבען דער „כבוש עבודה“. דאָס איז אָבער אויך נאָך געווען ווייניג בכדי צו לעזען דאָס פּראָבלעם, האָט דער פּועל אָנגעהויבען שאַפען נײַע אַרבייטס-פאָרמען. עס הויבט זיך דאַן אָן די קאָאָפּעראַטיווע אַקציע. די קאָאָפּעראַציע אין ארץ ישראל איז גאָר אַנ׳אַנדערע ווי בײַ אונז. דאָרטען ווערען זיי באַלד געשאַפען מיט אַ נאַציאָנאַלער כונה און זיי שאַפט אַ נײַע לעבענס-פאָרם דורך איהר נײַעם אינהאַלט. זי ווערט אַליין אונטערנעמער און שאַפט אַזוי אַרום נײַע אַרבייטס-מעגליכקייטען — דאָס איז אַ גאָר וויכטיגער גורם צו דער אויפלעבונג פון לאַנד מיט אייגענע כוחות האָט די הסתדרות געשאַפען אין לאַנד די „קופּת חולים“ אין דעם אַרבייטסלאָזען פאָנד, האָט אויך געשאַפען אַ באַנק-וועזען. עס איז אינטערעסאַנט פון וואָס ס׳האָט זיך געשאַפען די „בנק הפּועלים“ — דער יודישער אַרבייטער ווייסט צו שפּאָרען און זאָרגען פאַר זיין צוקונפט.

גאַנץ בעזונדערס שטעלט זיך ד״ר טאַרטאַקאָווער אָפּ אויף די לייסטונגען פון דער „הסתדרות“ אויפ׳ן געביט פון דער העברעאישער קולטור. ער דערציעהלט ווי אַזוי עס זענען אין ארץ ישראל געשאַפען געוואָרען די שולען, פּרעסע, טעאַטער „אהל“ א. א. דאָס איז אַ דאַנק דער איבערגעגעבנקייט פונם יודישען אַרבייטער צו דער העברעאישער שפּראַך, וועלכער בעמיהט זיך אַריינצופיהרען זי אין פעלד און אין פאַבריק.

די הסתדרות האָט געהאַט צו דערפיהלען אַ גרויסע אויפגאַבע און דערפאַר איז זי נישט, ווי אַנדערע פּראָפעסיאָנעלע אָרגאַניזאַציעס. איהר אויפגאַבע איז דאָס רעאַליזירען דעם „בית לאומי“, דאָס שאַפען דעם יודישען אַרבייטער, איבעראַנדערשן דעם גלות-יוד אַלס פּראָדוקטיווען עלעמענט. די הסתדרות איז אַפּאָליטיש, זי האָט מיטגלידער פון אַלעריכטונגען פאַרהאַן אויך אַזעלכע, וועלכע שפּאַטען פון דער הסתדרות, אַז זי איז דער חלוץ פון „אחדות האומה“... דאָס איז קלאָר און פערשטענדליך: אַז מען געהט רעאַליזירען אַ נאַציאָנאַלע אידעע, מוז מען שאַפען אַ נאַציאָנאַלען פראָנט. דער קאַמף פאַר עבודה עברית אין די קאָלאָניעס איז געוואָרען איהר מלחמת מצוה און זי האָט נישט אויסגענוצט די „פּראָספּעריטי“ אין ארץ ישראל, כדי דורך שטרייק צו העכערן די לוינען פון די שטאָט-אַרבייטער, ווען עס איז געווען די אמת׳ע צייט... נאָר זי האָט איינגעהאַלטען דעם פּרייז, אַז מען זאָל נישט אַרויסלויפען פון די קאָלאָניעס.

די הסתדרות שטייט איצט פאַר דער פערברייטערונג פון די ביז איצטיגע אַרבייטען און אויך פאַר נײַע אויפגאַבען.

דאַן לייענט ה׳ פּאָזנאַנסקי דעם גליקוואונש, וועלכען „תרבות“ אין לאָדז האָט געשיקט דעם הסתדרות צו איהר 15-יאָהריגען יובל.

הסתדרות-פײַערונג אין „התאחדות“

אין לאָקאַל פון דער ציוניסטישער אַרבייטס-פּאַרטיי „התאחדות“, איז פאָרגעקומען אַ פערזאַמלונג, געווידמעט דעם 15-יעהריגען יובל פון דער הסתדרות העובדים אין ארץ ישראל.

ה׳ ג. ליכטענשטיין עפענט די פערזאַמלונג.

ד״ר ז. עלענבערג אַנאַליזירט די פערשידענע עטאַפּען אין דער טעטיגקייט פון דער הסתדרות, בעצייכענט די ראָל פון דער „הסתדרות“ אינם אַרבייטס-ציוניסטישען לעבען אַלס אַנ׳אינסטרומענט, וועלכע האָט אויף זיך גענומען און ערפילט מלוכהשע אויפגאַבען — סיי אויפן קולטורעלען, סיי אויפן ווירטשאַפטליכען געביט, דער דאָזיגער פאַקטאָר איז געוואָרען דער אויסשליסליכער גורם צו דעם, וואָס די אָנפיהרענדע ראָל אין א״י-דיגען ישוב האָט די הסתדרות, טראָגט דעם, וואָס אינם ישוב פערמעגטירען פערשידענע שטרעמונגען געגנערישע צו די אינסטיטוציעס, וועלכע די הסתדרות האָט אויסגעבויט און פערפעסטיגט, איז דאָך זייער השפּעה און בעדייטונג אין לאַנד אַ נישטיגע, דאָס האָט בעוויזען די פערשידענע עפענטליכע וואַהלען צו די דאָמינירענדע אינסטאַנצען אין לאַנד. די דאָזיגע שעפערישע ראָל פון דער הסתדרות, איז נישט נאָר דער קנין פונם אַרבייטס-ישוב, נאָר איז אַ זאַך פונם גאַנצען ציוניזם, פון גאַנצען יודישען פאָלק, וואָס שטרעבט צו בעגייאונג און איבערבויען זייער ווירטשאַפטליכע סטרוקטור.

פּראָפ. ב. ברעטהאָלץ גיט אַנ׳אָפּהאַנדלונג אייבער דער בעדייטונג פון די אויסגעבויטע אינסטיטוציעס פון דער „הסתדרות“ בעזונדערס אויפ׳ן קאָלאָניזאַטאָרישען געביט, די אונגעהויערע פערדינסטען אויפ׳ן געביט פון יודישע אַרבייט און די גרויסע ראָל פון דער הסתדרות אין דער הינזיכט פון אַרבייטס-פערמיטלונג. דער רעפערענט בעווייזט מיט אַ רייהע ציפערן די גרויסע לייסטונגען פון דער הסתדרות אין דער צייט פון אַרבייטסלאָזיגקייט ווען די „הסתדרות“ מאַכט גרויסע אינוועסטיציעס בכדי אַלס אַרבייטס-געבער צו לינדערן דעם קריזיס, ביז די לאַגע אויפ׳ן אַרבייטס-מאַרק ווערט ווידער בעסער, אונטערשטרייכט די גרויסע פערדינסטען פון דער הסתדרות אויפ׳ן קולטור-געביט.

צום סוף לייענט ה׳ ג. ליכטענשטיין פאָר אַ בעגריסונגס-טעלעגראַמע, וועלכע ווערט אין נאָמען פון אַלע פערזאַמעלטע אָוועקגעשיקט צו דער הסתדרות אין א״י.

מוזיקאַלישע נאָטיצען

קאָנצערט פון פאָלקס-כאָר בײַ דער קולטור-ליגע

פון דער „קולטור-ליגע“ האָבען מיר מעהר נ... ווי פון דער פעלקער-ליגע. די פעלקער-ליגע „זאָגט“ וואָס איז נאָר נישט געזאָגט. די „קולטור-ליגע“ זינגט און דאָס געזאַנג איז אַזוי האַרציג, אַז מ... האָט נחת הערענדיג.

און געזאַנג, וואָס מיר הערען דורכן פאָלקס-כאָ... איז זעהר פיל קולטור פערהאַנען, מען הערט ד... געזאַנג, וואָס איז דורכגעדרונגען מיט אַלע אַטר... בוטען פון שעהן-געזאַנג, ווי פּלאַסטישער צוזאַמ... קלאַנג פון אַלע כאָר-גרופּען, שטרענגער ריטם א... אַזאַ שכל׳דיגער „אָפּשטופּונג“ און גראַדאַציע פ... ניואַנסירונג, אַז מען בעקומט דעם איינדרוק, אַז מ... האָט פאַר זיך איינעם פון די בעסט-געשולטע-כאָר... פון אונזער שטאָט.

נאָר לאָמיר זיך בעסער דערמאָהנען, וואָס מ... האָבען געשריבען נאָכן ערשטען קאָנצערט אין „ה... לענאָוו“ — „דער פאָלקס-כאָר בײַ דער קולטור-ליגע, האָבען מיר דעמאָלט געשריבען, איז דער ה... טער גוטער כאָר אין אונזער שטאָט“. און, אַז מ... זיצען אין זאַל און הערען דעם געזאַנג, קלערען מ... נאָך, ווי גרויסאַרטיג און אימפּאָזאַנט וואָלט געוו... ווען אונזערע אַלע דרײַ יודישע כאָרען: „הזמיר“ „שיר“ און דער פאָלקס-כאָר“ וואָלטען זיך פ... איינינגט צו אַ גרויסען „מאַנסטרא“-קאָנצערט. דעם איינדרוק וואָלט געווים קיינער נישט פערגעס... אין זיין לעבען און דאָס וואָלט געווען פאַר אונז... שטאָט דער ריכטיגער שילד פון אחדות, קולטורעל... צוזאַמענאַרבייט. די שפּראַך, ריכטונג, און דיריג... טען — פראַגע — דאָס זענען זאַכען, וואָס לאָזען ז... בײַ אַ גוטען ווילען אַדורכפיהרען, אָבער דאָס ז... נען אידעען, וועלכע אַפּעלירען צו אידעען. און א... רעען זענען ווי האָפענונגען, און עס איז אַ בעוואו... טע זאַך, אַז האָפענונג איז די מוטער פון אַלע נאַרישקייטען.

צום פּראָגראַם: ווי שטימונגספול זענען גע... פאָרטס קאָמפּאָזיציעס „איך ליב די אַרבייט“. ... נען מיר נישט געווען פאַר, אינמיטען און בײַ ד... אַרבייט?

„איך ליב די אַרבייט אָהן אַ שיעור, איך ב... אַ קנעכט בײַ איהר.... און שטענדיג מונטער, ... איך אַרבייט איז מיין גייסט געזונדער“....

זענען די אויסדריקספולע ווערטער אין יודי... נישט ווערט צו פערמאָגען? און ווי האָט דאָס גע... באָרד פערמאָנט? בעסער קען נישט זיין. „סט... פעס“ איז דאָס נישט אַ נאַטור שילדערונג פון ה... בערג גראָז? און אַזוי אַלע לידער פון געלבאַר... פערענגען אַריין שטימונג דורך די פונקציאָנעלע ... לונג פון די טאָן-אַרטען און די ברייט צעוואָרפ... שטימען - פיהרונג אין די פיר זינג-גרופּען.

דער יודישער טעקסט האָט אויך נישט געשט... ווען נישט מיטגעהאַלטען צום ערפאָלג און די פּר... מענטען פון דעם אָראַטאָריום „וועלט בעשאַפונג“ „שטימט אָן די זייטען“ (די סאָפּראַנען האָבען ד... נישט געשטימט די זייטען...) „די הימלען דערצע... לען“ ווען מען איבערזעצט דעם טעקסט ווי ה... פאָלקס-כאָר האָט געזונגען און נישט ווי דער ה... האָט פערטייטשט „כצפּיחת בדבש“, קלינגט עס נ... פיל בעסער ווי דער דייטשער. און אַזוי אַלע ... זונגענע זאַכען.

דעם ערפאָלג איז אָבער צו פערדאַנקען ה... הויך-מוזיקאַלישען לייטער ה׳ דיר. ט. רידער, ... אויך די סאָליסטין פון אָווענד פּרל. ב. ראָטשטאַ... איבער איהר קונסט, האָבען מיר אויף דעם ... שוין מעהרערע מאָל געשריבען צו איהר „גונסט... אין דעם אָווענט האָט זי זיך בעזונדערס אויס... צייכענט שפּילענדיג „פערפעטום מאָבילע“ פון ... וואַטשעק.

D—ski.

PIERWSZE PRYWATNE
Pogotowie Lekarskie
Telefon 12-333
Legjonów 6 (Zielona)
טעטיג אָהן איבעררייס אַ גאַנצען מעת - ... גיבט ערצטליכע הילף אין אַלע ספּעציאַליטעט...

Dr. med.
HALTRECHT
ספּעציעל-אַרצט פאַר הויט-, געשלעכט... קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע...
פּיעטריקאָווער 10, טעל. 45-21
נעהמט אָן פון 8 פריה ביז 2 מיטאָג און פון 5 ביז 9 ... זונטאָג פון 10—1 בײַטאָג. אַלע אַרט אַנאַליזען ...
פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פּ...
אַ ספּעציעלער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

KINO TEATR
MIRAŻ
11 LISTOPADA 16
הײַנט און פאָלג. טעג!
פילם פון דער נײַעסטער סאָוויעטישער פּראָדוקציע א. ג.
גאָלדענער טײַך
אויסערן פּראָגראַם:
פלאַנג-צוגאַבע פון Paramount
פון P.A.T.

זאַל פֿילהאַרמאָניע טעל. 213-84 ●●● אַ סאָוויעטישער גאַסט אין לאָדז!
הײַנט, זונטאָג, דעם 19־טען י. ה. 8,30 אָוונט, נאָר איין איינציגער קאָנצערט
Marja Maksakowa
(מעצאָ - סאָפּראַן)
בײַם קלאַוויר: W. MAKAROW
סאָן דער בעקאַנטער סאָוויעט. אַרטיסטקע פֿון ד. מאָסקווער און לענינגראַדער אָפּערע.
צום פּרײַז פֿון 1 זל. ביז 6 זל. בילעטן צו בעקומען בײַ דער קאַסע פֿון פֿילהאַרמאָניע.

טרעמבאָצקא גאַס האָבען טראָטואַרען

רונג פֿון יוד. הויז=בעזיצער=פֿעראיין ם שטאָט-פּרעזידענט אינזש. גלאַזעק

ער יודישער הויזבעזיצער פֿעראיין (פּעט-אָווער 10 האָט זיך געוואָנדעט מיט אַ בריף צום שטאָט-פּרעזידענט גלאַזעק, אין וועלכען עס ווערט פּרעזידענט אויפֿמערקזאַם געמאַכט אויף דעם פֿערלאָזטען צושטאַנד פֿון דער טרעמבאַצקא וואו ס'זענען אינגאַנצען נישט קיין טראָטואַר אויף איין זייט האָט געפֿינט זיך אַ שמאָלער פֿון איין מעטער די ברייט, און אויף דער טער גאַס איז אינגאַנצען קיין טראָטואַר נישטאָ. שטענדיג אין אַכט, וואָס אויף דער טרעמבאַ-גאַס איז איצט אַ גרויסער פֿערקעהר צוליב די טען, וואָס געפֿינען זיך דאָרט, בעט די פֿער-טונג פֿון הויז-בעזיצער פֿעראיין, אַז בײַם אָנ-ען די עפֿענטליכע אַרבייטען זאָל אַרורכגעפֿיהרט ען די אַרבייט פֿון לעגען טראָטואַרען אויף דער באַצקאַ גאַס.

פֿערגרעסערטע טוריסטישע בעוועגונג קיין פּאַלעסטינע

צוליב'ן נאָרמאַליזירען זיך און סטאַבּיליזאַציע פֿון ווירטשאַפֿטליכען לעבען פֿון פּאַלעסטינאַ, לאָזט זיך בעמערקען אַ וואוקס פֿון פֿעראינטערעסירען זיך פֿון די האַנדעלס-ספֿערען מיט דעם דאָזיגען לאַנד. די טוריסטישע בעוועגונג פֿערגרעסערט זיך בעדייטענד אין צוזאַמענהאַנג מיט די פֿאָראויסגעזעהענע אויספּרעזעס אין פּאַלעסטינאַ פֿון אינטערנאַציאָנאַלען כאַראַקטער.

וואַגאָן לי-קוק, וויסענדיג די בעדייטונג פֿון דער טוריסטיק און כדי צו פֿערפֿעסטיגען די ווירטשאַפֿטליכע און קולטורעלע פֿערבינדונגען צווישען פּוילען און פּאַלעסטינאַ, אָרגאַניזירט זי סיסטעמאַטישע גרופּען-רייזעס קיין פּאַלעסטינאַ, זאָרגענדיג וועגען דער בעקוועמליכקייט און אַלערליי פֿערלייכטערונגען פֿאַר די טוריסטען.

ס'זענען אײַנגעאָרדענט געוואָרען שלאָף-וואַגאָנען 3-טע קלאַס פֿון וואַרשאַ ביז קאָנסטאַנצאַ. אין צוג בעקומען די פּאַסאַזשירען קאָסט אין רעסטאָראַציאָנס-וואַגאָן אומזיסט. די נאָהענטסטע אָפּרייזעס קומען פֿאָר דעם 5, 19 און 26 פֿעברואַר און דעם 5, 11, 18 און 25 מערץ. ת. י. אײַנשרייבונגען אין וואַגאָן-לי-קוק פּעטריקאָווער 68 טעל. 170-70.

טעאַטער, מוזיק און פֿערוויילונג
(קאָמוניקאַטען)

צום הײַנטיגען קאָנצערט פֿון דער סאָוויעטישער זינגערין מ. מאַקסאַקאָוואַ

הײַנט 8.30 אָוונט טרעט אויף אין זאַל פֿילהאַרמאָניע מיט איין איינציגען קאָנצערט די בעקאַנטע סאָוויעטישע אַרטיסטין פֿון דער מאָסקווער און לענינגראַדער אָפּערע מאַריאַ מאַקסאַקאָוואַ. אין פּראָגראַם די בעסטע שלאַגער־לידער פֿון איהר רײַכען רעפּערטואַר. ס'איז וויכטיג צו בעטאָנען, אַז דער דאָזיגער קאָנצערט פֿון דער דערמאָנטער קינסטלערין וועט זײַן נאָר איין איינציגער, ווײַל זי פֿערלאָזט שוין פּוילען די טעג.

סאָוויעטישער פֿידעל - ווירטואָז ד. אויסטראַך אין פֿילהאַרמאָניע

דער אונגעוועהנליכער ערפֿאָלג, וואָס עס האָט געהאַט מיט זײַן לעצטען קאָנצערט דער גרויסער סאָוויעטישער פֿידעל-קינסטלער דוד אויסטראַך האָט בעוואויגען די דירעקציע צו פֿערהאַלטען דעם דערמאָנטען פֿידעל-ווירטואָז אויף נאָך איין קאָנצערט, וועלכער וועט פֿאָרקומען דאָנערשטאָג דעם 23-טען יאַנואַר אין פֿילהאַרמאָניע. די דאָזיגע ידיעה וועט זיכער אויפֿגענומען ווערען מיט גרויס פֿערגעניגען בײַ אַלע מוזיק-ליבהאָבער.

לעצטע זעקס מאָל „תּל-אביב"

הײַנט זונטאָג ווערט אין „ראָזמאַיטאָשטשי" טעאַטער געגעבען צוויי פֿאָרשטעלונגען פֿון יצחק נאָזשיק'ס פֿרײַליכער און פּרעכטיגער מאַטירע „תּל-אביב". די ערשטע פֿאָרשטעלונג 4 בײַטאָג צו ביליגע פּרײַזען און די צווייטע 9 אָוונט צו נאָרמאַלע פּרײַזען.

דאָנערשטאָג און פֿרײַטאָג ווערט געשפּילט אַ פּרעמיערע.

אַ אָוונט פֿון יודישע פֿאָלקס-לידער

מיטוואָך, דעם 22 יאַנואַר 9 אַ זייגער אין אָוונט קומט פֿאָר אין לאָקאַל פֿון זש. מ. ק. וואָלטשאַנסקאַ 85 אַ אָוונט פֿון יודישע לידער און אָפּערן-אַריעס, אויסגעפֿיהרט דורך דעם בעקאַנטען זינגער פֿון ווין, וועלכער איז בעקאַנט פֿון זײַנע אַרויסטריטען אין ראַדיאָ יצחק קראָנעלי. דער אָוונט האָט אַרויסגערופֿען אַ גרויסע פֿעראינטערעסירונג.

פֿון פּוילישען טעאַטער

אין שטאָטישען פּוילישען טעאַטער ווערט הײַנט 12 בײַטאָג געשפּילט „אַלאַ און יאַנעק וו קראַיניע טשאַרוב". 4 נאָכמיטאָג — „שעסנאַסטאַלאַטקאַ", און אָוונט 8.30 — „פּאַסקראַמיעניע זלאָשניצי".

ציהונג פֿון דער מלוכה-לאָטעריע
4-טע קלאַס — 12-טער טאָג

10,000 zł. — 3508, 38548.

5,000 zł. — 2084, 68785. 175341, 192658.

2,000 zł. — 7666, 10596, 22103, 50593 56827, 64851, 71088, 107973 112634, 110795, 127575, 160230, 165009, 173059, 179781, 186041, 191027.

1,000 zł. 1730, 2569, 2829. 5413, 5216, 7348 15078, 21798, 26013, 28900, 29654, 34593, 38378, 37925, 39868, 42617. 47831, 54215, 5666, 62501, 63154, 63793. 69239, 70142, 92072, 92055, 101955. 106389, 107717, 107789, 121029, 122094, 126794, 146974, 148775, 148542, 150019, 165489, 168822, 170342, 171601, 172241, 185078, 192711, 194220.

Po 200 zł.

205 390 585 603 70 748 836 95 957 1136 277 36 0464 573 606 60 740 9 886 943 2005 18 209 20 98 480 545 84 672 723 922 66 92 3142 362 432 71 84 89 500 21 52 608 34 7 780 94 818 9 970 4217 68 368 624 89 765 5288 480 648 737 80 862 6019 284 8 365 92 450 569 646 86 704 869 999 7069 672 74 723 908 48 97 8063 77 141 56 64 207 314 88 442 571 600 25 38 902 10 70 9017 170 291 322 581 606 72 806 906 79

10150 91 204 58 433 46 73 542 646 87 782 888 974 89 11130 56 235 97 306 60 6 89 744 59 851 4 994 12085 95 193 217 60 307 36 97 400 506 609 727 855 93 928 36 56 13072 201 14 591 658 62 755 911 41 96 14083 190 348 402 80 657 722 35 60 92 809 17 71 81 15137 219 416 34 66 956 16026 154 787 842 71 945 17087 160 208 32 484 18033 83 155 9 214 59 308 642 54 979 19031 56 190 224 82 597 851

20037 57 200 504 601 93 749 838 926 47 21035 158 76 322 84 413 62 649 771 895 933 22108 53 205 510 608 83 715 862 84 933 60 9 23090 391 602 16 37 786 24034 68 75 190 228 374 92 505 43 647 860 994 25005 30 244 637 45 774 817 913 26168 253 90 487 93 834 97 27038 91 182 315 437 521 2 67 74 720 6 62 855 28121 45 62 276 319 560 82 680 29022 4 44 191 237 8 51 87 370 456 633 47 792 838

30040 71 129 43 97 221 5 606 40 74 707 32 65 835 31050 88 140 219 79 382 641 88 817 83 961 32130 7 49 203 31 388 441 541 674 752 33060 123 81 312 52 408 18 568 94 690 7 937 34028 31 7 276 89 362 428 528 70 630 942 35104 474 602 38 41 721 832 51 70 908 36115 98 207 371 647 794 970 37011 38 113 267 411 31 847 83 912 38245 79 306 78 92 483 799 828 949 39230 368 407 595 714 95 823 963

40133 38 455 80 693 753 927 41240 667 717 46 9 892 926 999 42110 20 214 30 69 492 575 629 58 87 830 60 1 912 43143 401 596 890 996 44023 240 342 454 528 632 45088 125 68 69 93 267 73 479 526 79 629 785 852 46074 185 305 437 825 43 97 47062 221 5 78 96 562 671 7 796 927 48203 20 604 37 714 85 843 53 49039 154 437 743 971

50054 111 51 351 447 551 78 655 777 839 51113 248 86 372 402 549 683 800 52008 600 49 59 780 941 83 53088 213 46 374 534 606 24 796 866 75 54061 90 137 233 720 51 938 55107 420 502 800 35 951 56023 56 72 219 36 93 477 539 67 74 778 820 63 57061 84 218 47 97 312 83 91 93 406 509 47 58250 398 598 694 714 98 861 71 9 911 59 59017 99 139 50 220 81 3 15 600 33 789 821 71 971

60030 122 29 42 374 458 507 664 869 61004 6 91 191 378 427 607 745 7 85 87 935 93 62100 117 68 288 328 480 568 819 63052 71 91 161 221 43 330 516 629 890 64161 7 334 692 745 65026 97 238 318 37 456 626 782 880 939 66078 110 82 530 657 848 956 84 90 67403 44 563 600 58 798 68028 97 9 309 46 94 551 72 716 831 75 80 86 69051 172 430 95 513 701 843 75 910 68 83

70000 252 367 83 428 610 728 31 51 821 4 33 66 98 71141 2 9 362 436 616 39 60 86 7 711 801 44 72373 539 636 66 732 54 73065 177 361 479 531 817 59 943 94 74184 362 727 870 75030 7 124 65 242 395 434 590 707 59 76089 194 284 305 540 8 663 757 68 844 67 85 77194 331 451 707 856 939 89 78044 132 99 297 321 8 37 682 833 61 93 79005 70 364 94 442 64 601 774 938 88 90

80014 47 276 305 84 97 427 8 74 80 506 645 877 81003 21 133 432 531 612 758 9 86 953 86 82834 83 992 83005 154 253 363 70 418 776 800 34 84046 262 439 516 26 46 614 805 923 85046 60 310 491 716 27 86012 36 88 168 418 882 97 87299 308 415 68 652 88262 530 707 89023 63 178 457 537 862 933 36 66 8

90072 114 390 453 526 643 73 715 89 858 91224 339 65 489 521 630 43 823 980 92517 800 87 900 28 32 54 93181 630 64 706 964 94293 506 636 766 964 95012 69 217 36 471 626 791 949 69 77 96207 325 528 719 871 86 97016 84 434 547 810 83 98139 224 427 557 624 837 99085 93 177 274 507 58 621 49 868

100062 85 216 325 50 441 611 76 884 932 101038 284 311 659 854 68 950 102043 156 367 562 885 926 103066 113 517 28 42 53 98 682 714 994 104037 203 14 482 708 912 60 105061 171 336 45 479 86 90 3 695 765 924 80 106124 38 220 63 511 617 71 716 96 107065 117 326 442 609 796 888 108108 14 67 271 385 8 757 822 982 109166 275 335 42 51 406 81 540 660 711 41 974

110133 241 328 429 820 956 111019 698 749 89 90 802 60 92 112104 35 374 92 409 18 525 698 840 113219 54 67 308 92 579 874 915 46 114139 675 776 876 940 115041 151 73 261 414 34 40 720 841 949 116008 237 60 78 86 560 604 790 873 88 117013 245 76 420 805 53 966 72 9 118110 313 431 547 734 86 997 119008 38 106 13 280 401 531 51 60 80 676 85 726

120121 67 443 626 810 944 121062 269 77 322 570 868 940 74 122081 180 275 349 542 841 98 123238 9 68 90 450 78 550 84 771 842 938 124095 133 219 380 403 89 620 96 803 983 125163 98 219 43 85 338 441 659 98 949 53 6 60 126067 102 333 404 30 833 903 127056 60 168 222 89 319 75 741 809 87 973 128005 207 23 469 704 10 20 878 82 942 129038 45 70 159 278 93 380 914

130089 97 106 36 224 660 70 818 82 131149 246 99 357 491 522 604 908 68 132153 242 82 5 320 89 99 413 535 54 763 813 34 46 972 133203 338 706 838 937 71 90 134243 98 351 455 666 792 895 919 135000 149 97 444 61 4 67 72 502 18 136034 92 115 29 396 432 562 830 933 81 137000 19 336 87 425 73 88 618 61 138049 124 233 76 344 620 60 788 139002 8 73 228 387 476 725 948

140262 374 6 417 24 92 513 711 888 141044 274 317 58 95 565 650 9 716 29 36 70 142037 84 836 8 143114 254 72 775 821 940 74 144098 184 230 885 716 49 72 948 145031 247 641 762 960 79 146080 157 88 264 318 29 417 85 528 840 91 147112 369 564 658 712 18 975 148035 115 218 37 506 896 149047 138 88 98 536 627 700 904

150179 81 439 73 521 86 825 151096 246 300 24 536 662 87 774 87 845 915 152062 106 510 685 153083 101 20 507 60 622 60 719 86 942 154266 312 433 55 514 34 701 914 85 155087 364 99 416 673 783 854 951 156164 242 495 896 99 157026 40 136 208 318 594 636 951 75 158142 167 357 403 510 622 159124 42 321 469 712 39 816 941

160046 318 30 715 962 161105 228 712 839 985 90 162074 93 273 398 490 521 645 65 820 94 163014 39 164 256 516 713 19 957 164290 336 494 505 43 697 735 8 65 864 165080 268 75 411 23 505 662 760 815 166215 62 95 464 94 641 70 7 700 6 4 21 863 167670 965 83 168099 229 94 519 679 737 951 169045 263 413 687 714 840

170242 72 409 31 46 564 687 786 98 917 22 171242 372 96 412 833 957 172011 354 414 637 752 76 933 173103 12 217 308 413 576 763 871 174023 183 227 523 99 671 730 79 175050 182 84 429 41 584 714 176024 74 216 368 405 539 690 730 903 54 177149 232 546 76 620 72 797 48 950 178057 95 123 73 209 387 453 79 574 631 714 892 179022 107 430 544 757

180034 96 502 754 991 181096 292 95 449 73 667 766 852 915 182016 353 425 928 36 183272 507 644 742 62 75 993 184083 452 575 655 185043 70 274 91 339 94 97 447 530 41 635 74 799 867 91 186107 296 402 80 83 92 532 83 97 766 187082 180 513 43 644 55 923 76 188140 67 485 533 884 189129 65 92 351 561 624 56 832 39 78 88 910 71

190042 282 448 525 33 40 604 91 837 937 86 191052 124 57 70 225 770 192254 353 647 747 849 857 193012 35 75 161 396 461 94 531 680 928 194101 49 56 227 401 30 687 795 866 72 7

W drugiem ciągnieniu padły następujące wygrane:

30.000 zł. — 137662

10.000 zł. — 13961 28908 [illegible] 127018

5000 zł. — 27759 187659

2000 zł. — 3028 3398 13347 25113 56782 58458 94180 98436 121737 121879 135631 149959 170811 171322 182483 184160

1000 zł. — 2914 3736 10450 13673 22060 22265 28556 30516 43098 53817 53855 59773 60211 64808 65193 66923 72774 74569 78036 81577 87762 88051 88098 92927 94450 98758 103021 190575 123007 123052 123459 136330 137091 158979 159222 171782 174471 176421 194786

Po 200 zł.

209 410 682 739 68 934 97 1173 230 43 73 646 83 981 2145 345 437 559 737 993 3294 410 688 4215 616 724 28 803 35 68 5023 388 473 75 584 845 6340 599 657 809 902 7306 441 683 977 8003 276 349 523 94 971 9370 441 99 584 648 87 870

10486 658 61 759 11124, 520 628 847 12082 127 289 412 679 724 13182 266 503 82 646 71 700 14147 227 46 397 543 766 15035 187 469 989 16033 288 598 912 17031 144 51 404 693 715 969 18204 311 766 837 19051 102 27 314 94 783 845

20397 427 605 782 978 21083 643 955 22017 217 828 89 952 23091 177 297 361 445 500 859 917 97 24037 650 741 88 25345 26333 28262 342 604 69 919 29114 47 206 940 93

30152 471 649 754 61 31480 579 96 611 94 756 83 864 32250 378 611 93 731 33032 402 640 723 34073 531 85 959 68 35055 90 258 621 26 40 55 827 30 36250 409 731 871 37150 531 911 20 38560 692 745 882 988 39269 547 869

40024 626 727 55 41396 492 836 969 42156 200 05 54 43149 392 440 50 86 535 44005 49 398 864 45067 236 334 35 521 76 807 902 07 46980 47059 111 24 248 594 805 948 48601 991 49095 133 209 409 634 63 800 907 38 74 90

50268 81 306 80 662 64 929 52024 382 561 852 65 53203 29 413 817 54578 55068 177 492 628 34 791 893 56060 175 679 719 57002 171 224 49 505 70 911 58079 275 429 519 657 69 764 809 59371 444 652 784 93 992

60050 265 524 873 61062 295 475 713 988 62043 56 237 757 844 931 46 63139 87 318 83 458 560 753 82 839 64072 138 605 820 65376 438 590 724 66181 296 352 405 803 67117 582 68187 338 654 970 69038 81 100 426 594 722 878 969

70060 112 80 299 658 71023 71 658 861 986 72105 204 705 73 883 923 73612 947 74067 108 474 910 75048 336 78 404 29 93 766 933 36 76204 381 494 77025 304 509 22 830 952 78130 271 354 78 438 79558 916 20.

80173 358 929 81416 44 626 762 83394 551 59 882 949 84008 40 137 74 96 265 401 688 85016 317 467 745 812 86484 93 560 711 82 821 65 87810 966 88432 827 77 996 89013 637 737 85

90106 264 753 817 65 91051 74 267 92324 495 96 93113 324 429 61 595 775 870 94285 793 841 95101 254 350 517 23 96069 206 319 455 756 78 97101 05 54 235 369 402 576 637 98099 299 338 92 444 629 83 760 79 90 99231 325 504 813 915

100066 528 734 991 101072 697 860 910 102294 311 83 418 505 103099 588 928 62 104461 663 105025 573 106233 328 468 746 959 107039 94 145 470 669 72 982 108546 75 613 888 109211 328 628 70 729

110121 445 514 774 97 111361 458 647 845 963 112042 48 320 406 956 113199 439 63 884 959 114069 288 679 809 55 942 115003 291 346 61 516 769 817 29 924 116111 412 803 42 117076 137 487 90 644 98 828 118034 202 42 443 119100 8[illegible] 278 89 653 881 947

120272 905 19 121108 67 69 245 487 771 873 122298 352 699 123509 679 765 853 124021 130 270 373 76 502 59 84 701 850 69 938 44 125090 144 500 28 51 729 126053 81 930 127029 97 105 517 58 899 128197 436 583 776 129303 407 13 767 985

130558 697 866 131267 86 531 59 739 132067 117 296 337 131180 84 367 693 776 134034 78 131 551 717 51 135188 99 290 499 679 81 862 136364 616 719 938 137249 567 899 910 138356 427 582 643 974 139076 712 871 955 140050 50 105 713.

141226 533 607 797 142061 136 51 97 306 33 87 560 601 749 143061 996 144035 252 56 421 965 145030 55 265 78 721 95 860 99 944 146015 147127 620 701 26 27 148646 53 735 65 149008 43 178 314 499.

150091 182 250 52 402 09 184 702 872 151075 127 345 98 731 152057 823 63 153331 442 154222 672 155009 67 344 699 156278 970 157251 76 83 330 816 158226 310 475 714 934 55 96 159114 586 754.

160021 403 55 161260 968 162313 25 400 90 759 69 867 163184 724 895 164048 131 311 470 500 81 827 165557 658 741 813 166058 281 602 03 167345 984 168550 650 728 169189 397 621 898.

170004 109 224 679 906 171013 464 974 172116 218 534 37 680 702 835 64 953 173408 60 593 918 59 174261 449 519 684 885 928 175116 282 517 942 176779 869 177504 38 857 70 984 178079 106 485 848 63 940 179053 152 76 201 468 532 68 763.

180170 430 522 674 862 73 181531 689 182144 516 919 37 68 183188 453 93 614 60 913 69 184026 128 334 84 480 533 48 636 990 185118 427 564 66 919 49 186476 187218 549 730 84 188028 62 100 254 428 608 85 189372 404 45 56 607 859 89 937 64 83

190103 266 681 752 974 191405 598 823 93 192002 90 249 397 492 762 916 193136 440 77 995 194009 61 178 410 513 85 724

CIĄGNIENIE TRZECIE.
PO 200 ZŁOTYCH

373 95 639 51 833 1055 119 442 95 815 229 356 714 842 3113 63 216 361 417 673 4100 38 716 51 77 820 5325 500 601 783 88 855 904 6138 370 80 508 15 670 701 27 7377 611 833 952 8393 452 85 522 47 699 9465 725 48 50.

10192 236 379 451 578 99 614 26 728 899 1113 315 655 726 808 12508 627 13253 415 504 41 660 879 14409 10 747 874 15031 82 628 16047 409 540 740 932 57 74 17366 610 816 65 913 18143 564 921 19266 91 307 429 847 54.

20065 253 460 91 619 783 985 21073 596 671 908 22522 23163 203 24033 486 556 806 910 25700 988 93 26413 904 85 27012 384 766 931 28025 640 902 29039 541 743 843.

30021 132 509 82 963 31335 874 914 32013 514 814 24 88 33259 489 544 918 34911 43 35031 103 233 702 13 819 69 36075 631 917 35 37273 729 808 67 937 38061 103 43 506 39084 96 291.

40126 316 499 589 634 700 949 41131 466 87 922 42192 560 806 984 43388 452 973 44289 315 633 761 832 918 45067 76 214 25 35 317 547 605 27 746 46349 565 659 97 773 881 976 47003 400 44 842 48475 706 49 914 49070 164 202 382 407 523 688 759.

50402 53 558 654 742 51098 239 413 523 968 52913 53349 441 832 87 54057 55050 74 522 811 56403 557 625 82 90 916 17 49 57279 330 594 714 90 860 927 58025 224 333 754 59208 977.

60252 519 618 50 88 737 916 61371 92 517 64 968 62226 718 822 95 960 63242 541 877 923 56 72 64254 341 683 807 65018 119 89 405 866 67 957 88 66113 347 488 602 85 812 67051 501 79 818 68046 470 595 619 64 69354 98 573 83

70071 492 528 728 71052 272 425 585 600 70 813 72040 164 439 782 888 901 73167 74020 70 75291 710 897 76107 684 91 813 985 77348 70 888 923 78517 79385 867.

81108 46 692 82164 264 748 83319 525 617 85 84385 426 603 908 85768 891 86171 222 894 8714 88149 339 443 790 89003 351 53 414 15 27 79

90096 246 586 740 61 966 91200 43 92 37 492 776 837 951 92295 307 46 478 959 93116 62 881 94379 621 760 829 927 95151 243 314 625 6 96128 704 72 97130 321 35 98356 656 9938 731 905.

100104 786 913 101022 41 205 10 74 358 8 553 73 683 915 94 102108 303 413 949 103171 7 319 93 807 47 937 63 84 104060 73 171 523 80 981 105251 359 514 78 973 106170 993 1072 401 529 46 703 832 108628 72 724 942 1092 329 656 760 70 867 88.

110047 167 365 427 59 967 111659 86 74 112140 418 828 950 113151 282 373 523 34 5 114296 504 880 115138 260 419 707 116127 35 563 99 606 890 909 117315 99 597 819 1182 314 828 119190 467.

120308 46 514 65 654 954 121024 118 27 31 1224 123416 785 124217 478 819 125171 367 521 61 962 126070 296 632 49 127092 790 128500 86 75 822 129069 372 547 731 56 951.

130575 762 80 886 131022 526 132058 171 8 517 80 802 914 133130 204 310 31 404 44 786 98 134148 303 419 514 79 659 790 915 66 98 1352 84 475 500 136074 110 39 53 645 77 801 09 1377 138173 237 87 420 139059 197 391 478 940.

140131 418 662 805 44 141052 146 419 4 142254 504 67 894 143127 245 790 144193 52 145334 435 146464 97 577 879 148271 458 705 81 995 149069 113 777 840.

150003 56 191 270 82 466 71 739 807 9 151037 807 152162 328 51 85 484 681 97 786 8 987 153365 83 929 80 154050 220 513 63 9 155025 393 156222 316 41 730 859 941 157186 24 340 158026 343 73 665 853 159082 84 98

160155 93 234 678 161347 581 666 162586 64 947 58 163411 748 809 164707 26 165363 502 79 166787 841 69 167186 299 423 76 84 526 1680 660 905 75 169052 249.

170015 98 626 32 34 864 902 62 171019 36 537 44 172075 231 679 997 173237 69 357 62 70 174092 405 691 854 175044 343 412 47 529 88 176361 447 696 959 177187 599 683 178011 44 666 179315 31 502

180019 694 902 15 94 181420 30 63 947 18227 596 798 908 32 183231 58 481 505 71 90 634 73 881 184052 148 379 608 77 811 17 185045 39 500 671 186532

187279 414 22 514 980 188376 820 71 94 189503 25 890 982

190198 348 664 191450 551 61 90 192187 44 74 679 94 193191 287 316 27 194193 353 454 77

„כינעזישע ים"

Jean Harlow, Clark Gable, Walace Beery :אין די הויפט-ראלען

אנהייב פון די סעאנסען 4.30 נאכמיטאג, שבת און זונטאג 12.30 בייטאג

קלאנג-קינא

CAPITOL

זאוואדזקא 16

היינט פרעזענטירען מיר!

דעם אויסערגעוועהנליכען ליבעס-פילם

רעזשיסירט — דורך — Tay Garnett

אויסערן פראגראם: קלאנג-פילם-צוגאבע און אקטואליטעטען פון „פאטע".

איבערציהונגען ארץ-ישראל

און עקספעדיציעס נאך

איין געזאמעלטע וואגאנען ערלעדיגט

שנעל און פינקטליך צו מעסיגע פרייזען

„POLSKI LLOYD" Sp. Akc.

oddział w Łodzi
Narutowicza 13
tel. centrala: 250-15.

פערטרעטונג:
Palestine Shipping Co. Ltd.
Palestine and Egypt Lloyd Ltd.

פריוואטע רעטונגס-פאגאטאוויע

פלאץ וואלנאשטשי 10

טעל. 6-2222

איז טעטיג אהן איבעררייס בייטאג און ביינאכט.

ערצטליכע הילף אין אלע ספעציאליטעטען.

ברוך-קראנקע

אויף לײדענדע פערשידענע רופטורען, פערקרימונגען פון רוקען-ביין, פיס און הויקערס דאס לײדען איז נישט צו פערנאכלעסיגען, ווייל די פאלגען זענען פאר'ן לעבען ביטער. דורך מיין מעטאדע ערפונדענע ספעציעלע גומי-הייל-באנדאזשען, וועלכע האלטען צו די גרעסטע פערנאכלעסיגטע געפעהרליכע ברוכען ביי מענער, פרויען און קינדער און בעזייטיגען ראדיקאל מיט גאראנטיע אהן בלוטיגע אפעראציע און געפאהר. מיין ספעציאליטעט איז אויך: הייל-אפאראטען און גארסעטען געגען אלערליי פערקריפלונגען, פערקרימטע פליצעס, פוס, הויקערס ווי אויך שמערצענדע פלאט-פיס. פאר אמפוטירטע אינוואלידען אמעריקאנישע קונסט-פיס (סאלאן-ארבייט).

ביים ארפלאזען זיך פון מאגען, קישקעס און געבירט-מוטער, עמפפעהל איך ספעציעלע הייל-באנדאזשען לויט דעם סיסטעם פון פראפ. ד"ר גלענארד דער אמת'ער בעריהמטער איז גאנץ פוילען פון אוניווערזיטעטס-פראפעסארען אנערקענט

ספעציאליסט Ortoped **NATAN RAPAPORT**

מיט 30-יעהריגער פראקטיק אין וויען, דייטשלאנד און לעמבערג, נעמט אן פון 9 פריה ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אווענד

אין לאדז, פילסודסקיעגא № 23

פערזענליכעס ערשיינען פון קראנקע ביי מיר איז אונבעדינגט נויטיג.

Dr. med.
ROZANER
ספעציאליסט ...
הויט, ווענערישע ...
סעקסועלע קראנ...
Narutowicza 9
tel. 128-98
נעמט אן פון ...-9
פארמ. און פון ...-5

Żurnale mód, kroju i manekiny
do nabycia u

Z. REJDERA

Łódź, Piotrkowska 30, tel. 201-88.

שוין דעם קומענדיגען מיטוואך ערשיינט דער

„לאדזער שפיגעל"

אילוסטרירטער ליטעראריש-סאטירישער
וואכענבלאט פאר'ן כלל-ישראל

דעם „לאדזער שפיגעל" וועט מען בעקומען אין אלע קיאסקען, ווי אויך אויף דער גאנצער פראווינץ.

א דרוק-מאשין

(א צילינדער)

63 אויף 95

אין גוטען צושטאנד

פרייזווירדיג צו פערקויפען

אפערטען אין אדמיניסטר. פון דער צייטונג אונטער „P. W."

לעבער...
חערען אויסגע...
ביי ג. נארדמ...
שרו-מיעסקא ...

א דאמף-מיהל

פאר קארן און ווייצען-מעהל, דורכמאהלען 500 מעטער אין א מעת-לעת (10 קאמערדינער שאמבלער איז אליין טעטיג אויף 10 טויזענט מעטער) ביי דער באהן-סטאציע, נאך א גרינדליכען רעמאנט צו פערפאכטען. אפערטען אין אנאנס-ביורא פ.ג.ס.ס. פיעטרקאווער 87 אדער פאר „MŁYN".

קריינע אנאנסען

1 זלאטי אנ'אנאנאס ביז 15 ווערטער 1 זלאטי

א זאל

מיט א רעסטאראציע-איינריכטונג ווערט עמפפעהלט אויף חתונות, פערוויילונגען, בעלער, באנקעטען כצועלשאפטס-פערזאמלונגען, מאדערעשויעס אז"וו צוגענגליכער פרייז, צו ערפאהרען: Hotel „SAVOY" Traugutta 6, tel. 203-38

...EZPIECZALNIA SPOŁECZNA w Łodzi

...łasza przetarg na pasy przepuklinowe ...rzuszne. Składanie ofert do godz 14 ... 24 stycznia 1936 r Wadjum zł. 300— ...czegółowych informacyj udziela Wy...ział Administracyjno - Gospodarczy, Wólczańska 225 od 9 do 14.

פרייע פאסטענס

Młodzieniec z wykształceniem średnim (oraz hebrajskiego), zdolny do interesu i pracy biurowej, może się zgłosić od zaraz, Nowomiejska 22, lewa oficyna, 3-cie piętro, mieszk. 42

Leczniса dla zwierząt
Mag. Wet.

H. WARRIKOFF

ul. Kopernika 22, tel. 172-07

אפטיילונגען אינערליכע און א כירורגישע. אינשפריצונג'ן פון הינד נעגען משוגעת. שערען פון הינד און פערד, באדען הינד. קאוועו פערד, ניטעהען די קאפיטעס. אויפנאהמס-שעה'ן אין דער לעטשניצע פון 7—3 און פון 1—8.

אכטונג! דער ניי-רעמאנטירט... ענגלישער זאל (וואולטשאנסקא ... מיט א שענעם מענער-זאל מיט א גרויס... היגיענישער כשר'ער קוך, מיט די נייעס... געשירען און טיש-בעשטעק ווערט א... בעגעבען אויף חתונות נאר פאר 10 ... אלעע 1-טער מאי 2. קומט און איבער... צייגט אייך!

ראקאלען

צו פערמיטען פון זאפארט א זוניג ליכטיג צימער מיט אלע בעקוועהמליכקייטען מיט א בעזונדערען דורכגאנג, זשעלאנא 9, זילבערבערג.

עס ווערט אנגענומען צו שטאנ... העגטשקעס און שווייסבלעטער און ... ארט דרוק-זאכען צו גאנץ ביליגע פרייז... אפערטען אין אדמ. אונטער „שטאנק".

אכטונג! צו פערמיטען 1 צימער וינסטיג פאר א לאנער ביים ווירט ווורובלעווסקי, נאוואמיעסקא 21.

Zagubiony został kwit kaucyjny ...ektrowni Łódzkiej za Nr. 7404557 z ... 1/XII 1924 r. na imię Godł Szwaj..., Pomorska 25. 3276

אנ'ארט צו שלאפען פאר 2 מענער אין א מעבלירט פראנטאווע צימער מיט בעקוועהמליכקייטען, אויך אבצוגעבען א צימער פאר א יונג פאר-פאלק. קילינסקיעגא 39, וו. 18.

א יונגעל פון ארענטליכע עלט... זוכט בעשעפטיגונג ביי וואס עס ... וועגנטועל אלס געהילף-בוכהאלטער ... א קליינעם געהאלט. אפערטען אונ... „קליינעם געהאלט" אין אדמיניסטר. ...

Wynajmuje pokój umeblowany z niekrępującym wejściem dla 2-ch panów wraz z pościelą. Ceny przystępne. Piotrkowska 35, II brama, 1-sze piętro. mieszk. 31.

א גוט פראספערירענדע ביבליאט... (פויליש) אין צענטרום איז פון זאפ... אוועקצוגעבען. אפערטען אין אדמיניס... אונטער „פראספעריטי".

Instytucja społeczna odnajmie obszerny lokal, położony w centrum miasta na imprazy jednorazowe. Tel. 215-43 od 5—8 w.

א פראטעסט אויסשטעלער ...A איז פערלוירען געגאנ... Warszawa דער עהרליכער פינדער ווערט געבע... אבצוגעבען געגען בעלוינונג צו ...cer Śródmiejska 30

נאכט - לעגער! ערשטקלאסיג און מאדערן איינגעריכטעט פאר א 1.25 זל., איינצעלנע צימער נאר 1.50 זל. ביי צוקער, לאדז. קילינסקיעגא 41, וו. 39.

פערשידענעס

יעדער קען לייכט פערדינען זלאטעס וועכענטליך. אינפארמאציע שרודמיעסקא 38, פראנט, 1. שט., ... צווישען 3—7.

דער ערליכער פינדער, וואס האט געפינען א 5-מאליגע רייזע-קארטע מיט א לעגיטימאציע אויפ'ן נאמען מענדל אקס לעמבערג, נענצקעגא 5 ווי אויך פערשידענע פאפירען, וועלכע האבען פאר קיינעם קיין ווערט נישט, ווערט געבעטען געגען בעלוינונג אפצוגעבען אין דער עקספעדיציע ראזענבוים און הערץ, פיעטריקאווער 10.

שרייבען שעהן און שנעל לער... אויס דער בעוואוסטער קאליגראפ... בערמאן אין 15 טעג. אויך ווערט א... געלערנט דעם בעסטען יודישען בריף... 15 טעג, אפילו דעם, וואס קען גארני... די עלטער שפילט דערביי קיין ר... נישט. די פרייזען זענען צוגענגליכ... אלעע 1. מאי 4, ביי ליפשיק.

BUCHALTER, rutynowany bilansista na stanowisku ma jeszcze kilka wolnych godzin. Za uznanie ksiąg gwarantuje kaucją. Opłata przystępna. — Leon KRELL, Piotrkowska 79, m. 40 tel. 145-64

Dr. med.

Józef Izykson

ספעציאליסט פון אוירען, נאז, האלז און קעהל-קראנקהייטען

Południowa 9, tel. 210-75

נעהמט אן פון 1—2 און פון 5—7 נאכמ.

UWAGA:

Gospodarze i Administratorzy!

Jeśli chcecie uzyskać szybki i tani wywóz śmieci, proszę dzwonić

tel. 22-123.

ד"ר יעקב האנדזעל

ספעצ. פון ארטאפעדישע (קנאכען- און געלענקס-קראנקהייטען)

Sienkiewicza 20.

Tel. 141-41. פון 4—7 אווענד.

צאהן-ארצט

העלענא האלפערן

נארוטאוויטשא 2.

טעל. 96-170

נעהמט אן פון 10-1 און פון 4-7 אווענט.

צאהן-ארצט

ס. וואטניצקא

נאפיורקאווסקיעגא 65.

טעל. 33-172

(רוג לובעלסקא), פראנט, 1-טער שטאק.

נעהמט אן פון 9—1 און פון 3—8 אוונט

Dr. med.

M. JAKOBSON

CHIRURG
Spec. chirurgja Kostna,
D-ra Sterlinga 22
(Nowa-Targowa)
tel. 174-42.

Dr. I. SILBERSTROM

Kilińskiego 127

ספעציאל-ארצט פאר הויט, וועגערישע און געשלעכטס-קראנקהייטען קווארץ-לאמפ, — ראדיקאלע בעזייטיגונג פון איבריגע האר.

נעהמט אן פון 4—8 אווענד.

Dr. med. Niewiażski

ספעציאליסט פאר טריפער, סיפילים און הויט - קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער - שוועכע

אנדזשעיא 5, טעל. 40-159

פראנט, 1טער שטאק

נעהמט אן פון 8-11 און פון 5-9 אווענט זונטאג און יום טוב פון 9-1 נאכמיטאג. ספעציעלער ווארטע - זאל פאר פרויען

ד"ר העללער

ספעצ. פאר הויט און וועגערישע קראנקהייטען און מענער - שוועכע

8 טראוגוטא 8, טעל. 89-179

נעהמט אן פון 8-11 און פון 4-8 אין אווענד
זונטאג פון 10—2 מיטאג.
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.
אונבעמיטעלטע— לעטשניצע פרייזען.

לעטשניצע

פאר וועגערישע-קראנקע

מענער - שוועכע און הויט-קראנקהייטען

פון דאקטוירים ספעציאליסטען

פיעטריקאווער 45

טעטיג פון 9 פריה ביז 9 אווענד.

פרויען און קינדער נעמט אן א פרוי-דאקטאר פון 11-1 און פון 5-7 אווענד.

א בעראטונג 3 זל.

לעטשניצע

פון דאקטוירים- ספעציאליסטען

11 בזשעזשינער 11

טעלעפאן 137-63

עס נעהמען אן פאלגענדע דאקטוירים:

דר. קויפמאן, דר. לאנדקאפ,
דר. דינעזאן, דר. רויטער,
דר. שפירא, דר. שמערלאווסקי,
דר. י. איציקזאן, דר. סטופאי.
דר. שמירגעלד (נערווען קראנקה.)
און דענטיסטין סטאראפאלסקא

וויזיטען אין שטאט

אלע ארט מעדיצינישע הילף.

קאבינעט פאר פיזיקאלישער טעראפיע

א וויזיט 3 זל.

Dr. W. Łagunowski

specjalista
chorób wenerycznych,
seksualnych i skórnych
(Gabinet Roentgeno- i światło-leczniczy)
PIOTRKOWSKA 70 tel. 181-83
Przyjmuje: od 8.30 do 10.30 rano, od 1-ej do 2.30 pp. i od 6 do 8.30 wiecz
w niedzielę i święta od 10—1.

Dr. med. J. PIK

נערווען און אינערליכע קראנקהייטען ווי אויך סעקסועל נערווען לײדענדע

נעהמט איצט אן

זגערזשער 24, טעל. 50 175

פון 12-1 און פון 4-6 נאכמ.

פריוואט וואוינונג: אל. קאשטשושקי 27

Dr. med.

G. GERSZTAJN

ספעציאליסט פאר אויגען קראנקהייטען

Traugutta 12, tel. 175-10

נעהמט אן פון 11-2 און פון 5 ביז 8.30 אוו.

Dr. med. M. TAUBENHAUS

ספעציאליסט

פאר אקושעריע און פרויען- קראנקהייטען

פערהיטונג געגען שוואנגערשאפט

זגערזשער 11, טעלעפאן 09-246.

נעהמט אן פון 4—8 אווענד.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub — Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman
Czcionkami i druk rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 31.